

**CENTRUM PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ
A HODNOCENÍ KRAJINY**

**PODKLADY PRO
ROZBOR UDRŽITELNÉHO ROZVOJE ÚZEMÍ
pro správní obvod ORP Náchod**

6. aktualizace - 2024

ZADAVATEL:

MĚSTO NÁCHOD

ZPRACOVATEL:

EKOTOXA s.r.o.

ŘÍJEN 2024

© EKOTOXA s.r.o.

Fišova 403/7, 602 00 Brno, Černá Pole

tel. 558 900 010, e-mail: emc@ekotoxa.cz

AUTORSKÝ KOLEKTIV

Ing. Eva Birgusová	koordinace projektu ÚAP,
Mgr. Klára Pavková	příroda a krajina, horninové prostředí, vodní a větrná eroze,
Ing. Ondřej Tučka	vodní režim, zemědělský půdní fond
Ing. Eva Birgusová	prostorové a funkční uspořádání území, širší územní vztahy, pozemky určené k plnění funkce lesa, urbanismus,
Mgr. Zdeněk Frélich	kvalita životního prostředí, bezpečnost a ochrana obyvatel
Bc. Jan Ausfíř	občanská vybavenost, dopravní a technická infrastruktura,
Ing. Žaneta Žůrková	ekonomické a hospodářské podmínky, rekreace a cestovní ruch, struktura osídlení, sociodemografické podmínky a bydlení
Petra Mührová	urbanismus, databáze údajů o území
Pavlína Sroková	databáze údajů o území
Bc. Tomáš Mühr	výkresová dokumentace,

OBSAH

1	ÚVOD	9
2	ZÁKLADNÍ ÚDAJE O SO ORP NÁCHOD	10
3	ZJIŠTĚNÍ A VYHODNOCENÍ STAVU A VÝVOJE ÚZEMÍ	11
3.1	ŠIRŠÍ ÚZEMNÍ VZTAHY	12
3.1.1	<i>Fyzicko-geografická charakteristika</i>	<i>12</i>
3.1.2	<i>Spádovost obcí.....</i>	<i>12</i>
3.1.3	<i>Širší územní vztahy z pohledu nadřazené územně plánovací dokumentace.....</i>	<i>13</i>
3.1.4	<i>Širší územní vztahy z pohledu dopravní dostupnosti</i>	<i>14</i>
3.2	PROSTOROVÉ A FUNKČNÍ USPOŘÁDÁNÍ ÚZEMÍ.....	15
3.3	STRUKTURA OSÍDLENÍ	22
3.4	SOCIODEMOGRAFICKÉ PODMÍNKY A BYDLENÍ	24
3.4.1	<i>Sociodemografické podmínky.....</i>	<i>24</i>
3.4.2	<i>Sociodemografické podmínky.....</i>	<i>24</i>
3.4.3	<i>Bydlení.....</i>	<i>31</i>
3.5	PŘÍRODA A KRAJINA.....	35
3.6	VODNÍ REŽIM A HORNINOVÉ PROSTŘEDÍ	58
3.6.1	<i>Vodní režim.....</i>	<i>58</i>
3.6.2	<i>Horninové prostředí.....</i>	<i>62</i>
3.7	KVALITA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ	70
3.8	ZEMĚDĚLSKÝ PŮDNÍ FOND A POZEMKY URČENÉ K PLNĚNÍ FUNKCÍ LESA	77
3.8.1	<i>Ochrana zemědělského půdního fondu</i>	<i>77</i>
3.8.2	<i>Pozemky určené k plnění funkcí lesa.....</i>	<i>86</i>
3.9	OBČANSKÁ VYBAVENOST VČETNĚ JEJÍ DOSTUPNOSTI A VEŘEJNÁ PROSTRANSTVÍ.....	90
3.10	DOPRAVNÍ A TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA VČETNĚ JEJÍ DOSTUPNOSTI	94
3.10.1	<i>Dopravní infrastruktura.....</i>	<i>94</i>
3.10.2	<i>Technická infrastruktura</i>	<i>105</i>
3.11	EKONOMICKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PODMÍNKY	116
3.11.1	<i>Daňová výtěžnost</i>	<i>116</i>
3.11.2	<i>Nezaměstnanost.....</i>	<i>117</i>
3.12	REKREACE A CESTOVNÍ RUCH	122
3.12.1	<i>Lokalizační předpoklady rekreace.....</i>	<i>123</i>
3.12.2	<i>Infrastrukturní předpoklady rekreace a cestovního ruchu.....</i>	<i>126</i>
3.13	BEZPEČNOST A OCHRANA OBYVATEL	130
4	ZJIŠTĚNÍ A VYHODNOCENÍ STAVU A VÝVOJE HODNOT A LIMITŮ VYUŽITÍ ÚZEMÍ.....	135
4.1.1	<i>Kulturní hodnoty.....</i>	<i>135</i>
4.1.2	<i>Civilizační hodnoty.....</i>	<i>135</i>
4.1.3	<i>Přírodní a krajinné hodnoty</i>	<i>135</i>
4.2	LIMITY VYUŽITÍ ÚZEMÍ	137
5	ZÁMĚRY NA PROVEDENÍ ZMĚN V ÚZEMÍ	138

SEZNAM OBRÁZKŮ

OBRÁZEK 1:	SO ORP NÁCHOD A JEHO SPRÁVNÍ OBLASTI OBCÍ S POVĚŘENÝM OBECNÍM ÚŘÁDEM V ROCE 2019	13
OBRÁZEK 2:	VELIKOSTNÍ KATEGORIE OBCÍ V SO ORP NÁCHOD V ROCE 2024	23
OBRÁZEK 3:	VĚKOVÁ STRUKTURA OBYVATELSTVA V SO ORP NÁCHOD V ROCE 2023	29
OBRÁZEK 4:	ZMĚNA INDEXU STÁŘÍ VE SO ORP NÁCHOD V % MEZI ROKY 2015 A 2023	30
OBRÁZEK 5:	VYBRANÉ PŘÍRODNÍ HODNOTY NA ÚZEMÍ SO ORP NÁCHOD	36
OBRÁZEK 6:	MÍSTA KRAJINNÉHO RÁZU NA ÚZEMÍ CHKO BROUMOVSKO V SO ORP NÁCHOD	37
OBRÁZEK 7:	VYHLÍDKOVÉ BODY A DOMINANTY NA ÚZEMÍ SO ORP NÁCHOD	38
OBRÁZEK 8:	KRAJINNÉ OKRASKY NA PODKLADU VLASTNÍCH KRAJIN ZÚR	39
OBRÁZEK 9:	NÁVRH DLE AKTUALIZACE PLÁNŮ ÚSES SPRÁVNÍHO OBLASTI ORP NÁCHOD	43
OBRÁZEK 10:	ÚSES Z ÚZEMNÍCH PLÁNŮ NA ÚZEMÍ SO ORP NÁCHOD	44
OBRÁZEK 11:	BIOTOP VYBRANÝCH ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÝCH DRUHŮ VELKÝCH SAVCŮ	55
OBRÁZEK 12:	PŘÍRODNÍ BIOTOPY NA ÚZEMÍ SO ORP NÁCHOD	57
OBRÁZEK 13:	VYBRANÉ JEVI HORNINOVÉHO PROSTŘEDÍ NA ÚZEMÍ SO ORP NÁCHOD	63
OBRÁZEK 14:	ZDROJE NEROSTNÝCH SUROVIN V SO ORP NÁCHOD	66
OBRÁZEK 15:	SESUVNÉ ÚZEMÍ V SO ORP NÁCHOD	68
OBRÁZEK 16:	OBLASTI S PŘEKROČENÍM IMISNÍHO LIMITU PRO LÁTKU B(A)P V SO ORP NÁCHODĚ V OBDOBÍ 2018-2022	74
OBRÁZEK 17:	TŘÍDY OCHRANY ZPF V SO ORP NÁCHOD	78
OBRÁZEK 18:	EROZNÍ OHROŽENÍ PLOŠNÝM ODTOKEM V SO ORP NÁCHOD	79
OBRÁZEK 19:	POTENCIÁLNĚ EROZNĚ OHROŽENÉ DRÁHY SOUSTŘEDĚNÉHO ODTOKU NA ÚZEMÍ SO ORP NÁCHOD	80
OBRÁZEK 20:	OHROŽENÍ VĚTRNOU EROZÍ V SO ORP NÁCHOD	81
OBRÁZEK 21:	ODVODŇOVACÍ ZAŘÍZENÍ V SO ORP NÁCHOD	83
OBRÁZEK 22:	PLOCHY VHODNÉ K ZATRAVNĚNÍ A K DALŠÍM OPATŘENÍM V SO ORP NÁCHOD	85
OBRÁZEK 23:	KATEGORIE LESA V SO ORP NÁCHOD	87
OBRÁZEK 24:	DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA V SO ORP NÁCHOD	95
OBRÁZEK 25:	PŘELOŽKA SILNICE I/33 – OBCHVAT NÁCHODU	97
OBRÁZEK 26:	SCHÉMA VLAKOVÝCH LINEK V SO ORP NÁCHOD A OKOLÍ	99
OBRÁZEK 27:	ZAMÝŠLENÉ ÚPRAVY NA ŽELEZNIČNÍCH TRATÍCH PROCHÁZEJÍCÍCH ZÁJMOVÝM ÚZEMÍM	99
OBRÁZEK 28:	LINKY AUTOBUSOVÉ HROMADNÉ DOPRAVY V SO ORP NÁCHOD A JEHO OKOLÍ	102
OBRÁZEK 29:	TURISTIKA A CYKLOTURISTIKA V SO ORP NÁCHOD	103
OBRÁZEK 30:	TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA – ENERGETIKA V SO ORP NÁCHOD	109
OBRÁZEK 31:	TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA – ZÁSOBOVÁNÍ PLYNEM V SO ORP NÁCHOD	111
OBRÁZEK 32:	TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA – ROZSAH TEPELOVODNÍ SÍTĚ VE MĚSTĚ NÁCHOD	113
OBRÁZEK 33:	TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA – ELEKTRONICKÁ KOMUNIKACE V SO ORP NÁCHOD	114
OBRÁZEK 34:	BEZPEČNOST A OCHRANA OBYVATEL NA ÚZEMÍ SO ORP NÁCHOD	134

SEZNAM TABULEK

TABULKA 1:	ZÁKLADNÍ ÚDAJE O OBCÍCH SO ORP NÁCHOD.....	10
TABULKA 2:	ADMINISTRATIVNÍ ČLENĚNÍ	12
TABULKA 3:	ZASTAVĚNÉ ÚZEMÍ SO ORP NÁCHOD	15
TABULKA 4:	STAV VEKTOROVÉ PODOBY JEVU Č. 1A PRO JEDNOTLIVÉ OBCE SO ORP NÁCHOD PRO ROK 2020.....	16
TABULKA 5:	KATEGORIZACE PLOCH S ROZDÍLNÝM ZPŮSOBEM VYUŽITÍ A JEJICH PROCENTUÁLNÍ ZASTOUPENÍ NA ROZLOZE SO ORP NÁCHOD 17	
TABULKA 6:	ZASTAVITELNÉ ÚZEMÍ SO ORP NÁCHOD	18
TABULKA 7:	PŘEHLED EVIDOVANÝCH BROWNFIELDŮ NA ÚZEMÍ SO ORP NÁCHOD	20
TABULKA 8:	DLOUHODOBÝ VÝVOJ POČTU OBYVATEL V OBCÍCH SO ORP NÁCHOD	24
TABULKA 9:	ZMĚNA POČTU OBYVATEL V OBCÍCH SO ORP NÁCHOD PŘIROZENOU MĚNOU A MIGRACÍ V LETECH 2019, 2021, 2023 ...	26
TABULKA 10:	ZMĚNA POČTU OBYVATEL V OBCÍCH SO ORP NÁCHOD MIGRACÍ V LETECH 2019, 2021, 2023	27
TABULKA 11:	PODÍL VĚKOVÝCH SKUPIN OBYVATEL 0-14 LET A 65+ LET V LETECH 2019 A 2023 A INDEX STÁŘÍ V OBCÍCH SO ORP NÁCHOD 28	
TABULKA 12:	VZDĚLANOSTNÍ STRUKTURA OBCÍ SO ORP NÁCHOD V ROCE 2021	31
TABULKA 13:	DOKONČENÉ BYTY V OBDOBÍ 2015-2023	32
TABULKA 14:	DOMOVNÍ FOND NA ÚZEMÍ OBCÍ SO ORP NÁCHOD V LETECH 2011 A 2021	33
TABULKA 15:	OBVYKLE OBYDLENÉ DOMY (TOD) PODLE OBDOBÍ VÝSTAVBY V SO ORP NÁCHOD	34
TABULKA 16:	MÍSTA KRAJINNÉHO RÁZU V CHKO BROUMOVSKO V SO ORP NÁCHOD	37
TABULKA 17:	KRAJINNÉ OKRSKY VČETNĚ ZASTOUPENÝCH KRAJINNÝCH TYPŮ V SO ORP NÁCHOD	39
TABULKA 18:	NADREGIONÁLNÍ A REGIONÁLNÍ BIOCENTRA - PŘEHLED PRVKŮ ÚSES V SO ORP NÁCHOD	41
TABULKA 19:	NADREGIONÁLNÍ A REGIONÁLNÍ BIODORIDORY - PŘEHLED PRVKŮ ÚSES V SO ORP NÁCHOD	41
TABULKA 20:	PŘEHLED VÝZNAMNÝCH KRAJINNÝCH PRVKŮ REGISTROVANÝCH V SO ORP NÁCHOD	45
TABULKA 21:	OBCE V SO ORP NÁCHOD LEŽÍCÍ NA ÚZEMÍ CHKO BROUMOVSKO	46
TABULKA 22:	CHRÁNĚNÁ ÚZEMÍ V SO ORP NÁCHOD	46
TABULKA 23:	PAMÁTNÉ STROMY NA ÚZEMÍ SO ORP NÁCHOD.....	49
TABULKA 24:	EVROPSKY VÝZNAMNÉ LOKALITY NA ÚZEMÍ SO ORP NÁCHOD.....	51
TABULKA 25:	FORMACE PŘÍRODNÍCH BIOTOPŮ NA ÚZEMÍ SO ORP NÁCHOD	56
TABULKA 26:	CHRÁNĚNÁ LOŽISKOVÁ ÚZEMÍ NA ÚZEMÍ SO ORP NÁCHOD.....	64
TABULKA 27:	VÝHRADNÍ LOŽISKA (VL), NEVÝHRADNÍ LOŽISKA (NL) A PROGNÓZNÍ ZDROJE (PZ) V SO ORP NÁCHOD	65
TABULKA 28:	PODDOLOVANÉ ÚZEMÍ V SO ORP NÁCHOD.....	67
TABULKA 29:	PŘEHLED SEZ NA ÚZEMÍ V SO ORP NÁCHOD.....	70
TABULKA 30:	PŘEHLED UZAVŘENÝCH A OPUŠTĚNÝCH ÚLOŽEN MÍST TĚŽEBNÍHO ODPADU ÚZEMÍ V SO ORP NÁCHOD.....	72
TABULKA 31:	NAMĚŘENÉ HODNOTY HLUKOVÝCH UKAZATELŮ ZE SILNIČNÍ DOPRAVY V SO ORP NÁCHOD.....	75
TABULKA 32:	KATEGORIE LESU NA ÚZEMÍ V SO ORP NÁCHOD	88
TABULKA 33:	POČTY SLEDOVANÝCH ZÁKLADNÍCH TYPŮ ZAŘÍZENÍ OBČANSKÉ VYBAVENOSTI V OBCÍCH	90
TABULKA 34:	LINKY ŽELEZNIČNÍ DOPRAVY PROCHÁZEJÍCÍ SO ORP NÁCHOD	98
TABULKA 35:	ZDROJE ELEKTRICKÉ ENERGIE V ÚZEMÍ SO ORP NÁCHOD NAD 0,1 MW INSTALOVANÉHO VÝKONU.....	110
TABULKA 36:	DAŇOVÁ VÝTĚŽNOST (V TIS. KČ).....	116
TABULKA 37:	ZÁKLADNÍ UKAZATELE NEZAMĚSTNANOSTI (K 31. 12. 2023)	118
TABULKA 38:	PODÍL NEZAMĚSTNANÝCH OSOB (%) V OBDOBÍ 2019 – 2023)	119
TABULKA 39:	MÍRA PODNIKATELSKÉ AKTIVITY	120
TABULKA 40:	PODÍL POTENCIÁLNÍCH REKREAČNÍCH PLOCH V ROCE 2023 V JEDNOTLIVÝCH OBCÍCH SO ORP NÁCHOD	123
TABULKA 41:	PŘÍRODNÍ TURISTICKÉ ATRAKTIVITY.....	124
TABULKA 42:	KULTURNĚ-HISTORICKÉ PŘEDPOKLADY	125
TABULKA 43:	TURISTICKÁ INFRASTRUKTURA	126
TABULKA 44:	POČET A KAPACITA HROMADNÝCH UBYTOVACÍCH ZAŘÍZENÍ.....	128
TABULKA 45:	POČET A KAPACITA OBJEKTŮ INDIVIDUÁLNÍ REKREACE	129
TABULKA 46:	VYMEZENÉ ZÓNY HAVARIJNÍHO PLÁNOVÁNÍ	131
TABULKA 47:	VYBAVENOST OBCÍ OBJEKTY CIVILNÍ OCHRANY	132

TABULKA 48:	VYBAVENOST OBCÍ OBJEKTY POŽÁRNÍ OCHRAN.....	133
-------------	---	-----

SEZNAM ZKRATEK

Zkratka	Vysvětlivka
AEO	agroenvironmentální opatření
AOPK	Agentura pro ochranu přírody a krajiny
BC	biocentrum
BK	biokoridor
BPEJ	bonitované půdně ekologické jednotky
C-faktor	faktor rovnice USLE, faktor vegetačního pokryvu
ČGS	Česká geologická služba
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČOV	čistírna odpadních vod
ČSÚ	Český statistický úřad
DP	dobývací prostor
DPB	díl půdního bloku
DSO	dráha soustředěného odtoku
DZES	Dobrá zemědělský a environmentální stav
EKO	ekonomický pilíř
ENV	environmentální pilíř
EVL	evropsky významná lokalita
GIS	geografický informační systém.
HEIS	Hydroekologický informační systém
HOZ	hlavní odvodňovací zařízení
HPJ	hlavní půdní jednotka (z BPEJ)
HUZ	hromadná ubytovací zařízení
CHKO	chráněná krajinná oblast
CHLÚ	chráněné ložiskové území
CHOPAV	chráněná oblast přirozené akumulace vod
KES	koeficient ekologické stability krajiny
KN	katastr nemovitostí
KO	komunální odpad
KoPÚ	komplexní pozemkové úpravy
L	lokální
LBC	lokální biocentrum
LBK	lokální biokoridor
Ldvn	hladina hluku celodenní
LH	lesy hospodářské
LO	lesy ochranné
LPIS	Land Parcel Identification System, Systém evidence půdy v zemědělství
LS-faktor	faktor rovnice USLE, kombinace délky a sklonu svahu
LZU	lesy zvláštního určení
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MZe	Ministerstvo zemědělství
MZCHÚ	maloplošná zvláště chráněná území
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NATURA 2000	Soustava chráněných území a stanovišť evropského významu
NP	národní park
NPP	národní přírodní památka
NPR	národní přírodní rezervace
NR	nadregionální
NRBC	nadregionální biocentrum
NRBK	nadregionální biokoridor
OIR	objekty individuální rekreace
OKEČ	odvětvová klasifikace ekonomických činností
OP	ochranné pásmo
OPVZ	ochranné pásmo vodního zdroje
ORP	obec s rozšířenou působností
OZKO	oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší

Zkratka	Vysvětlivka
PB	půdní blok
PHO	pásmo hygienické ochrany
PLO	přírodní lesní oblast
PP	přírodní památka
PR	přírodní rezervace
PRP	potenciální rekreační plochy
PRV	Program rozvoje venkova
PSZ	plán společných zařízení
PUPFL	pozemky určené k plnění funkcí lesa
PÚR	Politika územního rozvoje
Q	vydatnost zdroje (vodního)
Q ₁₀₀	průtok při stoleté vodě
R	regionální
RBC	regionální biocentrum
RBK	regionální biokoridor
RURÚ	Rozbor udržitelného rozvoje území
RISY	Regionální informační systém
SEZ	stará ekologická zátěž
SFŽP	Státní fond životního prostředí
SKO	směsný komunální odpad
SLDB	Sčítání lidu, domů a bytů
SO	správní obvod
SOC	sociodemografický pilíř
SurIS	Surovinový Informační Systém
SW	software
SWOT	Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats (silné a slabé stránky, příležitosti a ohrožení)
TEO	třída erozního ohrožení
TTP	trvalý travní porost
ÚAP	územně analytické podklady
ÚP	územní plán
ÚPD	územně plánovací dokumentace
ÚSES	územní systém ekologické stability krajiny
ÚSK	územní studie krajiny
USLE	Univerzální rovnice ztráty půdy
ÚTP	územně technický podklad
VKP	významný krajinný prvek
VÚMOP	Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy
VÚV T.G.M.	Výzkumný ústav vodohospodářský T.G.M.
ZPF	zemědělský půdní fond
ZÚR	zásady územního rozvoje
ZVHS	Zemědělská vodohospodářská správa
ŽP	životní prostředí

1 ÚVOD

Dokument navazuje na Rozbor udržitelného rozvoje území pro správní obvod ORP Náchod zpracovaný v roce 2020. Šestá aktualizace Územně analytických podkladů SO ORP Náchod 2024 obsahuje dvě na sebe navazující části:

- **Podklady pro Rozbor udržitelného rozvoje území pro správní obvod ORP Náchod**, která zahrnuje zjištění a vyhodnocení stavu a vývoje území, jeho hodnot, limity využití území, zjištění a vyhodnocení záměrů na provedení změn v území, zpracované po jednotlivých tématech – celkem 13 témat. Podklady jsou zpracovány, v rozsahu a podrobnostech stanovených zákonem č. 283/2021 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), dále jen „stavební zákon“ a prováděcími předpisy k tomuto zákonu, především vyhláškou č. 157/2024 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a jednotném standardu. Dle § 38 této vyhlášky se však aktualizace územně analytických obcí zahájené přede dnem nabytí účinnosti této vyhlášky a na ně navazující úplné aktualizace územně analytických podkladů krajů **dokončí podle vyhlášky č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a o způsobu evidence územně plánovací činnosti**, ve znění účinném ke dni 31. prosince 2023
- **Rozbor udržitelného rozvoje území pro správní obvod ORP Náchod (RURÚ)**, který vyhodnocuje pozitiva a negativa v území v členění na 13 výše uvedených témat, vyhodnocuje územní podmínky a potenciály jednotlivých pilířů udržitelného rozvoje území a určuje problémy k řešení v územně plánovacích dokumentacích, případně v územních studiích.

2 ZÁKLADNÍ ÚDAJE O SO ORP NÁCHOD

Základní údaje o počtu obyvatel a rozloze jednotlivých obcí na území SO ORP Náchod jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka 1: Základní údaje o obcích SO ORP Náchod

Kód obce	Obec	Výměra obce (km ²)	Počet obyvatel	Hustota obyvatelstva (obyv./km ²)
573884	Bezděkov nad Metují	5,2	621	120
573906	Borová	3,1	220	72
573931	Brzice	10,5	234	22
547751	Bukovice	2,4	383	157
505099	Červená Hora	2,1	191	91
573965	Červený Kostelec	24,1	8299	345
573973	Česká Čermná	8,9	507	57
573981	Česká Metuje	9,7	295	30
573990	Česká Skalice	17,4	5122	295
574023	Dolní Radechová	4,2	756	180
574066	Horní Radechová	5,6	524	94
574074	Hoříčky	6,7	586	88
574082	Hronov	22	6096	277
574546	Kramolna	7	1070	153
574180	Lhota pod Hoříčkami	5,9	273	46
573388	Litoboř	3,5	110	31
574210	Machov	19,4	1057	54
574236	Mezilečí	5,2	139	27
573868	Náchod	33,3	20036	601
574287	Nový Hrádek	11,4	885	78
574341	Police nad Metují	24,4	4150	170
530786	Říkov	2,5	247	100
574422	Slatina nad Úpou	10,1	322	32
574465	Stárvkov	16,5	627	38
574481	Studnice	10,4	1161	112
574490	Suchý Důl	13,3	400	30
574562	Velká Jesenice	14,7	748	51
574571	Velké Petrovice	6,1	414	68
547646	Velké Poříčí	7,4	2368	318
547565	Vestec	3,9	187	48
574635	Vysoká Srbská	7,5	296	40
574643	Vysokov	5,7	537	95
574651	Zábrodí	8,2	591	72
574686	Žďár nad Metují	8,2	653	80
574694	Žďárky	4,6	579	126
574708	Žernov	4,7	317	67
	ORP Náchod	355,7	61 001	172

Zdroj: ČSÚ k 1. 1.2024

3 ZJIŠTĚNÍ A VYHODNOCENÍ STAVU A VÝVOJE ÚZEMÍ

V této kapitole je zpracováno 13 témat daných vyhláškou č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, a způsobu evidence územně plánovací činnosti ve znění pozdějších předpisů. Následné vyhodnocení indikátorů, pozitiva, negativa, potenciály a problémy k řešení jsou řešeny v samostatné textové části Rozbor udržitelného rozvoje území.

Zpracovaná témata:

1. širší územní vztahy
2. prostorové a funkční uspořádání území
3. struktura osídlení
4. sociodemografické podmínky a bydlení
5. příroda a krajina
6. vodní režim a horninové prostředí
7. kvalita životního prostředí
8. zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa
9. občanská vybavenost včetně její dostupnosti a veřejná prostranství
10. dopravní a technická infrastruktura včetně jejich dostupnosti
11. ekonomické a hospodářské podmínky
12. rekreace a cestovní ruch
13. bezpečnost a ochrana obyvatel

Všechna data důležitá pro zpracování Rozboru udržitelného rozvoje území SO ORP Náchod jsou zpracována na úroveň jednotlivých obcí. Pro hodnocení regionálních rozdílů na úrovni správního obvodu obce s rozšířenou působností (SO ORP) i nižších jednotek uvnitř SO ORP jsou v Rozboru udržitelného rozvoje území používány následující **prostorové úrovně**:

- Královéhradecký kraj a ČR jako nejvyšší srovnávací jednotky pro SO ORP Náchod
- Ostatní SO ORP Královéhradeckého kraje pro srovnání jednotlivých SO ORP.

3.1 ŠIRŠÍ ÚZEMNÍ VZTAHY

Správní obvod obce s rozšířenou působností Náchod se nachází na východě Královehradeckého kraje. Tento správní obvod sousedí s dalšími správními obvody – na severovýchodě s Broumovem, na severozápadě s Trutnovem, na západě s Dvorem Králové nad Labem, na jihozápadě s Jaroměří a na jihu s Novým Městem nad Metují a Dobruškou. SO ORP Náchod se rozléhá na 35 558 ha, čímž se rozkládá na 7,5 % rozlohy Královehradeckého kraje. K 31. 12. 2023 zde žilo 61 001 obyvatel. Z hlediska relativních čísel je hustota zalidnění ve sledovaném ORP vyšší než celorepublikový průměr. Činí 172 obyvatel/km².

Tabulka 2: Administrativní členění

NUTS 1	Česko
NUTS 2	Severovýchod
NUTS 3	Královehradecký kraj
LAU 1	Náchod

Zdroj: RISSY, 2020

SO ORP Náchod je tvořen celkem 36 obcemi, které spadají pod 5 správních obvodů obce s pověřeným úřadem – Červený Kostelec, Česká Skalice, Hronov, Náchod a Police nad Metují. Jednotlivé obce jsou zapojeny do svazků obcí mikroregionů - Dobrovolný svazek obcí Kladská stezka, Dobrovolný svazek obcí Lesy Policka, Dobrovolný svazek obcí Podborsko, Dobrovolný svazek obcí Policka, Svazek obcí "ÚPA", Svazek obcí 1866, Svazek obcí Metuje.

3.1.1 Fyzicko-geografická charakteristika

Geomorfologické poměry SO ORP Náchod tvoří především vrchoviny. Celá oblast spadá pod soustavu Česká vysočina. Území SO ORP Náchod je tvořen několika geomorfologickými celky – na severu zasahuje Krkonošské podhůří a Broumovská vrchovina, ve střední části území se rozléhá Podorlická pahorkatina a na jihozápadě lze nalézt Orlickou tabuli. Nejvyšším vrcholem v SO ORP Náchod je Ruprechtický Špičák, který dosahuje výšky 880 m n. m.

Celé území náleží k povodí Labe. Hlavními toky jsou Úpa a Metuje, které jsou levostrannými přítoky Labe. Oblast má díky geologickým podmínkám české křídové pánve zásoby podzemní vody. Vyskytují se zde také minerální prameny, např. v okolí Náchodu nebo Hronova. Na území SO ORP se nachází řada menších rybníků, nicméně větší pozornost náleží nádrži Rozkoš, která má nejen protipovodňovou funkci, ale také rekreační a sportovní.

Podle Quittovy klasifikace podnebí náleží území SO ORP k mírně teplým a chladným klimatickým oblastem. Největší oblastí je MT7, dále se zde v menších celcích objevují MT11, MT9, MT5, MT3, MT2 a CH7. Klimatické poměry jsou úzce spjaty s lokalizací jednotlivých geomorfologických celků a podcelků. Nejchladnější oblast CH7 zasahuje na severu, naopak nejteplejší a nejsušší klima je v okrajové části na jihu a jihovýchodě území.

3.1.2 Spádovost obcí

Obec Náchod plní poměrně malou funkci hlavního jádra v tomto SO ORP. Vyplývá to z vymezování funkčních městských regionů (FMR), které se vymezují na základě dat o dojížděce ekonomicky aktivního obyvatelstva

z dané obce do vybraného centra. FMR Náchod je složen pouze z pěti obcí – Kramolna, Dolní Radechová, Borová, Vysokov a Česká Čermná.

3.1.3 Širší územní vztahy z pohledu nadřazené územně plánovací dokumentace

Obrázek 1: SO ORP Náchod a jeho správní obvody obcí s pověřeným obecním úřadem v roce 2019

3.1.4 Širší územní vztahy z pohledu dopravní dostupnosti

Dopravní síť na území SO ORP Náchod je dobrá. Území má poměrně hustou silniční síť. Nejvýznamnějším silničním tahem je silnice I/33 spojující Hradec Králové, Jaroměř, Českou Skalici, Náchod a Polsko, dále je to silnice I/14, která vede z Liberce přes Trutnov do Náchoda a dále pokračuje jižním směrem na Rychnov nad Kněžnou, Ústí nad Orlicí a Českou Třebovou. Území je propojeno silnicemi II. a III. třídy.

Z hlediska železniční dopravy zde existují dvě jednokolejné železniční tratě. Železniční trať č. 032 spojuje Červený Kostelec a Českou Skalici s Jaroměří a Trutnovem. Železniční trať 026 spojuje Náchod s Týništěm nad Orlicí a Broumovem, dále pokračuje do Polska.

3.2 PROSTOROVÉ A FUNKČNÍ USPOŘÁDÁNÍ ÚZEMÍ

V tématu jsou řešeny tyto jevy dané vyhláškou č. 500/2006 Sb. (Příloha č. 1, Část A), ve znění pozdějších předpisů:

Číslo jevu	Název jevu	Hodnota	Limit	Jev vstupuje do indikátoru RURÚ
1	zastavěné území		x	x
1a	plochy s rozdílným způsobem využití	x	x	x
1b	zastavitelné plochy, plochy přestavby a plochy změn v krajině			x
3a	veřejná prostranství			
4a	brownfieldy			
11a	struktura a výška zástavby	x		

Jev č. 1 – Zastavěné území

Zastavěné území je území vymezené územním plánem nebo postupem podle stavebního zákona. Nemá-li obec takto vymezené zastavěné území, je zastavěným územím zastavěná část obce vymezená k 1. září 1966 a vyznačená v mapách evidence nemovitostí („intravilán“).

Tabulka 3: Zastavěné území SO ORP Náchod

Název obce	Výměra zastavěného území v obci (ha)		Přírůstek/úbytek v roce 2024 (ha)
	2020	2024	
Bezděkov nad Metují	55,91	55,91	0
Borová	26,17	26,17	0
Brzice	60,24	60,72	0,48
Bukovice	26,34	26,34	0
Červená Hora	23,05	23,05	0
Červený Kostelec	534,61	534,61	0
Česká Čermná	36,15	44,32	8,18
Česká Metuje	46,03	46,03	0
Česká Skalice	351,99	361,62	9,63
Dolní Radechová	41,96	62,38	20,42
Horní Radechová	54,37	56,00	1,63
Hoříčky	79,74	79,74	0
Hronov	361,71	361,71	0
Kramolna	85,95	85,98	0,03
Lhota pod Hoříčkami	40,31	40,31	0
Litoboř	32,76	32,76	0
Machov	98,54	103,91	5,38
Mezilečí	27,21	24,98	-2,22
Náchod	806,58	806,58	0
Nový Hrádek	98,59	98,59	0
Police nad Metují	246,99	247,73	0,74
Říkov	33,41	33,41	0

Slatina nad Úpou	63,12	65,21	2,09
Stárkov	109,93	109,93	0
Studnice	123,13	123,13	0
Suchý Důl	58,14	58,14	0
Velká Jesenice	84,08	88,12	4,03
Velké Petrovice	40,07	40,07	0
Velké Poříčí	161,77	161,77	0
Vestec u Hoříček	22,84	22,84	0
Vysoká Srbská	38,66	44,18	5,52
Vysokov	81,74	85,01	3,28
Zábrodí	83,27	85,09	1,81
Žďár nad Metují	39,27	39,27	0
Žďárky	50,95	50,95	0
Žernov	29,85	32,13	2,27

Zdroj: ÚAP 2024

Jev č. 1a – plochy s rozdílným způsobem využití

Jedná se o plochy vymezené územním plánem dle stávajícího nebo požadovaného způsobu využití, a to s ohledem na specifické podmínky a charakter území. Tento sledovaný jev by měl obsahovat pouze plochy s rozdílným způsobem využití z platných územních plánů, nikoliv z dokumentací rozpracovaných nebo připravovaných, ani z průzkumů a rozborů.

V rámci SO ORP Náchod jsou plochy s rozdílným způsobem využití jednotně datově zpracovány, kdy jsou přebrány vektorově z územních plánů. V obcích, kde není vektorová podoba územních plánů dostupná, byly přebrány plochy RZV z předchozích aktualizací ÚAP a vybrané plochy byly vektorizovány z rastrového podkladu. V takových případech pak není území obce pokryto daty ze 100 %, viz následující tabulka.

Tabulka 4: Stav vektorové podoby jevu č. 1a pro jednotlivé obce SO ORP Náchod pro rok 2020

Název obce	Kompletně vektorově zpracovaný jev č. 1a (ano/ne)	Procentuální pokrytí obce vektorově zpracovanými plochami s rozdílným způsobem využití
Bezděkov nad Metují	ano	100%
Borová	ne	4%
Brzice	ano	100%
Bukovice	ano	100%
Červená Hora	ne	3%
Červený Kostelec	ne	13%
Česká Čermná	ano	100%
Česká Metuje	ne	2%
Česká Skalice	ano	100%
Dolní Radechová	ano	100%
Horní Radechová	ano	100%
Hoříčky	ne	6%
Hronov	ne	5%
Kramolna	ano	100%

Lhota pod Hoříčkami	ne	2%
Litoboř	ne	2%
Machov	ano	100%
Mezilečí	ano	100%
Náchod	ano	100%
Nový Hrádek	ne	3%
Police nad Metují	ne	2%
Říkov	ne	18%
Slatina nad Úpou	ano	100%
Stárvov	ano	100%
Studnice	ne	5%
Suchý Důl	ne	1%
Velká Jesenice	ano	100%
Velké Petrovice	ano	100%
Velké Poříčí	ano	100%
Vestec u Hoříček	ne	2%
Vysoká Srbská	ano	100%
Vysokov	ano	100%
Zábrodí	ano	100%
Žďár nad Metují	ne	2%
Žďárky	ano	100%
Žernov	ano	100%

Zdroj: ÚAP 2024

Tabulka 5: Kategorizace ploch s rozdílným způsobem využití a jejich procentuální zastoupení na rozloze SO ORP Náchod

Kategorizace plochy s rozdílným způsobem využití	Časový horizont	Procentuální zastoupení na výměře ORP
plochy bydlení	stav	2,30%
plochy bydlení	návrh	1,19%
plochy dopravní infrastruktury	stav	1,73%
plochy dopravní infrastruktury	návrh	0,39%
plochy dopravní infrastruktury	rezerva	0,00%
plochy lesní	stav	16,17%
plochy lesní	návrh	0,06%
plochy občanského vybavení	stav	0,60%
plochy občanského vybavení	návrh	0,18%
plochy přírodní	stav	3,93%
plochy přírodní	návrh	0,12%
plochy rekreace	stav	0,30%
plochy rekreace	návrh	0,09%
plochy smíšené nezastavěného území	stav	4,79%
plochy smíšené nezastavěného území	návrh	0,18%
plochy smíšené obytné	stav	1,22%

plochy smíšené obytné	návrh	0,43%
plochy smíšené obytné	rezerva	0,01%
plochy smíšené výrobní	stav	0,04%
plochy smíšené výrobní	návrh	0,01%
plochy specifické	stav	0,03%
plochy specifické	návrh	0,02%
plochy technické infrastruktury	stav	0,06%
plochy technické infrastruktury	návrh	0,03%
plochy veřejných prostranství	stav	0,50%
plochy veřejných prostranství	návrh	0,06%
plochy vodní a vodohospodářské	stav	2,07%
plochy vodní a vodohospodářské	návrh	0,02%
plochy výroby a skladování	stav	1,14%
plochy výroby a skladování	návrh	0,46%
plochy těžby	stav	0,00%
plochy zeleně	stav	2,72%
plochy zeleně	návrh	0,11%
plochy zemědělské	stav	18,67%
plochy zemědělské	návrh	0,04%
není dostupné	-	40,35%
celkem	-	100%

Zdroj: ÚAP 2024

Jev č. 1b – zastavitelné plochy, plochy přestavby a plochy změn v krajině

Zastavitelnou plochou je plocha vymezená k zastavění v územním plánu. Plochou přestavby je plocha vymezená v územním plánu ke změně stávající zástavby, k obnově nebo opětovnému využití znehodnoceného území. V územním plánu jsou zastavitelné plochy, plochy přestavby a plochy změn v krajině součástí výkresu základního členění území. Tento sledovaný jev by měl obsahovat pouze plochy z platných územně plánovacích dokumentací, nikoliv z dokumentací rozpracovaných nebo připravovaných, ani z průzkumů a rozborů.

Tabulka 6: Zastavitelné území SO ORP Náchod

Název obce	Výměra zastavitelného území v obci (ha)		Přírůstek/úbytek v roce 2024 (ha)
	2020	2024	
Bezděkov nad Metují	15,00	15,00	0
Borová	4,61	4,61	0
Brzice	17,03	12,86	-4,16
Bukovice	11,87	11,87	0
Červená Hora	3,89	3,89	0
Červený Kostelec	226,00	226,00	0
Česká Čermná	9,26	17,05	7,79
Česká Metuje	9,15	9,15	0

Česká Skalice	103,76	96,41	-7,35
Dolní Radechová	31,10	11,22	-19,89
Horní Radechová	9,37	11,45	2,08
Hoříčky	25,66	25,66	0
Hronov	43,84	43,84	0
Kramolna	15,99	86,26	70,27
Lhota pod Hoříčkami	9,71	9,71	0
Litboř	4,53	4,53	0
Machov	31,42	22,32	-9,10
Mezilečí	8,06	6,94	-1,12
Náchod	140,34	140,34	0
Nový Hrádek	31,10	31,10	0
Police nad Metují	45,09	42,88	-2,21
Říkov	27,63	27,63	0
Slatina nad Úpou	11,73	17,88	6,15
Stárkov	15,99	15,99	0
Studnice	46,42	46,42	0
Suchý Důl	12,84	12,84	0
Velká Jesenice	82,58	109,92	27,34
Velké Petrovice	7,87	7,87	0
Velké Poříčí	33,10	33,10	0
Vestec u Hoříček	4,17	4,17	0
Vysoká Srbská	12,83	10,98	-1,85
Vysokov	39,18	51,36	12,18
Zábrodí	29,33	29,70	0,37
Žďár nad Metují	8,11	8,11	0
Žďárky	14,68	14,68	0
Žernov	27,74	23,69	-4,04

Zdroj: ÚAP 2024

Jev č. 3a – veřejná prostranství

Veřejným prostranstvím jsou všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru. Tento jev zahrnuje pouze vybraná veřejná prostranství, nejedná se o kompletní výčet veřejných prostranství. Data, která budou součástí tohoto sledovaného jevu, budou využita především pro analytickou činnost v územním plánování, zejména pro posuzování dostupnosti veřejných prostranství dle Standardu dostupnosti veřejné infrastruktury.

Tento sledovaný jev má být zmapováním stavu území v oblasti veřejných prostranství, není jej možné směřovat s plochami s rozdílným způsobem využití z platné ÚPD. Data pro tento jev nejsou pro aktualizaci ÚAP SO ORP Náchod 2024 k dispozici.

Jev č. 4a – brownfieldy

Brownfield je nemovitost (území, areál, pozemek, objekt), která je nevyužívaná, zanedbaná a může být i kontaminovaná. Vzniká jako pozůstatek průmyslové, zemědělské, rezidenční, vojenské či jiné aktivity. Brownfield nelze vhodně a efektivně využívat, aniž by proběhl proces jeho regenerace.

V rámci Národní strategie regenerace brownfieldů 2019-2024 se v souvislosti s aktualizací a rozvojem Národní databáze brownfieldů předpokládá využívání této databáze pro potřeby ÚAP, zároveň by v rámci aktualizace tohoto jevu ze strany pořizovatelů ÚAP měla být předávána data Agentuře CzechInvest, která bude hlavním gestorem této databáze v ČR.

Tabulka 7: Přehled evidovaných brownfieldů na území SO ORP Náchod

Název obce	Brownfield
Borová	část areálu zemědělské výroby (376/3, 381/4, 381/1 a st. 181)
Bukovice	zemědělský areál u II/303 (st.120, st.121, st.140, st. 141)
Červený Kostelec	areál ZD (st.89/1, st.89/2, st.99, k.ú. Bohdašín nad Olešnicí)
	rozpadlá chalupa čp.15 (st.1, k.ú. Bohdašín nad Olešnicí)
	výrobní areál TEXTONNIA CZECH, spol. s r.o.
Česká Čermná	areál zemědělské výroby (st.215/1, st.216, k.ú. Česká Čermná)
Česká Metuje	bývalý Solovický dvůr (st. 71/1, st. 71/2 a st. 71/4, k.ú. Metujka)
	výrobní objekt za čp.52 (st.67/2, k.ú. Česká Metuje)
Horní Radechová	výrobní objekt (st.260, k.ú. Horní Radechová)
Hronov	(st. 21 a st. 46, k.ú. Malá Čermná)
Mezilečí	objekt čp.1 (st.15, k.ú. Mezilečí)
Náchod	areál JTH Holding a.s. (st.338/1 k.ú. Náchod)
	Bělovské lázně a.s. (st. 61/2, 61/3 a 61/4, k.ú. Běloves)
Slatina nad Úpou	usedlost čp.1 (st.209, k.ú. Slatina nad Úpou)
	dům čp.25 (st.300, k.ú. Slatina nad Úpou)
Stárvov	zámek čp. 1, včetně areálu (st 1, k.ú. Stárvov)
	zámeček-vila čp. 182, u továrny (st. 259 , k.ú. Stárvov)
Velká Jesenice	zeměděl. areál v Novém Dvoře (parc.č.154/1-7, k.ú. Volovka)
	bytový dům čp. 17 (st. 24/1, k.ú. Velké Petrovice)
Zábrodí	bývalý areál ZD (st. 49/2, k.ú. Zábrodí)
	bývalý areál ZD (st. 50/2, k.ú. Zábrodí)
Žernov	areál ZD v centru obce

Zdroj: ÚAP, EKOTOXA s.r.o.

Změny oproti roku 2020: Bez významných změn. V rámci dotazníkového šetření uvedla obec Velké Petrovice výskyt nevyužitých budov v soukromém vlastnictví.

Jev č. 11a – struktura a výška zástavby

Obsahem tohoto jevu by měly být následující informace:

- velikost a funkční uspořádání sídla,
- historická struktura zástavby – historické jádro, uspořádání sídla apod.
- prostorové členění na centra, jádrová území, vnitřní části, čtvrtě a předměstí, satelitní území apod.,
- forma zástavby – pravidelná či nepravidelná, kompaktní či rozvolněná, lineární apod.,
- výška zástavby – nízkopodlažní, vysokopodlažní, smíšená, výškové dominanty, výškové hladiny aj.,
- urbanistické celky,
- hustota zástavby.

Zdrojem pro naplnění jevu struktura a výška zástavby mohou být doplňující průzkumy a rozbor, zejména analýzy zpracovatele pro návrh urbanistické koncepce, případně samostatné analýzy území, které zatím nebyly realizovány. Data pro tento jev nejsou pro aktualizaci ÚAP SO ORP Náchod 2024 k dispozici.

3.3 STRUKTURA OSÍDLENÍ

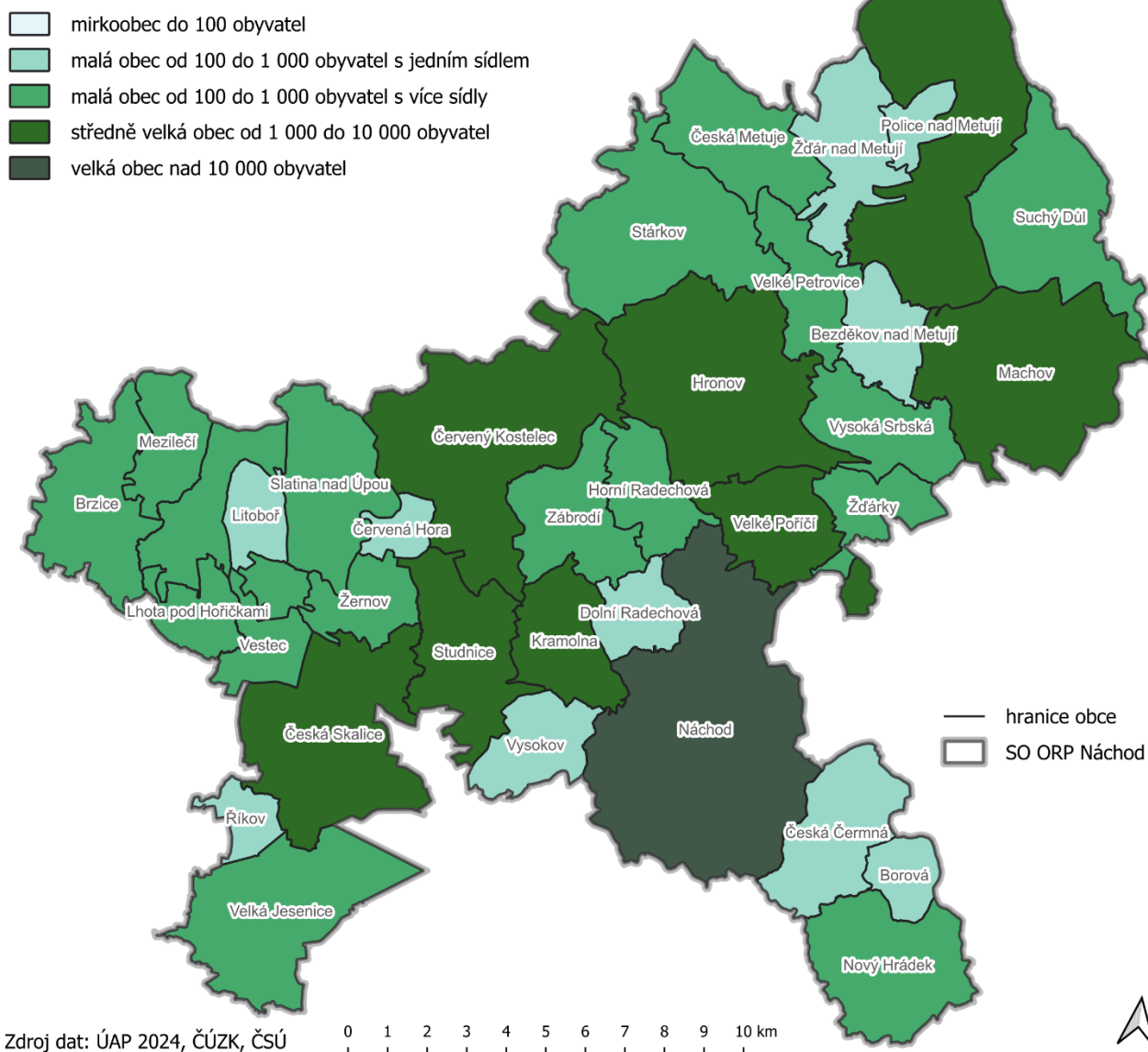
Ve SO ORP Náchod se nachází 36 obcí. Tyto obce jsou členěny do čtyř základních kategorií dle populační velikosti, viz následující obrázek. Jedná se o tyto kategorie:

1. Velké obce nad 10 000 obyvatel
2. středně velké obce od 1000 do 10000 obyvatel
3. malé obce od 100 do 1000 obyvatel s více sídly
4. malé obce od 100 do 1000 obyvatel s jedním sídlem

Dle výše uvedených kategorií je největší obcí Náchod, která spadá do první kategorie. K roku 2023 žilo v Náchodě 20 036 obyvatel. Následuje kategorie středně velké obce od 1000 do 10 000 obyvatel, kam spadá celkem 8 obcí. Další kategorií jsou malé obce s více sídly, která je nejpočetnější. Do této kategorie náleží celkem 17 obcí. Tyto obce jsou charakteristické pro populační velikost od 100 do 1000 obyvatel a mají na svém katastrálním území roztroušených více sídel. Kategorii malé obce s jedním sídlem tvoří celkem 10 obcí na území SO ORP Náchod, které disponují jedním sídlem od 100 do 1000 obyvatel. Rozložení velikostní struktury obcí může být dáno fyzicko-geografickými podmínkami, z historického hlediska nebo lokalizací hlavních dopravních tepen.

Obrázek 2: Velikostní kategorie obcí v SO ORP Náchod v roce 2024

VELIKOSTNÍ KATEGORIE OBČÍ V SO ORP NÁCHOD

3.4 SOCIODEMOGRAFICKÉ PODMÍNKY A BYDLENÍ

3.4.1 Sociodemografické podmínky

V tématu jsou řešeny tyto jevy dané vyhláškou č. 500/2006 Sb. (Příloha č. 1, Část B), ve znění pozdějších předpisů:

Číslo	Název jevu	Hodnota	Limit	Jev vstupuje do indikátoru RURÚ
1	vývoj počtu obyvatelstva			x
2a	věkové složení obyvatelstva			x
4a	vzdělanostní složení obyvatelstva			x
11	výstavba domů a bytů			x
12a	obydlenost bytového fondu			x
13	stáří a struktura bytového a domovního fondu			

3.4.2 Sociodemografické podmínky

Jev č. 1 - Vývoj počtu obyvatelstva

Vývoj počtu obyvatel od roku 1991 do jisté míry kopíruje trendy podobné celému území České republiky. Zjednodušeně řečeno odlehlé venkovské oblasti se potýkají s úbytkem obyvatelstva, zatímco příměstské oblasti v okolí větších měst zaznamenávají nárůst počtu obyvatel v souvislosti s rostoucí intenzitou procesu suburbanizace, při kterém jádrové město naopak své obyvatelstvo ztrácí. Mezi faktory, které se řadí do důležitých činitelů v procesu suburbanizace je například levnější cena pozemků, čerpání výhod jak venkova, tak blízkého většího města aj. Na druhém konci spektra se potýkají obce s poměrně velkým odlivem obyvatelstva. Tyto obce často mívají nízkou občanskou vybavenost, disponují nedostatečnou technickou infrastrukturou apod. Velkým negativním hybatelem také bývá malá nabídka pracovních příležitostí. Možnou příležitostí pro odlehlé oblasti však může být vysoká kvalita životního prostředí a rekreační možnosti, což hraje stále podstatnější roli v myšlení obyvatel.

V období 2015-2023 přibýlo celkově v SO ORP Náchod 98 obyvatel. Největší relativní přírůstek v tomto období zaznamenaly obce Žernov, Říkov a Bezděkov nad Metují. Naopak nejvýznamnější pokles počtu obyvatel nastal u obcí Lhota pod Hoříčkami a Litoboř. Od roku 2015 docházelo v SO ORP k úbytku obyvatel, v roce 2023 došlo ke změně a trend se obrátil, další léta ukáží, zda tento růst bude pokračovat.

Tabulka 8: Dlouhodobý vývoj počtu obyvatel v obcích SO ORP Náchod

Obec	Počet obyvatel								
	dle SLDB			dle běžné evidence obyvatelstva					Index změny v %
	2001	2011	2021	2015	2017	2019	2021	2023	2023/2015
Bezděkov nad Metují	510	496	608	519	571	587	617	621	119,65
Borová	178	209	196	199	205	203	200	220	110,55
Brzice	201	206	251	225	231	249	233	234	104,00

Obec	Počet obyvatel								
	dle SLDB			dle běžné evidence obyvatelstva					Index změny v %
	2001	2011	2021	2015	2017	2019	2021	2023	2023/2015
Bukovice	380	373	340	361	348	356	348	383	106,09
Červená Hora	186	207	198	198	197	202	199	191	96,46
Červený Kostelec	8 467	8 539	8 016	8 428	8 332	8 360	8 229	8 299	98,47
Česká Čermná	437	474	465	499	510	523	504	507	101,60
Česká Metuje	333	321	285	297	288	290	289	295	99,33
Česká Skalice	5 407	5 205	4 932	5 049	5 083	5 047	4 945	5 122	101,45
Dolní Radechová	675	800	704	784	769	772	747	756	96,43
Horní Radechová	445	501	499	507	496	508	522	524	103,35
Hoříčky	489	533	553	547	551	560	573	586	107,13
Hronov	6 519	6 357	6 016	6 107	6 132	6 098	6 032	6 096	99,82
Kramolna	896	1 039	1 004	1 105	1 089	1 077	1 077	1 070	96,83
Lhota pod Hoříčkami	246	277	268	299	295	304	284	273	91,30
Litoboř	94	116	93	115	111	107	104	110	95,65
Machov	1 112	1 117	1 042	1 078	1 087	1 092	1 058	1 057	98,05
Mezilečí	139	157	126	136	139	132	137	139	102,21
Náchod	21 400	20 763	19 061	20 267	20 132	19 897	19 220	20 036	98,86
Nový Hrádek	704	784	796	822	837	851	853	885	107,66
Police nad Metují	4 396	4 294	3 892	4 172	4 115	4 049	3 961	4 150	99,47
Říkov	173	200	224	204	220	227	222	247	121,08
Slatina nad Úpou	297	296	312	301	296	307	311	322	106,98
Stárvkov	736	623	613	637	642	657	645	627	98,43
Studnice	959	1 081	1 079	1 137	1 101	1 135	1 138	1 161	102,11
Suchý Důl	402	427	379	413	413	411	399	400	96,85
Velká Jesenice	722	752	711	750	739	735	734	748	99,73
Velké Petrovice	370	369	395	395	418	429	414	414	104,81
Velké Poříčí	2 282	2 420	2 196	2 395	2 371	2 354	2 338	2 368	98,87
Vestec	115	147	182	173	183	184	183	187	108,09
Vysoká Srbská	260	265	281	273	274	284	296	296	108,42
Vysokov	396	480	482	504	516	516	510	537	106,55
Zábrodí	429	469	544	539	554	585	570	591	109,65
Žďár nad Metují	487	634	626	661	660	656	663	653	98,79
Žďárky	549	555	563	546	548	562	574	579	106,04
Žernov	209	252	277	261	267	289	283	317	121,46
SO ORP Náchod	61 600	61 738	58 209	60 903	60 720	60 595	59 412	61 001	100,16

Zdroj: ČSÚ, 2024

Mezi roky 2019–2023 počet obyvatel v SO ORP vzrostl, růst byl také zaznamenán ve většině obcí.

Změny počtu obyvatel přirozenou měnou a migrací

Pro úspěšné hodnocení vývoje počtu obyvatelstva obcí SO ORP Náchod je nutné rozdělit vývoj počtu obyvatel do dvou složek – do jeho přirozené složky, která je výsledkem procesů porodnosti a úmrtnosti a migrační složky. Právě druhá z nich se používá jako indikátor pro určení atraktivity dané lokality pro bydlení. Tato složka má také výraznější dynamiku a geograficky je mnohem více variabilní. Často, jak již bylo zmíněno výše, má migrační složka výrazně selektivní tendenci, co se týče především věkových a vzdělanostních charakteristik migrantů.

Co se týče přirozeného pohybu obyvatelstva, nejvyšší relativní přirozený přírůstek k roku 2023 zaznamenala obec Říkov, největší přirozený úbytek obce Brzice a Machov. Nejvyšší relativní migrační přírůstek byl v obci Mezilečí, největší úbytek v obci Červená Hora.

Tabulka 9: Změna počtu obyvatel v obcích SO ORP Náchod přirozenou měnou a migrací v letech 2019, 2021, 2023

Obec	Přirozený přírůstek					
	2019		2021		2023	
	absolutně	roční rel. (‰)	absolutně	roční rel. (‰)	absolutně	roční rel. (‰)
Bezděkov nad Metují	10	17,04	9	14,59	3	4,83
Borová	1	4,93	-3	-15,00	0	0,00
Brzice	3	12,05	-7	-30,04	-3	-12,82
Bukovice	3	8,43	-2	-5,75	-1	-2,61
Červená Hora	6	29,7	1	5,03	1	5,24
Červený Kostelec	-5	-0,6	-46	-5,59	-31	-3,74
Česká Čermná	6	11,47	-3	-5,95	3	5,92
Česká Metuje	0	0	-3	-10,38	-2	-6,78
Česká Skalice	-22	-4,36	-43	-8,70	-25	-4,88
Dolní Radechovná	-4	-5,18	-6	-8,03	-1	-1,32
Horní Radechovná	2	3,94	2	3,83	-3	-5,73
Hoříčky	1	1,79	1	1,75	5	8,53
Hronov	-18	-2,95	-31	-5,14	-21	-3,44
Kramolna	12	11,14	-3	-2,79	0	0,00
Lhota pod Hoříčkami	3	9,87	1	3,52	-1	-3,66
Litoboř	1	9,35	-1	-9,62	1	9,09
Machov	3	2,75	-9	-8,51	-13	-12,30
Mezilečí	-1	-7,58	0	0,00	-1	-7,19
Náchod	-49	-2,46	-162	-8,43	-70	-3,49
Nový Hrádek	-8	-9,4	3	3,52	-5	-5,65
Police nad Metují	-8	-1,98	-26	-6,56	-26	-6,27
Říkov	0	0	-1	-4,50	4	16,19
Slatina nad Úpou	0	0	-1	-3,22	-2	-6,21
Stárvov	0	0	4	6,20	0	0,00
Studnice	5	4,41	6	5,27	3	2,58
Suchý Důl	1	2,43	0	0,00	-4	-10,00
Velká Jesenice	5	6,8	4	5,45	-2	-2,67
Velké Petrovice	2	4,66	-3	-7,25	1	2,42
Velké Poříčí	-8	-3,4	-6	-2,57	0	0,00
Vestec	1	5,43	-1	-5,46	1	5,35
Vysoká Srbská	1	3,52	3	10,14	-1	-3,38
Vysokov	2	3,88	-1	-1,96	3	5,59
Zábrodí	6	10,26	-4	-7,02	3	5,08
Žďár nad Metují	0	0	5	7,54	0	0,00
Žďárky	6	10,68	3	5,23	1	1,73
Žernov	1	3,46	0	0,00	-1	-3,15
SO ORP Náchod	-42	3,89	-320	-5,39	-184	-3,02

Zdroj: ČSÚ, 2024

Tabulka 10: Změna počtu obyvatel v obcích SO ORP Náchod migrací v letech 2019, 2021, 2023

Obec	Migrační přírůstek					
	2019		2021		2023	
	absolutně	roční rel. (‰)	absolutně	roční rel. (‰)	absolutně	roční rel. (‰)
Bezděkov nad Metují	0	0	13	21,07	-9	-14,49
Borová	-3	-14,78	9	45,00	6	27,27
Brzice	6	24,1	1	4,29	-1	-4,27
Bukovice	3	8,43	8	22,99	-4	-10,44
Červená Hora	-4	-19,8	-1	-5,03	-9	-47,12
Červený Kostelec	13	1,56	23	2,79	4	0,48
Česká Čermná	-11	-21,03	-5	-9,92	-1	-1,97
Česká Metuje	-8	-27,59	5	17,30	-1	-3,39
Česká Skalice	-9	-1,78	-12	-2,43	94	18,35
Dolní Radechovná	8	10,36	-5	-6,69	3	3,97
Horní Radechovná	2	3,94	12	22,99	5	9,54
Hoříčky	-7	-12,5	4	6,98	-1	-1,71
Hronov	-9	-1,48	0	0,00	21	3,44
Kramolna	-7	-6,5	4	3,71	-3	-2,80
Lhota pod Hoříčkami	-1	-3,29	-9	-31,69	-1	-3,66
Litoboř	-3	-28,04	3	28,85	-2	-18,18
Machov	-7	-6,41	-10	-9,45	0	0,00
Mezilečí	1	7,58	2	14,60	7	50,36
Náchod	-33	-1,66	-43	-2,24	170	8,48
Nový Hrádek	11	12,93	0	0,00	25	28,25
Police nad Metují	-29	-7,16	1	0,25	92	22,17
Říkov	3	13,22	0	0,00	9	36,44
Slatina nad Úpou	9	29,32	1	3,22	4	12,42
Stárvkov	13	19,79	0	0,00	-5	-7,97
Studnice	16	14,1	1	0,88	-16	-13,78
Suchý Důl	-8	-19,46	-3	-7,52	-7	-17,50
Velká Jesenice	-8	-10,88	-9	-12,26	16	21,39
Velké Petrovice	6	13,99	-14	-33,82	1	2,42
Velké Poříčí	6	2,55	38	16,25	-22	-9,29
Vestec	1	5,43	3	16,39	-3	-16,04
Vysoká Srbská	4	14,08	2	6,76	-3	-10,14
Vysokov	-2	-3,88	11	21,57	3	5,59
Zábrodí	2	3,42	-1	-1,75	2	3,38
Žďár nad Metují	-9	-13,72	4	6,03	6	9,19
Žďárky	4	7,12	16	27,87	2	3,45
Žernov	13	44,98	-6	-21,20	15	47,32
SO ORP Náchod	-37	1,03	43	0,72	397	6,51

Zdroj: ČSÚ, 2024

V roce 2019 a 2021 došlo k celkovému úbytku obyvatel v SO ORP, v roce 2023 byl, celkový přírůstek kladný (vlivem vysokého migračního přírůstku).

Jev č. 2 - Věkové složení obyvatelstva

Věková struktura obyvatel poukazuje do jisté míry vývoj v minulosti (posledních cca 20-30 letech) a současně determinuje možnosti budoucího vývoje, především změny počtu obyvatel přirozenou měnou (počet narozených a zemřelých). Údaje o věkové struktuře obyvatel jsou podobně jako jiné demografické

údaje poměrně dobře dostupné až na úroveň jednotlivých obcí. Tyto údaje jsou uvedeny v následující tabulce. Podrobnější údaje s ohledem na územní členění (za základní sídelní jednotky) jsou dostupné ze sčítání lidu, domů a bytů, tj. cca v desetileté periodě.

Z následující tabulky jsou patrné poměrně značné rozdíly ve věkové struktuře obyvatel jednotlivých obcí. Především u menších obcí je však nutno pamatovat, že podíl věkových skupin může být významně ovlivněn lokalizací zařízení, např. domovů s pečovatelskou službou, domovů důchodců apod. sloužící i širšímu regionu. Obecně tak platí, že vyššího indexu stáří zde dosahují obce, které jsou spíše v periferních oblastech. Dáno to je více faktory. Jedním z nich může být částečná neatraktivita pro mladé rodiny, špatná dopravní dostupnost aj.

Nejvyšších hodnot indexu stáří dosahuje obec Borová, nejnižších hodnot potom obce Říkov a Žernov. Ve většině obcí je index stáří více než 1,00 (tzn., že počet osob 65+ let převyšuje počet osob 0-14 let).

Tabulka 11: Podíl věkových skupin obyvatel 0-14 let a 65+ let v letech 2019 a 2023 a index stáří v obcích SO ORP Náchod

Obec	Podíl věkových skupin na celkovém počtu obyvatel obce v %				Index stáří (65+ / 0-14)		Změna indexu stáří v % (2023/2019)
	0-14 let		65 a více let				
	2019	2023	2019	2023	2019	2023	
Bezděkov nad Metují	18,23	19,81	18,23	18,52	1,00	0,93	93,50
Borová	11,33	13,18	23,15	24,55	2,04	1,86	91,12
Brzice	21,69	17,95	24,50	23,08	1,13	1,29	113,82
Bukovice	16,57	16,45	20,51	20,63	1,24	1,25	101,35
Červená Hora	18,81	20,94	20,79	21,99	1,11	1,05	95,00
Červený Kostelec	16,21	15,77	23,17	24,46	1,43	1,55	108,48
Česká Čermná	16,25	16,77	16,83	22,49	1,04	1,34	129,55
Česká Metuje	18,97	14,92	21,72	20,34	1,15	1,36	119,05
Česká Skalice	13,99	13,82	23,52	24,99	1,68	1,81	107,53
Dolní Radechová	14,12	13,62	21,37	24,21	1,51	1,78	117,37
Horní Radechová	16,93	17,18	15,16	18,51	0,90	1,08	120,38
Hoříčky	15,54	17,75	20,18	19,62	1,30	1,11	85,13
Hronov	14,82	13,89	24,93	24,79	1,68	1,78	106,10
Kramolna	14,21	12,80	18,66	19,16	1,31	1,50	113,90
Lhota pod Hoříčkami	18,09	16,85	17,76	17,58	0,98	1,04	106,28
Litoboř	14,95	14,55	23,36	25,45	1,56	1,75	112,00
Machov	14,84	14,66	24,27	26,30	1,64	1,79	109,64
Mezilečí	12,12	14,39	25,00	23,02	2,06	1,60	77,58
Náchod	14,78	14,82	22,31	23,27	1,51	1,57	104,01
Nový Hrádek	18,68	17,40	17,16	17,63	0,92	1,01	110,32
Police nad Metují	15,31	14,75	24,30	25,11	1,59	1,70	107,28
Říkov	21,59	23,08	16,30	14,17	0,76	0,61	81,32
Slatina nad Úpou	16,61	15,22	22,48	21,12	1,35	1,39	102,57
Stárkov	15,53	14,83	23,74	24,88	1,53	1,68	109,68
Studnice	15,77	14,90	18,15	19,98	1,15	1,34	116,53
Suchý Důl	18,73	14,50	17,76	20,50	0,95	1,41	149,13
Velká Jesenice	13,74	15,91	21,22	21,39	1,54	1,34	87,05
Velké Petrovice	17,25	16,18	17,95	21,01	1,04	1,30	124,79
Velké Poříčí	15,63	16,05	24,21	24,32	1,55	1,52	97,86
Vestec	19,57	18,18	14,13	18,18	0,72	1,00	138,46

Obec	Podíl věkových skupin na celkovém počtu obyvatel obce v %				Index stáří (65+ / 0-14)		Změna indexu stáří v % (2023/2019)
	0-14 let		65 a více let				
	2019	2023	2019	2023	2019	2023	
Vysoká Srbská	21,13	18,92	17,96	20,61	0,85	1,09	128,15
Vysokov	17,83	18,06	19,19	21,23	1,08	1,18	109,22
Zábrodí	23,08	20,81	13,68	16,07	0,59	0,77	130,34
Žďár nad Metují	18,45	17,61	17,38	20,37	0,94	1,16	122,75
Žďárky	14,77	15,20	20,11	22,45	1,36	1,48	108,51
Žernov	22,49	22,40	13,49	15,46	0,60	0,69	115,02
SO ORP Náchod	15,48	15,21	22,27	23,27	1,44	1,53	106,42

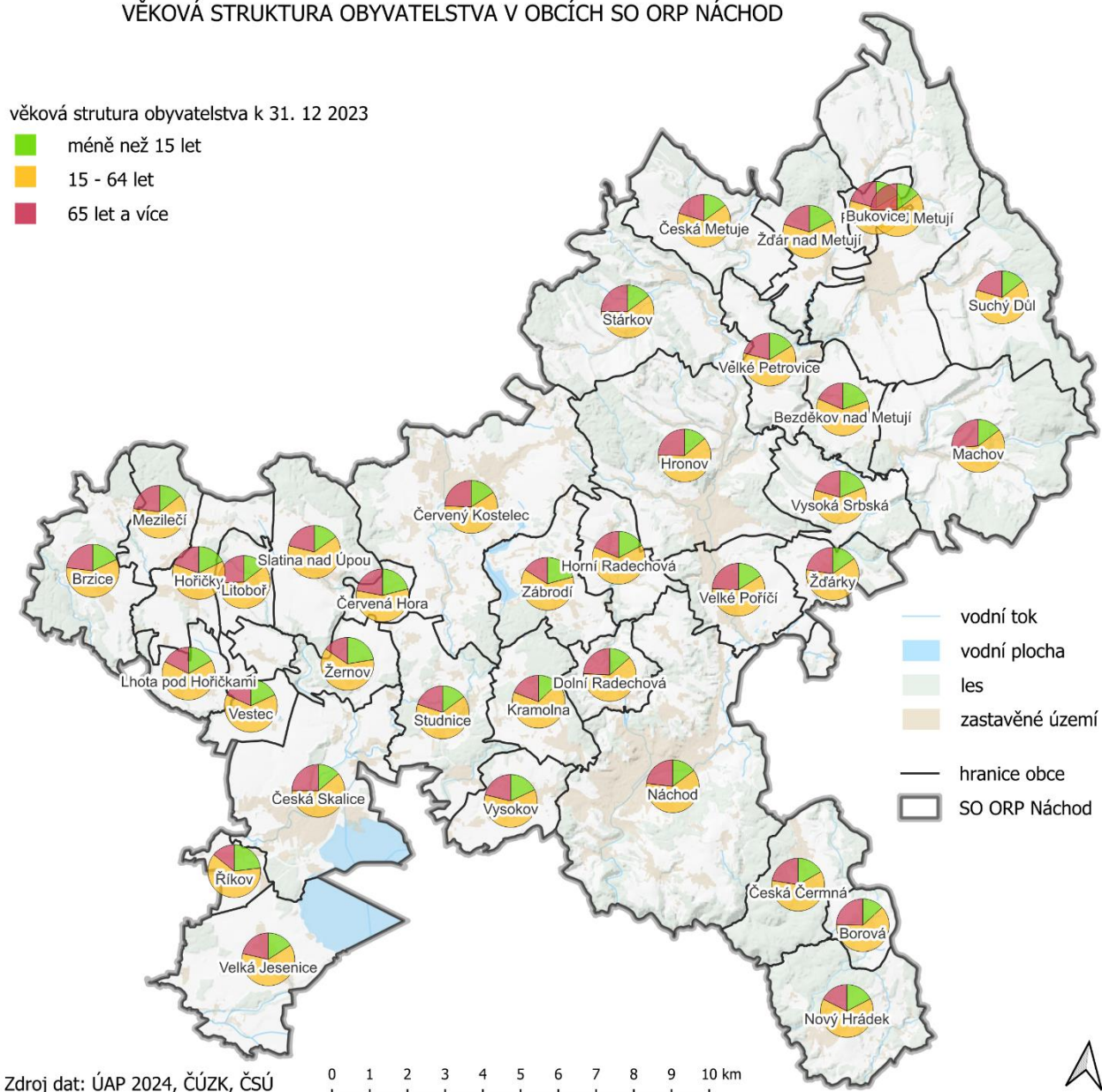
Zdroj: ČSÚ, 2024

Obrázek 3: Věková struktura obyvatelstva v SO ORP Náchod v roce 2023

VĚKOVÁ STRUKTURA OBYVATELSTVA V OBCÍCH SO ORP NÁCHOD

věková struktura obyvatelstva k 31. 12. 2023

- méně než 15 let
- 15 - 64 let
- 65 let a více

Zdroj dat: ÚAP 2024, ČÚZK, ČSÚ

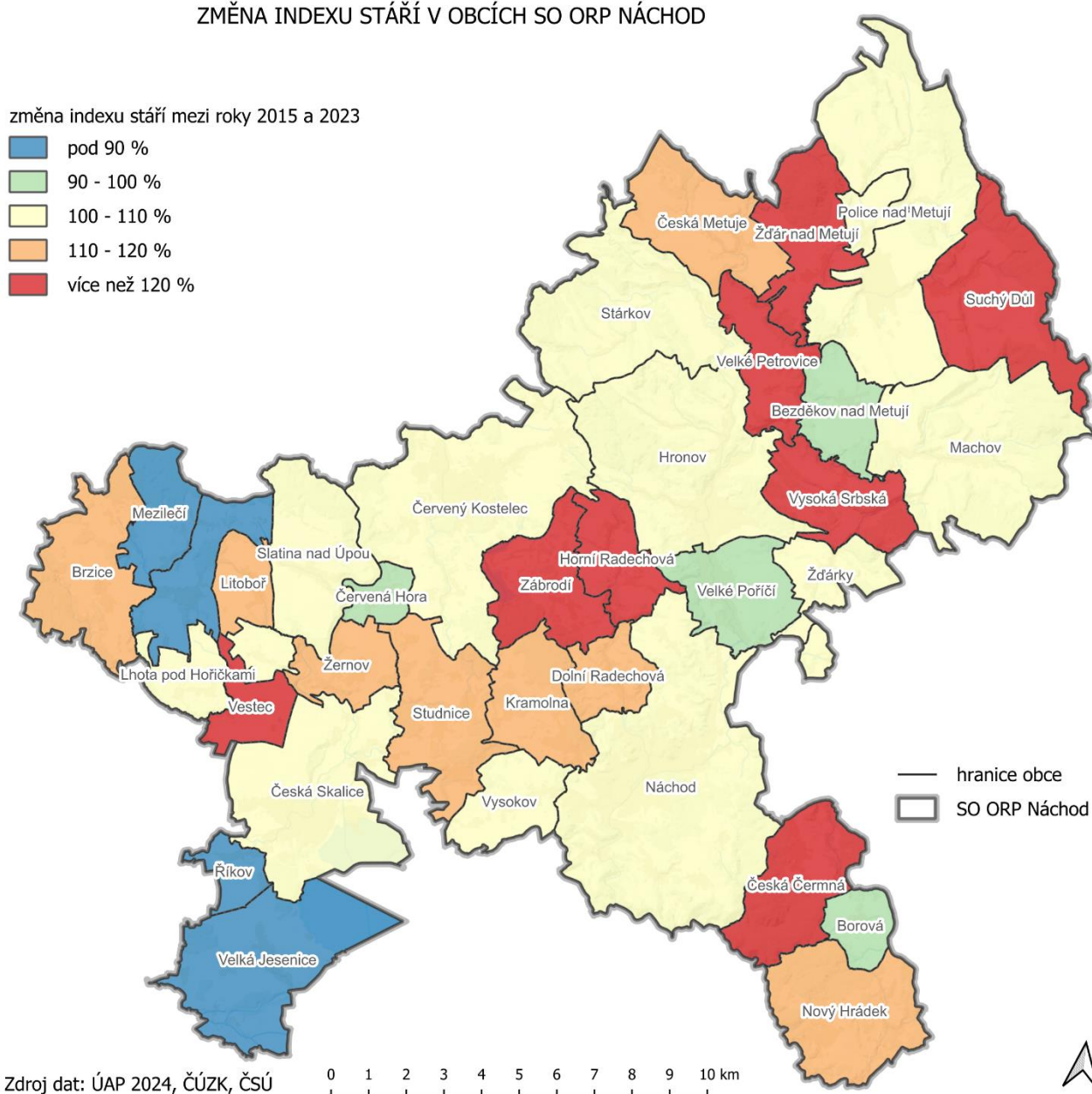
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 km

Obrázek 4: Změna indexu stáří ve SO ORP Náchod v % mezi roky 2015 a 2023

ZMĚNA INDEXU STÁŘÍ V OBCÍCH SO ORP NÁCHOD

změna indexu stáří mezi roky 2015 a 2023

- pod 90 %
- 90 - 100 %
- 100 - 110 %
- 110 - 120 %
- více než 120 %

Zdroj dat: ÚAP 2024, ČÚZK, ČSÚ

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 km

V období 2019-2023 došlo v SO ORP k nárůstu počtu obyvatel v postproduktivním věku. Při porovnání indexu stáří pro SO ORP Náchod za roky 2019 a 2023 zjistíme, že došlo k stárnutí populace – index stáří se zvýšil z 1,44 na 1,53. Index stáří se zhoršil u většiny obcí.

Jev č. 4a - Vzdělanostní složení obyvatelstva

Vzdělanost obyvatel představuje významný rozvojový předpoklad, faktor ovlivňující hospodářské podmínky i soudržnost obyvatel obce. S rostoucí vzdělaností významně klesá nezaměstnanost a je posilován občanský a individualistický charakter sociálních vazeb místních komunit.

Mezi roky 2011 a 2021 došlo k výraznému zlepšení vzdělanostní struktury obcí správního obvodu – vzrostl počet osob s vysokoškolským vzděláním v celém SO ORP i ve všech obcích.

Tabulka 12: Vzdělanostní struktura obcí SO ORP Náchod v roce 2021

Název obce	Bez vzdělání, nezjištěné, neukončené základní, základní	Vyučení a střední bez maturity	Úplné střední s maturitou a vyšší odborné a nástavbové	Vysoko- školské (2021)	Vysoko- školské (2011)	Index změny
						(VŠ 2021/ VŠ 2011)
Bezděkov nad Metují	53	191	158	48	25	192,00
Borová	19	63	63	20	11	181,82
Brzice	24	75	62	26	20	130,00
Bukovice	31	125	89	29	24	120,83
Červená Hora	16	78	44	19	12	158,33
Červený Kostelec	841	2405	2385	757	594	127,44
Česká Čermná	41	133	142	54	28	192,86
Česká Metuje	36	98	65	20	10	200,00
Česká Skalice	617	1546	1395	458	361	126,87
Dolní Radechová	68	223	229	56	50	112,00
Horní Radechová	44	170	141	38	23	165,22
Hoříčky	44	170	157	65	46	141,30
Hronov	730	1816	1742	531	401	132,42
Kramolna	97	269	338	132	92	143,48
Lhota pod Hoříčkami	28	94	68	15	10	150,00
Litoboř	12	31	24	8	10	80,00
Machov	119	313	294	107	85	125,88
Mezilečí	14	51	32	12	6	200,00
Náchod	2206	5112	5716	2131	1 764	120,80
Nový Hrádek	99	223	218	101	64	157,81
Police nad Metují	488	1236	1023	377	277	136,10
Říkov	27	49	65	26	13	200,00
Slatina nad Úpou	29	111	81	26	14	185,71
Stárkov	82	220	166	23	22	104,55
Studnice	105	334	318	106	67	158,21
Suchý Důl	40	138	83	31	28	110,71
Velká Jesenice	75	239	183	55	31	177,42
Velké Petrovice	42	119	116	30	13	230,77
Velké Poříčí	241	648	668	199	154	129,22
Vestec	16	57	48	16	8	200,00
Vysoká Srbská	24	84	73	24	7	342,86
Vysokov	50	161	125	54	40	135,00
Zábrodí	38	161	155	50	29	172,41
Žďár nad Metují	66	197	173	55	34	161,76
Žďárky	60	187	155	57	35	162,86
Žernov	19	72	80	37	19	194,74
SO ORP Náchod	6541	17199	16874	5793	4 427	130,86

Zdroj: ČSÚ, 2024

3.4.3 Bydlení

Ukazatele bydlení jsou jedny z nejdůležitějších pro hodnocení socioekonomických poměrů území, protože dokážou reflektovat ekonomický růst a konkurenceschopnost domácností, kvalitu domovního a bytového fondu a celkovou atraktivitu sledovaného regionu. Důkladná analýza stavu domovního a bytového fondu se

tak v kombinaci s demografickou analýzou stává velmi důležitým předpokladem pro vypracování správného a efektivního plánu rozvoje každého regionu.

Datovou základnu tvoří především data ze Sčítání lidu, domů a bytů (SLDB) za rok 2011 a 2021, které umožňují hlubší porozumění chování obyvatel daného regionu a hledání jeho širších kontextových příčin a souvislostí v sčítacím mezioddobí. Další data pochází především z Veřejné databáze ČSÚ.

Jev č. 11 – Výstavba domů a bytů

Rychlost a objem bytové výstavby jsou důležitými hospodářskými ukazateli ekonomické prosperity regionu. V období s ekonomicky příznivou situací se zvyšuje poptávka po novém bydlení a tím logicky roste i samotná výstavba. Získaná data sledují vývoj dokončených bytů v jednotlivých letech v období 2015–2023, a to na území obcí a celého regionu SO ORP.

Počet dokončených bytů v SO ORP Náchod v roce 2015 a 2026 klesl, aby potom dosáhl vrcholu v roce 2017, poté nastal znovu pokles, který se zastavil v roce 2021, kdy opět počet dokončených bytů roste. Nejvíce dokončených bytů za sledované období mělo města Náchod, Červený Kostelec a Hronov.

Tabulka 13: Dokončené byty v období 2015-2023

Obec	Dokončené byty v letech									Celkem
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
Bezděkov nad M.	3	3	4	3	7	7	5	2	3	31
Borová	0	2	0	1	2	-	1	-	1	6
Brzice	0	1	0	2	0	1	-	1	-	4
Bukovice	0	0	0	1	1	1	-	1	-	3
Červená Hora	1	0	0	0	1	1	-	-	-	3
Červený Kostelec	14	14	24	19	29	10	22	30	30	172
Česká Čermná	0	1	3	1	1	1	-	2	-	12
Česká Metuje	0	0	1	0	0	-	2	1	-	3
Česká Skalice	16	17	12	14	6	6	21	18	11	98
Dolní Radechová	0	0	1	2	2	-	2	4	3	13
Horní Radechová	0	1	2	1	2	1	1	-	2	12
Hoříčky	1	0	2	4	1	3	2	-	1	24
Hronov	18	10	21	31	4	14	15	3	36	135
Kramolna	3	1	3	1	1	2	-	1	2	31
Lhota p. Hoříčkami	2	0	1	1	0	-	-	1	-	8
Litoboř	0	1	0	0	0	1	1	-	-	1
Machov	3	3	1	2	1	1	-	2	-	17
Mezilečí	0	0	0	0	0	-	-	1	-	1
Náchod	26	17	36	15	28	27	21	56	88	215
Nový Hrádek	3	0	2	2	3	2	4	1	3	18
Police nad M.	9	13	8	6	3	9	6	4	5	63
Říkov	1	2	3	1	0	3	1	2	2	13
Slatina nad Ú.	2	0	2	0	0	1	1	1	1	4
Stárvov	0	0	2	2	3	-	3	3	-	9

Obec	Dokončené byty v letech									Celkem
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
Studnice	4	3	3	1	6	5	2	7	2	31
Suchý Důl	0	1	0	0	3	-	-	-	4	7
Velká Jesenice	1	5	3	0	2	1	-	3	1	20
Velké Petrovice	4	3	2	1	1	2	-	2	2	21
Velké Poříčí	7	3	1	4	5	5	15	3	1	56
Vestec	0	0	1	0	0	-	1	1	-	3
Vysoká Srbská	0	1	2	0	1	1	1	-	-	11
Vysokov	1	0	4	2	0	2	5	6	5	16
Zábrodí	8	2	1	1	0	-	1	1	3	22
Žďár nad Metují	2	2	3	0	1	-	1	-	-	15
Žďárky	2	1	1	7	4	2	2	-	2	21
Žernov	2	3	1	1	3	-	2	4	2	17
SO ORP Náchod	121	110	150	126	121	109	138	161	210	1 136

Zdroj: ČSÚ, 2024

Mezi léty 2019–2023 s v SO ORP dokončilo 739 bytů, nejvíce v Náchodě a Červeném Kostelci. V každé obci se dokončil min. 1 byt.

Jev č. 12a – Obydlenost bytového fondu

Celkový počet domů se ve SO ORP Náchod v období 2001–2011 zvýšil o 877 domů. Ve správním obvodu nepatrně rostl i počet obvykle obydlených domů. Přibyl i počet neobydlených domů. Převážná část správního obvodu má venkovský charakter, o čemž svědčí mnohonásobně převyšující absolutní počet rodinných domů nad domy bytovými.

Tabulka 14: Domovní fond na území obcí SO ORP Náchod v letech 2011 a 2021

Obec, SO ORP	Domy celkem		Obvykle obydlené domy						Neobydlené domy			
			Celkem		Rodinné domy		Bytové domy		Celkem		Podíl (%)	
	2011	2021	2011	2021	2011	2021	2011	2021	2011	2021	2011	2021
Bezděkov nad Metují	187	217	133	178	124	171	6	4	51	39	27,27	17,97
Borová	124	125	79	76	76	75	1	-	45	49	36,29	39,20
Brzice	117	151	63	75	62	72	1	2	54	76	46,15	50,33
Bukovice	140	141	114	115	106	107	6	4	23	26	16,43	18,44
Červená Hora	72	76	53	54	50	53	2	1	10	22	13,89	28,95
Červený Kostelec	2 149	2 303	1 810	1 939	1 595	1 737	199	169	310	364	14,43	15,81
Česká Čermná	179	190	130	142	125	137	5	3	48	48	26,82	25,26
Česká Metuje	156	147	98	96	89	90	5	1	57	51	36,54	34,69
Česká Skalice	1 290	1 342	1 106	1 162	956	1 038	127	97	170	180	13,18	13,41
Dolní Radechová	265	273	231	227	215	222	10	2	33	46	12,45	16,85
Horní Radechová	205	212	136	167	121	164	13	3	69	45	33,66	21,23
Hoříčky	218	261	150	172	138	163	8	6	64	89	29,36	34,10
Hronov	1 693	1 727	1 446	1 497	1 241	1 340	184	125	223	230	13,17	13,32
Kramolna	364	395	312	329	305	325	7	1	49	66	13,46	16,71

Obec, SO ORP	Domy celkem		Obvykle obydlené domy						Neobydlené domy			
			Celkem		Rodinné domy		Bytové domy		Celkem		Podíl (%)	
	2011	2021	2011	2021	2011	2021	2011	2021	2011	2021	2011	2021
Lhota pod Hoříčkami	148	154	84	97	81	95	3	1	64	57	43,24	37,01
Litoboř	60	88	36	38	36	37	0	-	7	50	11,67	56,82
Machov	468	470	316	333	299	321	15	8	147	137	31,41	29,15
Mezilečí	45	73	34	41	31	38	2	2	11	32	24,44	43,84
Náchod	3 228	3 331	2 807	2 918	2 240	2 382	502	467	381	413	11,8	12,40
Nový Hrádek	355	366	201	216	182	197	15	15	150	150	42,25	40,98
Police nad Metují	1 004	1 050	788	834	680	728	96	90	208	216	20,72	20,57
Říkov	72	89	58	74	57	74	1	-	14	15	19,44	16,85
Slatina nad Úpou	202	208	91	102	87	99	2	1	110	106	54,46	50,96
Stárkov	366	363	182	204	167	194	12	6	179	159	48,91	43,80
Studnice	439	468	309	347	292	336	8	4	128	121	29,16	25,85
Suchý Důl	177	180	126	124	121	121	5	3	51	56	28,81	31,11
Velká Jesenice	267	313	218	232	211	224	5	6	46	81	17,23	25,88
Velké Petrovice	174	186	113	126	108	121	3	2	61	60	35,06	32,26
Velké Poříčí	548	606	479	536	415	480	57	48	66	70	12,04	11,55
Vestec	77	82	50	59	48	56	1	1	26	23	33,77	28,05
Vysoká Srbská	163	170	85	97	77	94	6	1	78	73	47,85	42,94
Vysokov	176	182	132	137	128	132	4	3	43	45	24,43	24,73
Zábrodí	200	223	141	166	135	160	6	2	57	57	28,5	25,56
Žďár nad Metují	212	258	170	198	150	195	17	2	42	60	19,81	23,26
Žďárky	241	221	176	171	169	151	7	16	65	50	26,97	22,62
Žernov	114	131	70	88	67	86	3	1	44	43	38,6	32,82
SO ORP Náchod	15 895	16 772	12 527	13 367	10 984	12 015	1 344	1 097	3 184	3 405	27,32	20,30

Zdroj: ČSÚ, 2024

Jev č. 13 - stáří a struktura bytového a domovního fondu

Kvalitu domovní fondu lze do určité míry posuzovat na základě stáří obvykle obydlených domů (další ukazatele, jako jsou např. rozloha obytné plochy, počet obvykle žijících osob a technická vybavenost, prozatím nelze sledovat za rok 2011), konkrétně na podílu obvykle obydlených domů vystavených před druhou světovou válkou. Nejvyšší růst byl zaznamenán v období po 2. sv. válce do konce 80. let minulého století, kdy byl velký stavební rozmach v celé republice.

Tabulka 15: Obvykle obydlené domy (TOD) podle období výstavby v SO ORP Náchod

Obec, SO ORP, kraj, ČR	1919 a dříve	1920–1945	1946–1970	1971–1980	1981–1990	1991–2000	2001–2011	2011–2015	2016 a později	nezjištěno	Podíl domů postavených před r. 1971 (%)
SO ORP Náchod	2 006	2 570	2 214	2 010	1 566	1 299	1 366	547	571	2 623	40,48
Královéhradecký kraj	16 264	20 866	18 067	17 555	14 240	11 161	13 854	5 282	5 464	19 924	38,69
Česká republika	231 107	325 263	338 967	274 194	215 144	184 842	272 664	102 747	120 214	252 134	38,64

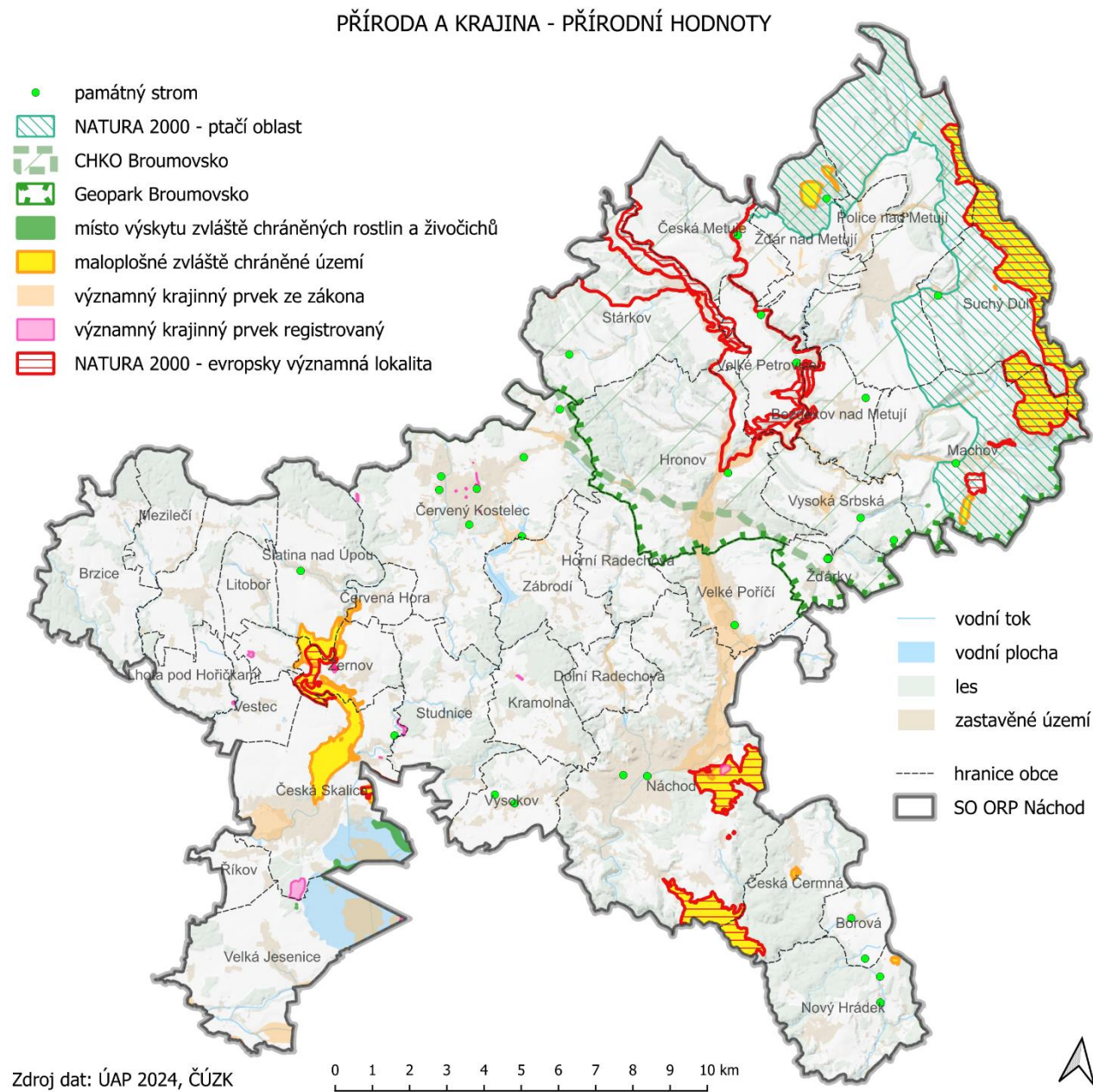
Zdroj: ČSÚ, 2024

3.5 PŘÍRODA A KRAJINA

V tématu jsou řešeny tyto jevy dané vyhláškou č. 500/2006 Sb. (Příloha č. 1, Část A), ve znění pozdějších předpisů:

Číslo jevu	Název jevu	Hodnota	Limit	Jev vstupuje do indikátoru RURÚ
17a	krajinný ráz	x	x	
17b	krajiny a krajinné okrsy			
21	územní systém ekologické stability		x	x
23a	významné krajinné prvky	x	x	
24	přechodně chráněné plochy	x	x	
25a	velkoplošná zvláště chráněná území, jejich zóny a ochranná pásma a klidové zóny národních parků	x	x	
27a	maloplošná zvláště chráněná území a jejich ochranná pásma	x	x	
30	přírodní parky	x	x	
32	památné stromy a informace o jejich ochranném pásmu	x	x	
33	biosférické rezervace UNESCO, geoparky UNESCO, národní geoparky	x	x	
34	NATURA 2000 - evropsky významné lokality	x	x	
35	NATURA 2000 - ptačí oblasti	x	x	
35a	smluvně chráněná území	x	x	
36	lokality výskytu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů s národním významem	x	x	
36a	mokřady dle Ramsarské úmluvy	x	x	
36b	biotop vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců	x	x	

Obrázek 5: Vybrané přírodní hodnoty na území SO ORP Náchod

Jev č. 17a – Krajinný ráz

Jev by měl obsahovat rozčlenění nebo vymezení území za účelem ochrany hodnot krajinného rázu, se specifikací společných podmínek ochrany. Součástí jevu by mělo být i uvedení charakteristik vymezených území (pohledově exponovaná místa, významné pohledové a kompoziční osy, místa významných dálkových pohledů, krajinné veduty, krajinné dominanty, historické krajinné struktury, VKP, obecné přírodní hodnoty apod.), resp. podmínek ochrany hodnot krajinného rázu formou odkazu na zdroj.

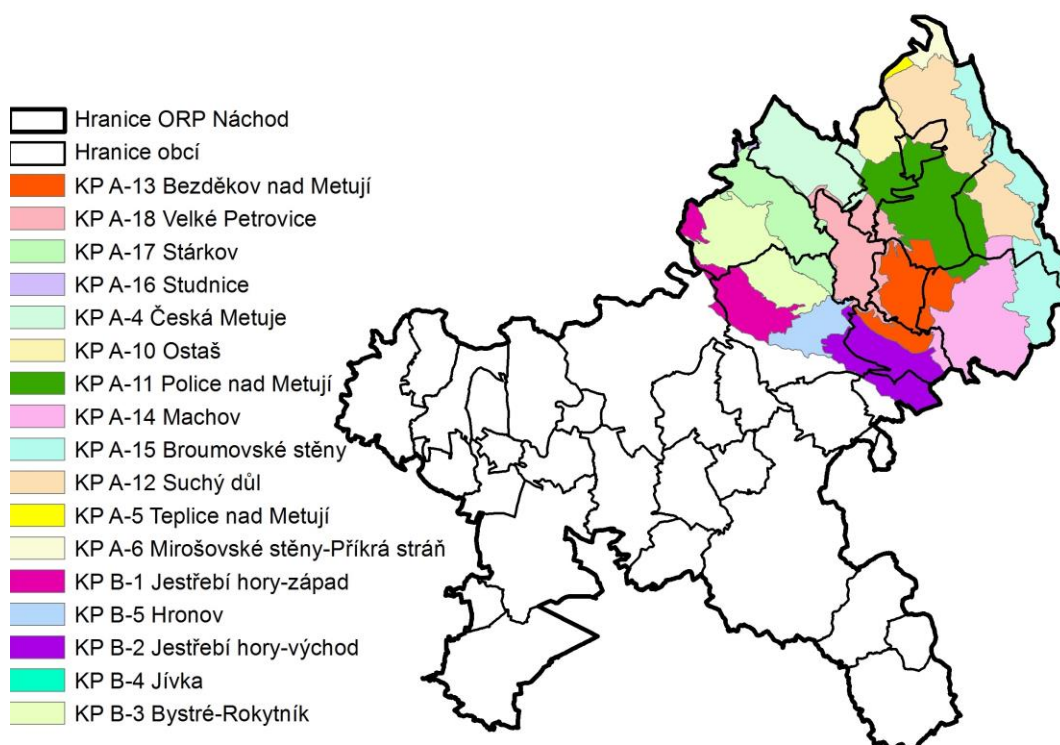
V roce 2019 byla pro ORP zpracována Územní studie krajiny SO ORP Náchod, která pro oblasti CHKO Broumovsko vymezila oblasti (celky) a místa krajinného rázu. V rámci SO ORP byly vymezeny 2 oblasti – Jestřebí hory a Radvanická vrchovina a Polická vrchovina. V rámci oblastí byla vymezena místa krajinného rázu – části krajiny relativně homogenních z hlediska přírodních, kulturních a historických charakteristik a výskytu estetických a přírodních hodnot, které odlišují místo krajinného rázu od jiných míst, viz tabulka níže.

Tabulka 16: Místa krajinného rázu v CHKO Broumovsko v SO ORP Náchod

Název	Oblast KR	Popis	Ochranné pásmo
Bezděkov nad Metují	Polická vrchovina	KP A-13	II.
Velké Petrovice	Polická vrchovina	KP A-18	II.
Stárvov	Polická vrchovina	KP A-17	I.
Studnice	Polická vrchovina	KP A-16	I.
Česká Metuje	Polická vrchovina	KP A-4	II.
Ostaš	Polická vrchovina	KP A-10	I.
Police nad Metují	Polická vrchovina	KP A-11	III.
Machov	Polická vrchovina	KP A-14	I.
Broumovské stěny	Polická vrchovina	KP A-15	I.
Suchý důl	Polická vrchovina	KP A-12	I.
Teplice nad Metují	Polická vrchovina	KP A-5	III.
Mirošovské stěny-Příkrá stráň	Polická vrchovina	KP A-6	I.
Jestřebí hory-západ	Jestřebí hory a Radvanická vrchovina	KP B-1	I.
Hronov	Jestřebí hory a Radvanická vrchovina	KP B-5	III.
Jestřebí hory-východ	Jestřebí hory a Radvanická vrchovina	KP B-2	II.
Bystré-Rokytník	Jestřebí hory a Radvanická vrchovina	KP B-4	II.
Jívka	Jestřebí hory a Radvanická vrchovina	KP B-3	II.

Zdroj: ÚAP

Obrázek 6: Místa krajinného rázu na území CHKO Broumovsko v SO ORP Náchod

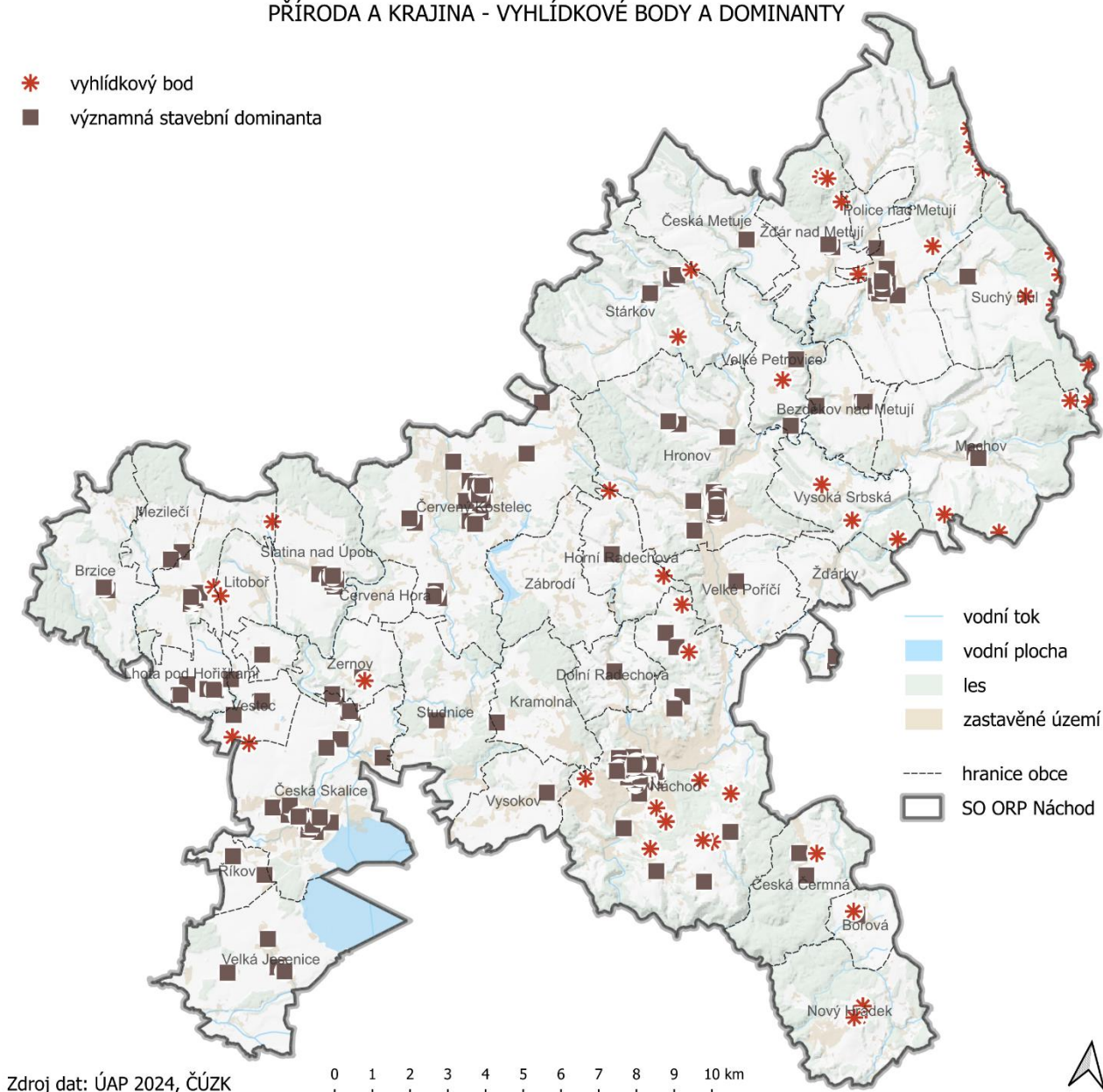
Zdroj: ÚAP

Z pohledu krajinného rázu se jedná o zajímavé a pestré území s množstvím významných přírodních a kulturně-historických památek. Primární struktura krajiny je ve vertikálním smyslu určována kontrastem

mezi hornatou částí Orlicka a Krkonošska s vrchovinami a pahorkatinami a otevřenou, rovinatou krajinou Východočeské tabule. Členitý terén je pohledově atraktivní, o čemž svědčí i řada vyhlídkových bodů v ORP. Tento pestrý krajinný obraz dotváří na horizontální úrovni 2 hlavní toky na území ORP, řeky Úpa a Metuje. Metuje, pramenící v Broumovské vrchovině, prochází celým CHKO Broumovsko a zejména na svém horním toku vytváří hluboká zaříznutá údolí (typické přírodní meandry s peřejemi a dramatickými skalnatými svahy jsou k vidění např. v PR Peklo). Úpa, pramenící v Krkonoších, vstupuje na území ORP v Červeném Kostelci a prochází celou NPP Babiččino údolí. Zde se nachází zříceniny hradů Vízmburk (ORP Trutnov), Červená Hora a Rýzmburk či Ratibořice se Starým Bělídlem, zámek a dalšími kulturními památkami. V obci Česká Skalice je odváděno část toku řeky Úpy do vodní nádrže Rozkoš (s 276 m n. m. se jedná o nejnižší položené místo v ORP), která je vyhledávaným místem cestovního ruchu. Významnou historickou památkou je NKP Státní zámek Náchod či dělostřelecká tvrz Dobrošov. Toto nikdy nedokončené opevnění s rozsáhlým systémem chodeb a srubů je rovněž Evropsky významnou lokalitou.

Obrázek 7: Vyhlídkové body a dominanty na území SO ORP Náchod

PŘÍRODA A KRAJINA - VYHLÍDKOVÉ BODY A DOMINANTY

V rámci ÚAP jsou plošně vymezení krajinné hodnoty (11), po stránce kulturně historické a urbanistické.

Změny oproti roku 2020: Beze změn.

Jev č. 17b – Krajiny a krajinné okrsky

Jev by měl obsahovat vymezení krajin a jejich cílových kvalit z grafické části ZÚR. Jev by měl dále obsahovat krajinné okrsky vycházející z metodického pokynu MMR a MŽP „Zadání ÚS krajiny“ s uvedením jejich charakteristiky formou odkazu na zdroj.

Dle ZÚR Královéhradeckého kraje (po vydání aktualizací č. 1, 2, 3 a 4) spadá SO ORP do 6 vlastních krajin: 11 Broumovsko, 7 Náchodsko, 10 Zvičínsko-kocleřovský hřbet, 21 Českoskalicko, 8 Podorlicko a 5 Žacléřsko-Svatoňovicko. Ke každé krajině jsou stanoveny obecné zásady, cílové kvality krajiny a úkoly pro územní plánování pro zachování a dosažení cílových kvalit.

V rámci Územní studie krajiny SO ORP Náchod bylo vymezeno 28 krajinných okrsků, ke kterým se vztahují doporučení ve využití, územním plánování a rozhodování v území.

Obrázek 8: Krajinné okrsky na podkladu vlastních krajin ZÚR

Krajinné okrsky & upřesnění vlastních krajin Stav po úpravě

Zdroj: EKOLA group, spol. s r.o.

Tabulka 17: Krajinné okrsky včetně zastoupených krajinných typů v SO ORP Náchod

ID	Název okrsku	Kód	Rozloha (ha)	Krajinný typ
1	Polické stěny	KOKr-01	1397,63	Lesozemědělské krajiny
				Krajiny skalních měst
				Lesní krajiny

ID	Název okrsku	Kód	Rozloha (ha)	Krajinný typ
2	Suchý důl	KOkr-02	1602,42	Krajiny skalních měst
				Lesozemědělské krajiny
				Lesní krajiny
3	Ostaš	KOkr-03	368,12	Krajiny skalních měst
				Lesozemědělské krajiny
4	Police n. Metují	KOkr-04	1531,12	Lesozemědělské krajiny
5	Česká Metuje	KOkr-05	1012,80	Lesozemědělské krajiny
6	Stárkov	KOkr-06	1005,13	Lesozemědělské krajiny
7	Bystře-Rokytník	KOkr-07	1256,59	Lesozemědělské krajiny
8	Velké Petrovice	KOkr-08	971,33	Lesozemědělské krajiny
9	Bezděkov n. Metují	KOkr-09	930,22	Lesozemědělské krajiny
10	Machov	KOkr-10	1327,13	Lesozemědělské krajiny
				Krajiny skalních měst
11	Jestřebí hory-východ	KOkr-11	1588,83	Lesozemědělské krajiny
12	Hronov-Velké Poříčí	KOkr-12	1381,98	Lesozemědělské krajiny
13	Jestřábí hory-západ	KOkr-13	836,99	Lesozemědělské krajiny
14	Babiččino údolí	KOkr-14	1319,03	Lesozemědělské krajiny
				Zemědělské krajiny
15	Červený Kostelec	KOkr-15	1905,84	Lesozemědělské krajiny
16	Náchod	KOkr-16	2580,42	Lesní krajiny
				Lesozemědělské krajiny
17	Česká Čermná-Nový Hrádek	KOkr-17	1371,21	Lesní krajiny
				Lesozemědělské krajiny
18	Krahulčí	KOkr-18	1156,21	Lesní krajiny
				Lesozemědělské krajiny
19	Velká Jesenice	KOkr-19	1479,08	Zemědělské krajiny
				Krajiny s výrazným zastoupením vodních ploch
				Lesozemědělské krajiny
20	Rozkoš	KOkr-20	628,49	Krajiny s výrazným zastoupením vodních ploch
				Lesozemědělské krajiny
21	Vysokov-I/33	KOkr-21	271,54	Lesozemědělské krajiny
22	Česká Skalice	KOkr-22	411,61	Zemědělské krajiny
				Krajiny s výrazným zastoupením vodních ploch
				Lesozemědělské krajiny
23	Olešnice-Kramolna	KOkr-23	3146,60	Lesozemědělské krajiny
24	Horní a Dolní Radechová	KOkr-24	1544,96	Lesozemědělské krajiny
25	Sady	KOkr-25	383,03	Zemědělské krajiny
				Lesozemědělské krajiny
26	Brzice	KOkr-26	712,43	Lesozemědělské krajiny
27	Křižanov	KOkr-27	819,25	Lesozemědělské krajiny
28	Hořičky	KOkr-28	2630,15	Lesozemědělské krajiny
				Zemědělské krajiny

Zdroj: ÚSK SO ORP Náchod (2019)

Změny oproti roku 2020: V rámci aktualizace č. 3 ZÚR (2021) došlo ke změně ve vymezení vlastních krajin podle revidované Evropské úmluvy o krajině.

Jev č. 21 – Územní systém ekologické stability

Územní systém ekologické stability (ÚSES) krajiny je vzájemně propojený soubor přirozených i pozměněných, avšak přírodě blízkých ekosystémů, které udržují přírodní rovnováhu. ÚSES je tvořen biocentry a biokoridory a je postupně navrhován ve třech navzájem provázaných hierarchických úrovních - nadregionální, regionální a lokální (místní). Ochrana ÚSES je dle ustanovení § 4 výše uvedeného zákona povinností všech vlastníků a uživatelů pozemků tvořících jeho základ. Vytváření ÚSES je veřejným zájmem, na kterém se podílejí vlastníci pozemků, obec i stát. Aktuální data ÚSES obsahují vrstvu ZÚR a z ÚP obcí.

Tabulka 18: Nadregionální a regionální biocentra - přehled prvků ÚSES v SO ORP Náchod

Kód	Název	Obec
NRBC 87	Peklo	Náchod, Česká Čermná, Borová, Nový Hrádek
RBC 383	Broumovské stěny	Police nad Metují, Suchý Důl, Machov
RBC 523	Kozínek	Hronov, Velké Petrovice, Bezděkov nad Metují, Vysoká Srbská
RBC 524	Zbečník	Hronov
RBC 525	U Špinky	Červený Kostelec, Zábrodí, Kramolna
RBC 526	Babiččino údolí	Česká Skalice, Žernov, Slatina nad Úpou, Červená Hora
RBC 528	Ostaš – Hejda - Rovný	Police nad Metují, Žďár nad Metují, Bukovice
RBC 1633	Stará Metuje	Velká Jesenice
RBC 1634	U Sedmákovic	Vysoká Srbská, Machov
RBC 1636	U Vízmburka	Červený Kostelec
RBC H071	Česká Metuje	Česká Metuje
RBC H073	Běloveská Metuje	Náchod
RBC H074	Studnické bučiny	Česká Metuje, Stárkov
RBC H075	Stárkovské	Česká Metuje, Stárkov
RBC H076	Hronovské	Hronov
RBC H077	Bor – Bludné skály	Machov
RBC H087	Rozkoš	Velká Jesenice
RBC H005	Smiřická stráž	Mezilečí
RBC H006	Údolí Úpy – Boušínská	Červený Kostelec, Slatina nad Úpou
RBC H008	Rtyňské	Červený Kostelec
RBC H009	Nad Bělovsí	Náchod
RBC H066	Harcovské	Brzice
RBC H072	Poříčská Metuje	Velké Poříčí, Náchod
RBC H078	Kobylice	Kramolna, Horní Radechová, Náchod
RBC 1197	Kohoutovské	Brzice

Zdroj: ÚAP

Tabulka 19: Nadregionální a regionální biokoridory - přehled prvků ÚSES v SO ORP Náchod

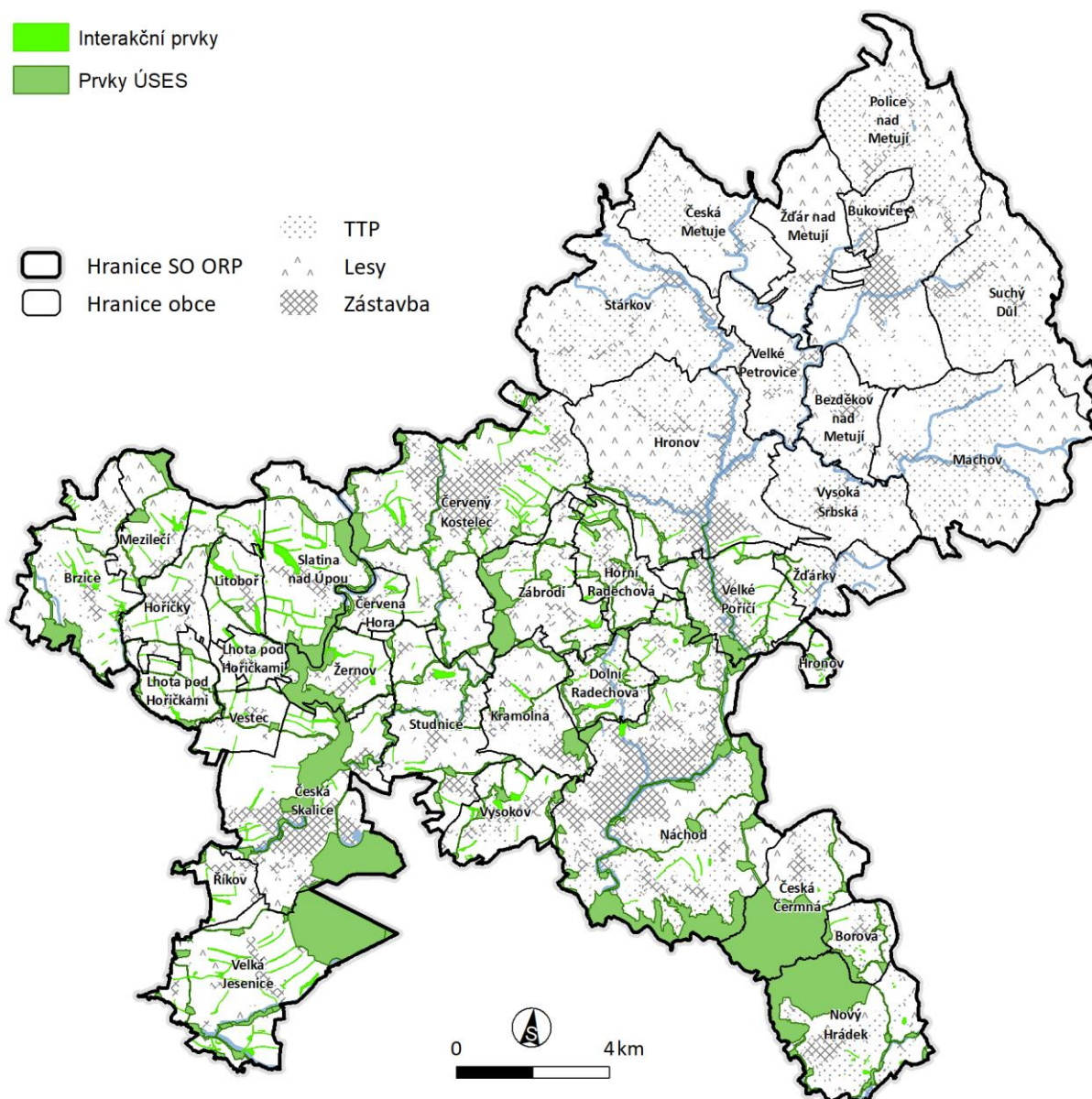
Kód	Název	Obec
K36	NRBK K36	Červený Kostelec, Slatina nad Úpou, Mezilečí, Brzice
K37	NRBK K37	Stárkov, Hronov, Náchod
K79	NRBK K79	jižní hranice obce Nový Hrádek
K94	NRBK K94	Police nad Metují, Suchý Důl, Machov
751/2	RK 751/2	Brzice
762	RK 762	Police nad Metují, Bukovice
763	RK 763	Hronov, Velké Poříčí
764	RK 764	Bezděkov nad Metují, Police nad Metují, Machov
765/1	RK 765/1	Hronov
765/2	RK 765/2	Hronov, Vysoká Srbská, Žďárky

Kód	Název	Obec
766/1	RK 766/1	Vysoká Srbská, Machov
766/2	RK 766/2	Machov
767	RK 767	Kramolna, Zábrodí, Horní Radechová, Dolní Radechová, Náchod
768/1	RK 768/1	Kramolna, Zábrodí, Dolní Radechová
768/2	RK 768/2	Kramolna, Náchod, Vysokov
769	RK 769	Česká Skalice, Žernov, Studnice, Červený Kostelec
770	RK 770	Slatina nad Úpou, Červená Hora
771/1	RK 771/1	Říkov, Česká Skalice
776/1	RK 776/1	Velká Jesenice
H037	RK H037	Česká Metuje
H038	RK H038	Velké Petrovice, Police nad Metují, Žďár nad Metují, Česká Metuje
H039	RK H039	Náchod
H040	RK H040	Náchod
H042	RK H042	Stárkov, Česká Metuje
H043	RK H043	Stárkov, Velké Petrovice, Hronov

Zdroj: ÚAP

K červnu 2020 byla vypracována Aktualizace plánů ÚSES správního obvodu SO ORP Náchod (mimo velkoplošně zvláště chráněné území CHKO Broumovsko). V rámci dokumentu byly revidovány a zpřesňovány i nadregionální a regionální úrovně ÚSES. Dokument se především zabýval revizí lokálního ÚSES, bylo zcela doplněno několik nových větví ÚSES.

Obrázek 9: Návrh dle Aktualizace plánů ÚSES správního obvodu ORP Náchod

Zdroj: Aktualizace plánů ÚSES správního obvodu ORP Náchod

Obrázek 10: ÚSES z územních plánů na území SO ORP Náchod

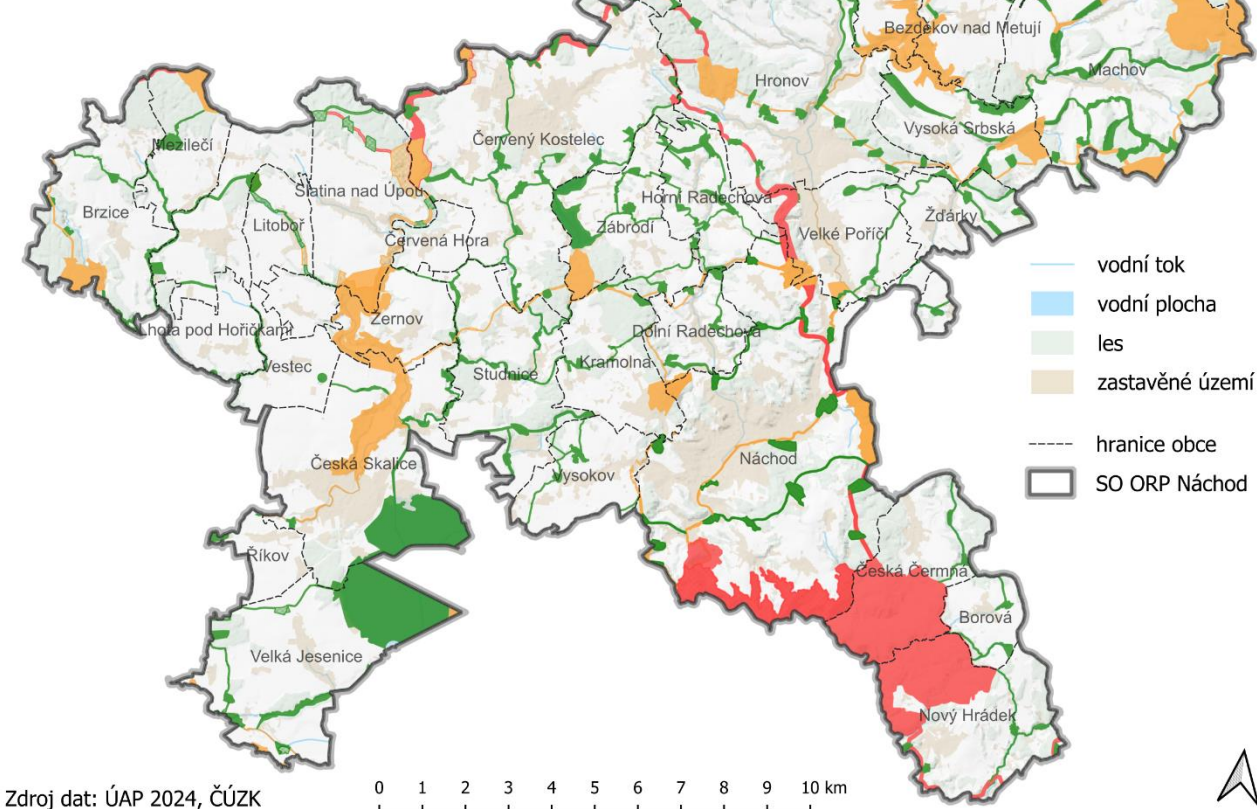
PŘÍRODA A KRAJINA - ÚSES

prvky ÚSES

- lokální
- regionální
- nadregionální

prvky ÚSES - návrh

- lokální
- regionální
- nadregionální

Zdroj dat: ÚAP 2024, ČÚZK

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 km

Změny oproti roku 2020: Došlo k aktualizaci vymezení ÚSES na základě změn či aktualizací ÚP (Brzice, Mezilečí, Slatina nad Úpou, Machov, Vysoká Srbská, Horní Radechová, Zábrodí, Dolní Radechová, Česká Čermná, Velká Jesenice).

Jev č. 23a – Významné krajinné prvky

Významnými krajinnými prvky ze zákona (ex lege) jsou dle § 3 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění jsou ekologicky nebo esteticky důležité části krajiny vzniklé spontánně nebo lidskou činností. Jsou to hlavně lesy, vodní toky, rybníky, údolní nivy, parky, zahrady, důležité aleje, hřbitovy, remízy, lada apod. V krajině správního území ORP je zastoupení těchto VKP relativně četné. V rámci dat ÚAP jsou vymezeny údolní nivy.

Významnými krajinnými prvky registrovanými se mohou stát jiné části krajiny, zejména mokřady, stepní trávníky, remízy, meze, trvalé travní plochy, naleziště nerostů a zkamenělin, umělé i přirozené skalní útvary, výchozy či odkryvy nebo i cenné plochy porostů v sídelním útvaru, např. historické zahrady nebo parky (historické zahrady a parky mohou být zároveň nemovitou památkou podle zákona o státní památkové péči č. 20/1987 Sb. v platném znění).

Tabulka 20: Přehled významných krajinných prvků registrovaných v SO ORP Náchod

Název	K. ú.	Poznámka
Remíz	Světlá u Hoříček	
VKP u osady Ryzmburk	Žernov u České Skalice	rybníček a přilehlé pozemky
Alej jírovců pletových	Zlích	
Dědečkovský údolí	Zlích, Třtice nad Olešnicí	
Lom Běloves	Běloves	
Vachta	Trubějov	botanicky cenná lokalita
Rousín	Spyta	
Lom Lhota pod Hoříčkami	Lhota pod Hoříčkami	bývalý lom opukového kamene
U Wajsarů	Červený Kostelec	park (70letý)
Na Větrníku I.a II.	Červený Kostelec	park (80letý)
Smetanovy sady	Červený Kostelec	park (70letý)
park Manželů Burdychových	Červený Kostelec	park u č.p. 841(90-letý)
Louka v Náchodci	Stolín	botanicky cenná lokalita, terénní sníženina
Červený Kostelec – Lipky	Červený Kostelec	stromořadí nesouvislá alej
Rozkoš- východní zátoky	Domkov, Lhota u Nahořan	východní část vodní nádrže Rozkoš v místech zaniklé obce Domkov

Zdroj: ÚAP

Změny oproti roku 2020: Beze změn.

Jev č. 24 – Přechodně chráněné plochy

Jev se vztahuje k § 13 zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění a měl by obsahovat území s dočasným nebo nepředvídaným výskytem významných rostlinných nebo živočišných druhů. Může se vyhlásit také z jiných důvodů – vědeckých, studijních či informačních.

V minulosti v období 2002–2012 bylo za přechodně chráněnou plochu vyhlášeno území pod názvem Rozkoš, území východní části vodní nádrže Rozkoš v místech zaniklé obce Domkov. V současnosti se v řešeném území nevyskytuje.

Změny oproti roku 2020: Beze změn.

Jev č. 25a – Velkoplošná zvláště chráněná území, jejich zóny a ochranná pásma a klidové zóny národních parků

Severovýchodní část území SO ORP Náchod pokrývá CHKO Broumovsko. Chráněná krajinná oblast Broumovsko byla zřízena v roce 1991 vyhláškou Ministerstva životního prostředí č. 157 za účelem „ochrany a postupné obnovy hodnot krajiny, jejího vzhledu a jejích typických znaků a vytvoření a rozvíjení ekologicky optimálního systému všestranného využívání krajiny a jejích přírodních zdrojů v oblasti. K typickým znakům oblasti náleží zejména její povrchové utváření, včetně vodních ploch a toků, její rostlinstvo a volně žijící živočišstvo, rozvržení a využití lesního a zemědělského původního fondu a ve vztahu k ní také rozmístění a urbanistická skladba sídlišť a místní zástavba lidového rázu.“

Celková rozloha CHKO činí 43 233 ha, z toho na území ORP zasahuje 13 221 ha. Část CHKO na území SO ORP Náchod spadá geomorfologicky do Polické vrchoviny. Broumovsko je známé především svými přírodními krásami. Nejcenější jsou dvě národní přírodní rezervace: Adršpašsko-teplické skály (s rozlohou 17 km² patří k největším skalním městům ve střední Evropě) a Broumovské stěny, které zasahují na území SO ORP Náchod (0,64 ha na severní hranici).

Na území SO ORP Náchod zasahuje CHKO Broumovsko ze severu a leží na území 12 obcí. V ORP se vyskytuje I. (přírodní, jádrová), II. (přírodě blízká ochranná) a III. (kulturně - krajinná) zóna CHKO. IV. zóna se na území SO ORP nevyskytuje.

Tabulka 21: Obce v SO ORP Náchod ležící na území CHKO Broumovsko

Kód	Obec	Plocha obce v CHKO (ha)	Podíl plochy obce v CHKO v %
00359	Bezděkov nad Metují	516,15	100 %
05012	Bukovice	243,82	100 %
02162	Česká Metuje	40,04	2 %
02110	Červený Kostelec	962,20	100 %
04837	Hronov	1672,79	76 %
08984	Machov	1940,49	100 %
12532	Police nad Metují	2438,07	100 %
15483	Stárvkov	1652,03	100 %
15933	Suchý Důl	1329,05	100 %
17926	Velké Petrovice	610,29	100 %
18812	Vysoká Srbská	745,55	100 %
19518	Žďár nad Metují	823,36	100 %
19552	Žďárky	247,33	54 %

Zdroj: ÚAP, EKOTOXA s.r.o.

Změny oproti roku 2020: Beze změn.

Jev č. 27a – Maloplošná zvláště chráněná území a jejich ochranná pásma

Na území SO ORP se nachází 14 maloplošných zvláště chráněných území, viz tabulka níže.

Tabulka 22: Chráněná území v SO ORP Náchod

Kód	Typ	Název MZCHÚ	Plocha celkem (ha)	Plocha na území ORP (ha)	Obce	Informace o OP
62	CHKO	Broumovsko	43 233,00	13 221,00	Viz Jev 25a, tabulka 5	
2430	NPR	Broumovské stěny	557,39	0,64	Machov	vyhlášené - 0,85 ha
					Suchý Důl	
					Police nad Metují	
5325	NPP	Polické stěny	685,71	685,71	Machov	vyhlášené - 0,85 ha
					Police nad Metují	
					Suchý Důl	
2404	NPP	Babiččino údolí	330,98	330,98	Červená Hora	ze zákona - 112,09 ha
					Česká Skalice	
					Lhota pod Hoříčkami (pouze OP)	
					Slatina nad Úpou	
					Vestec (pouze OP)	
					Žernov	
5736	PP	Březinka	155,80	155,80	Náchod (k.ú. Běloves, Dobrošov)	vyhlášené - 6,80 ha

Kód	Typ	Název MZCHÚ	Plocha celkem (ha)	Plocha na území ORP (ha)	Obce	Informace o OP
176	PP	Kočičí skály	8,29	8,29	Žďár nad Metují	ze zákona - 10,22 ha
1907	PP	Louky v České Čermné	3,35	3,35	Česká Čermná	vyhlášené - 1,43 ha
3414	PP	Pískovcové sloupky	0,63	0,63	Česká Metuje	vyhlášené - 0,22 ha
5968	PP	Pod Rýzmburkem	0,87	0,87	Žernov	ze zákona - 2,84 ha
1716	PP	Rašelina	3,67	3,67	Nový Hrádek (k.ú. Dlouhé)	vyhlášené - 5,60
5318	PP	Šafránová stráň	0,23	0,23	Suchý Důl	vyhlášené - 0,27 ha
2489	PR	Dubno - Česká Skalice	80,70	10,06	Česká Skalice	ze zákona - 24,43 ha
3413	PR	Farní stráň	13,68	13,68	Machov	vyhlášené - 0,90 ha
293	PR	Ostaš	30,30	30,30	Žďár nad Metují	ze zákona - 11,63 ha
1895	PR	Peklo	465,19	465,19	Náchod	ze zákona - 103,36 ha
				154,97	Česká Čermná	

Zdroj: ÚAP, EKOTOXA s.r.o.

Národní přírodní rezervace:

NPR Broumovské stěny

Předmět ochrany: přirozené lesní porosty na severních a východních svazích Broumovských stěn tvořené především acidofilními a květnatými bučinami a suťovými lesy a tvořícími biotop vzácných a ohrožených druhů rostlin a živočichů. Geomorfologicky ojedinělý útvar Broumovských stěn tvořený formami pseudokrasového reliéfu v kvádrových pískovcích svrchní křídly vyskytujícími se zde především v podobě rozsáhlých skalních stěn, věží a měst, složitě členěných hřbetů, soutěsek a jeskyní, se specifickými rostlinnými a živočišnými společenstvy. Typy přírodních stanovišť a druhy, pro které byla jiným právním předpisem vyhlášena Evropsky významná lokalita Broumovské stěny a které se nacházejí na území národní přírodní rezervace.

Národní přírodní památky:

Polické stěny

Předmět ochrany: geomorfologicky ojedinělý útvar Polických stěn tvořený formami pseudokrasového reliéfu v kvádrových pískovcích svrchní křídly vyskytujícími se zde především v podobě rozsáhlých skalních plošin a měst, složitě členěných hřbetů a skalních věží, kaňonů, soutěsek a jeskyní, se specifickými rostlinnými a živočišnými společenstvy a se zbytky přirozených lesních ekosystémů a typy přírodních stanovišť a druhy, pro které byla jiným právním předpisem vyhlášena EVL Broumovské stěny a které se nacházejí na území národní přírodní památky.

Babiččino údolí

Předmět ochrany: ochrana přírody a krajinného rázu místa kulturně významného.

Přírodní památky:

PP Březinka

Předmět ochrany: ochrana evropsky významných typů stanovišť: extenzivních sečených luk nížin až podhůří (Arrhenatherion, Brachypodio-Centaureion nemoralis), bučin asociace Luzulo-Fagetum, bučin asociace Asperulo-Fagetum a smíšených jasanovo-olšových lužních lesů temperátní a boreální Evropy (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae).

PP Kočičí skály

Předmět ochrany: reliéf s geomorfologicky významnými útvary, vyvinutý na kvádrových pískovcích svrchní křídly, a přírodě blízký ekosystém borů se specifickými rostlinnými i živočišnými lesními a skalními společenstvy.

PP Louky v České Čermné

Předmět ochrany: ekosystém vlhkých pcháčových luk, podhorských a horských smilkových trávníků a nevápnitých mechových slatinišť s výskytem významných druhů rostlin a živočichů na tato stanoviště vázaných.

PP Pískovcové sloupky

Předmět ochrany: přírodními procesy vymodelované skalní sloupky tvaru přesýpacích hodin ve stěně umělého odkryvu, geomorfologicky pozoruhodný suťový svah se skalními výchozy, rostlinná i živočišná společenstva přírodě blízkého lesa a skal, populace lilie zlatohlavé.

PP Pod Rýzmburkem

Předmět ochrany: ochrana a stabilizace populace čolka velkého (*Triturus cristatus*), jakož i dalších zvláště chráněných druhů obojživelníků vyskytujících se na lokalitě, zejména kuňky ohnivé (*Bombina bombina*) a čolka obecného (*Triturus vulgaris*).

PP Rašelina

Předmět ochrany: zbytek podhorských rašelinných luk s ohroženými a ustupujícími rostlinnými společenstvy a s výskytem zvláště chráněných druhů rostlin jako vrba plazivá (*Salix repens*), upolín evropský (*Trollius altissimus*), prstnatec májový (*Dactylorhiza majalis*), bledule jarní (*Leucojum vernalis*), vachta trojlistá (*Menyanthes trifoliata*). Zdroj fytogenofundu pro rekonstrukci podobných lučních porostů v oblasti Orlické podhůří. Mokřadní území jako část krajiny významné pro udržení ekologické stability v celém katastrálním území Dlouhé.

PP Šafránová stráž

Předmět ochrany: populace silně ohroženého šafránu bělokvětého (*Crocus albiflorus*) na druhově bohaté svahové louce.

Přírodní rezervace:

PR Dubno - Česká Skalice

Předmět ochrany: ochrana evropsky významných typů stanovišť - dubohabřin asociace Galio-Carpinetum, smíšených jasanovo-olšových lučních lesů temperátní a boreální Evropy (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) a bezkolencových luk na vápnitých, rašelinných nebo hlinito-jílovitých půdách (*Molinion caeruleae*), jakož i ochrana dalších typů lesních a nelesních ekosystémů - mokřadních olšin, rákosin eutrofních stojatých vod, mezofilních ovsíkových luk, vlhkých pcháčových luk a celého ekosystému rybníka; dále ochrana zvláště chráněných druhů rostlin a jejich biotopů, s důrazem na populace pětiprstky obecné hustokvětě (*Gymnadenia conopsea subsp. densiflora*), prstnatce pleťového (*Dactylorhiza incarnata*), kruštíku bahenního (*Epipactis palustris*) a hadilky obecné (*Ophioglossum vulgatum*); ochrana zvláště chráněných druhů živočichů a jejich biotopy - zejména kuňka ohnivá (*Bombina bombina*), dále např. bělopásek dvouřadý (*Limenitis camilla*), střevlík Ulrichův (*Carabus ullrichii*), čolek velký (*Triturus cristatus*), holub douprák (*Columba oenas*), chřástal vodní (*Rallus aquaticus*), rákosník velký (*Acrocephalus arundinaceus*), žluva hajní (*Oriolus oriolus*).

PR Farní stráň

Předmět ochrany: jedlové a klenové bučiny s typickou zvířenou a květenou, balvaniště a skalní výchozy se specifickými rostlinnými a živočišnými společenstvy.

PR Ostaš

Předmět ochrany: geomorfologicky cenné území v kvádrových pískovcích svrchní křídý s přírodovědně významnými formami pískovcového reliéfu a zbytky přírodě blízkých ekosystémů se specifickými rostlinnými a živočišnými lesními a skalními společenstvy.

PR Peklo

Předmět ochrany: zachování cenných lesních, vodních a skalních ekosystémů, především skalních útvarů a suťových polí a kamenných moří, nížinných až horských vodních toků s vegetací svazů *Ranunculion fluitantis* a *Callitricho-Batrachion*; vlhkomilných vysokobylinných lemových společenstev nížin a horského až alpínského stupně; extenzivně sečených luk nížin až podhůří; středoevropských silikátových sutí; chasmo-fytické vegetace silikátových skalnatých svahů; bučin asociace *Luzulo-Fagetum*; bučin asociace *Asperulo-Fagetum*; dubohabřin asociace *Galio-Carpinetum*, lesů svazu *Tilio-Acerion* na svazích, sutích a v roklicích; smíšených jasanovo-olšových lužních lesů temporální a boreální Evropy; zachování a posílení populace evropsky významného druhu mechu šikouška zeleného a jeho biotopu.

Změny oproti roku 2020: Beze změn.

Jev č. 30 – Přírodní parky

Jev by měl obsahovat přírodní parky vyhlášené k ochraně krajinného rázu dle § 12 zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění.

Jev se v řešeném území nevyskytuje.

Změny oproti roku 2020: Beze změn.

Jev č. 32 – Památné stromy a informace o jejich ochranném pásmu

Jev by měl obsahovat památné stromy dle § 46, 47 a 76 zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění s informacemi o ochranném pásmu.

Na území SO ORP se nachází 30 vyhlášených památných stromů, viz tabulka níže.

Tabulka 23: Památné stromy na území SO ORP Náchod

Kód	Název	Katastrální území	Informace o OP
101470	Bartoňovy jasany (skupina 5 stromů)	Žďárky	vyhlášené - kruh o poloměru desetinásobku průměru kmene v 1,3 m, tj. v době vyhlášení 8 m, 9 m, 13 m, 14 m a 15 m, mimo stavební objekty
101471	Javor na Krkavčině	Bohdašín nad Olešnicí	vyhlášené - kruh o poloměru 12 m
101472	Lípa na Východní	Lhota za Červeným Kostelcem	vyhlášené - kruh o poloměru 12 m
101473	Obecní lípa	Chlívce	vyhlášené - kruh o poloměru desetinásobku průměru kmene v 1,3 m, tj. v době vyhlášení 12 m
101475	Štajerova lípa	Maršov nad Metují	vyhlášené - kruh o poloměru desetinásobku průměru kmene v 1,3 m, tj. v době vyhlášení 10 m

Kód	Název	Katastrální území	Informace o OP
101476	Kosova lípa	Vysoká Srbská	vyhlášené - kruh o poloměru desetinásobku průměru kmene v 1,3 m, tj. v době vyhlášení 14 m se středem v ose kmene, zčásti omezené zdmi sousedících objektů
101481	Jilm horský	Dlouhé	vyhlášené - kruh o poloměru 7 m
101482	Bezděkovský dub	Bezděkov nad Metují	vyhlášené - kruh o průměru 15 m se středem v průniku osy kmene se zemí
101483	Bohadlova lípa	Vysoká Srbská	vyhlášené - kruh o průměru 15 m se středem v průniku osy kmene se zemí
101486	Jasan ztepilý	Horní Kostelec	vyhlášené - kruh o poloměru 30 m
101487	Jasan ztepilý	Slatina nad Úpou	vyhlášené - kruh o poloměru 15 m
101495	Lípa velkolistá	Borová	vyhlášené - svislý průmět koruny rozšířený o 5 m kolem stromu
101496	Lípa srdčitá	Velké Poříčí	vyhlášené - svislý průmět koruny
101497	Lípa velkolistá	Vysokov	vyhlášené - svislý průmět koruny
101498	Dub letní Vostaš	Zlích	vyhlášené - svislý průmět koruny
101499	Barešova lípa	Suchý Důl	vyhlášené - svislý průmět koruny
101500	Berkova lípa	Česká Metuje	vyhlášené - svislý průmět koruny rozšířený až k domu čp. 21, na stráni proti čp. 21 o 10 m, na ostatní strany o 5 m
101501	Husitská lípa	Žďár nad Metují	vyhlášené - svislý průmět koruny
101505	Šrůtkova lípa	Machov	vyhlášené - svislý průmět koruny
101506	Jasan v Žabokrkách	Žabokrky	vyhlášené - svislý průmět koruny
101513	Vavřenova lípa	Velké Petrovice	vyhlášené - svislý průmět koruny
101514	Lípa velkolistá „Šarbochova“	Dlouhé	vyhlášené - svislý průmět koruny
101515	Horákův jasan	Borová	vyhlášené - svislý průmět koruny
105454	Lípa svobody 1919	Náchod	vyhlášené - kruh o poloměru desetinásobku průměru kmene v 1,3 m zvětšeného o 2 m
105851	Nývtův dub	Vysokov	vyhlášené - kruh o poloměru desetinásobku průměru kmene v 1,3 m, tj. v době vyhlášení 12,5 m
105902	Dub letní	Červený Kostelec	ze zákona
106121	Buk lesní červenolistý	Červený Kostelec	ze zákona
106123	Buk lesní červenolistý	Červený Kostelec	ze zákona
106332	Krausův jilm	Náchod	vyhlášené - neúplný kruh o poloměru 10 m na p. č. 1137/8; z OP byly vyjmuty st. p. č. 4061, části st. p. č. 2047 - 2054 a část p. č. 1137/6.
106354	Lípa srdčitá	Červený Kostelec	ze zákona

Zdroj: ÚAP

Změny oproti roku 2020: V roce 2023 došlo ke zrušení památného stromu 105989 Vávrova lípa na území obce Hoříčky.

Jev č. 33 – Biosférické rezervace UNESCO, geoparky UNESCO, národní geoparky

V roce 2018 byl na části území SO ORP Náchod vyhlášen národní geopark Broumovsko. Vymezením národní geopark Broumovsko odpovídá Broumovsku a Žacléřsku, rozkládá se na ploše 570 km². Nachází se zde kontinentální uložení vnitrosudetské pánve místy se zkamenělinami, produkty permského vulkanismu. Charakteristická jsou skalní města vymodelovaná v křídových pískovcích. Území je rezervoárem podzemní vody zásobujícím řadu měst východních Čech. Jedná se o harmonickou krajinu se souborem význačných barokních kostelů, na jejichž stavbu byly použity místní horniny. Geopark je rozsáhlejší než CHKO Broumovsko.

Geopark zasahuje do území ORP v severovýchodní části a vstupuje na území 12 obcí: Česká Metuje, Police nad Metují, Bukovice, Suchý Důl, Machov, Vysoká Srbská, Žďárky, Hronov, Velké Petrovice, Stárkov, Bezděkov nad Metují a Žďár nad Metují.

Změny oproti roku 2020: Beze změn.

Jev č. 34 – NATURA 2000 – evropsky významné lokality

Na území SO ORP se nachází 12 evropsky významných lokalit, viz tabulka níže.

Tabulka 24: Evropsky významné lokality na území SO ORP Náchod

Kód	Kód NATURA	Název EVL	Rozloha na území SO ORP	Překryv se ZCHÚ
2920	CZ0523280	Metuje a Dřevíč	30,17 ha	CHKO Broumovsko, NPR Adršpašsko-teplické skály
2899	CZ0520178	Březinka	162,60 ha	PP Březinka
2898	CZ0520518	Broumovské stěny	691,87 ha	CHKO Broumovsko, NPP Polické stěny, NPR Broumovské stěny
2905	CZ0523268	Dubno - Česká Skalice	6,60 ha	PR Dubno - Česká Skalice
2929	CZ0524047	Peklo	154,97 ha	PR Peklo
2896	CZ0520028	Babiččino údolí - Rýzmburk	65,46 ha	NPP Babiččino údolí
2931	CZ0523680	Pevnost Dobrošov	1,97 ha	-
5518	CZ0520507	Kozínek	84,07 ha	CHKO Broumovsko
5521	CZ0523011	Pod Rýzmburkem	0,76 ha	PP Pod Rýzmburkem
5523	CZ0525002	Řeřišný u Machova	4,22 ha	CHKO Broumovsko
5524	CZ0520508	Stárkovské bučiny	114,93 ha	CHKO Broumovsko
5526	CZ0523014	Vladvostok	22,13 ha	CHKO Broumovsko

Zdroj: ÚAP

Metuje a Dřevíč

Poloha: Koryto řeky Metuje jako jedna z nejvýznamnějších oblastí s výskytem mihule potoční (*Lampetra planeri*) v ČR. Dotčená katastrální území v ORP Náchod: Bezděkov nad Metují, Bystré u Stárkova, Česká Metuje, Horní Dřevíč, Maršov nad Metují, Metujka, Police nad Metují, Stárkov, Velké Petrovice, Velký Dřevíč, Vysoká Srbská, Žabokrký, Žďár nad Metují

Předmět ochrany: mihule potoční (*Lampetra planeri*)

Březinka

Poloha: Soustava luk a lesů ležící východně od Náchoda, Bělovi směrem k polským hranicím. Dotčená katastrální území: Běloves, Dobrošov, Náchod

Předmět ochrany: extenzivní sečené louky nížin až podhůří (*Arrhenatherion*, *Brachypodio-Centaureion nemoralis*) (6510); bučiny asociace *Luzulo-Fagetum* (9110); bučiny asociace *Asperulo-Fagetum* (9130); smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) (91E0); čolek velký (*Triturus cristatus*)

Broumovské stěny

Poloha: Mezi obcemi (osadami) Božanov, Martínkovice, Křinice, Hony, Hlavňov, Suchý Důl, Bělý. Dotčená katastrální území v ORP Náchod: Bělý, Hlavňov, Hony, Slavný, Suchý Důl

Předmět ochrany: evropská suchá vřesoviště (4030); chasmofytická vegetace silikátových skalnatých svahů (8220); jeskyně nepřístupné veřejnosti (8310); bučiny asociace *Luzulo-Fagetum* (9110); bučiny asociace *Asperulo-Fagetum* (9130)

Dubno - Česká Skalice

Poloha: Lesní porost, louky a rybník u železniční trati severně od přehradní nádrže Rozkoš, cca 2 km severovýchodně od České Skalice. Dotčená katastrální území: Česká Skalice, Zlích

Předmět ochrany: bezkolencové louky na vápnitých, rašelinných nebo hlinito-jílovitých půdách (*Molinion caeruleae*) (6410); dubohabřiny asociace *Galio-Carpinetum* (9170); smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) (91E0); kuňka ohnivá (*Bombina bombina*)

Peklo

Poloha: Údolí Metuje a Olešanky mezi Náchodem a Novým Městem nad Metují, z J navazuje na obec Nové Město nad Metují a táhne se sv. směrem. Příkrý svah na pravém břehu hluboce zaříznutého údolí řeky Metuje; 0,5 - 2 km sv. od Nového Města nad Metují, ve fytogeografickém regionu Orlické podhůří. Dotčená katastrální území v ORP Náchod: Česká Čermná, Jizbice u Náchoda, Lipí u Náchoda

Předmět ochrany: nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů *Ranunculion fluitantis* a *Callitricho-Batrachion* (3260); střeoevropské silikátové sutě (8150); chasmofytická vegetace silikátových skalnatých svahů (8220); bučiny asociace *Luzulo-Fagetum* (9110); bučiny asociace *Asperulo-Fagetum* (9130); lesy svazu *Tilio-Acerion* na svazích, sutích a v roklich (9180); šikoušek zelený (*Buxbaumia viridis*)

Babiččino údolí - Rýzmburk

Poloha: Úsek Babiččina údolí od zříceniny Rýzmburk po Staré Bělídlo, cca 1 km západně od městyse Žernov. Dotčená katastrální území: Ratibořice u České Skalice, Slatina nad Úpou, Žernov u České Skalice

Předmět ochrany: petrifikující prameny s tvorbou pěnoveců (*Cratoneurion*) (7220); chasmofytická vegetace vápnitých skalnatých svahů (8210); lesy svazu *Tilio-Acerion* na svazích, sutích a v roklich (9180)

Pevnost Dobrošov

Poloha: Pevnost u obce Dobrošov asi 2 km jv. od Náchoda (pevnosti Zelený, Jeřáb, Amerika a Můstek). Dotčená katastrální území: Dobrošov

Předmět ochrany: netopýr brvitý (*Myotis emarginatus*); netopýr velký (*Myotis myotis*); vrápenec malý (*Rhinolophus hipposideros*)

Kozínek

Poloha: Údolí Metuje a Židovky mezi Velkými Petrovicemi, Bezděkovem nad Metují a Žabokrky. Lokalita je disjunktní, složená z hlavního celku na pravobřežních svazích a dvou menších částí na svazích levobřežních. Dotčená katastrální území: Bezděkov nad Metují, Velké Petrovice, Žabokrky

Předmět ochrany: extenzivní sečené louky nížin až podhůří (*Arrhenatherion*, *Brachypodio-Centaureion nemoralis*) (6510); chasmofytická vegetace vápnitých skalnatých svahů (8210); bučiny asociace *Asperulo-Fagetum* (9130); lesy svazu *Tilio-Acerion* na svazích, sutích a v roklich (9180)

Pod Rýzmburkem

Poloha : Rybníček asi 0,5 km SZ od městyse Žernov. Dotčená katastrální území: Žernov u České Skalice

Předmět ochrany: čolek velký (*Triturus cristatus*)

Řeřišný u Machova

Poloha: Osada Řeřišný a její okolí v údolí potoka Židovky, severovýchodně od obce Machov v okrese Náchod. Dotčená katastrální území: Bělý, Machovská Lhota, Nížká Srbská.

Předmět ochrany: srpnatka fermežová (*Hamatocaulis vernicosus*)

Stárkovské bučiny

Poloha: Svahy kuesty táhnoucí se v délce několika kilometrů nad Velkým Dřevíčem, Stárkovem a Studnicí u Jívky. Dotčená katastrální území v ORP Náchod: Skalka u České Metuje, Metujka, Maršov nad Metují, Horní Dřevíč, Stárkov

Předmět ochrany: extenzivní sečené louky nížin až podhůří (*Arrhenatherion*, *Brachypodio-Centaureion nemoralis*) (6510); chasmodytická vegetace vápnitých skalnatých svahů (8210); bučiny asociace *Asperulo-Fagetum* (9130)

Vladivostok

Poloha: Lokalita se nachází pod vrchem Bor, jižně do obce Machov v okrese Náchod. Dotčená katastrální území: Machov, Machovská Lhota

Předmět ochrany: modrásek bahenní (*Maculinea nausithous*); modrásek očkovaný (*Maculinea teleius*)

Změny oproti roku 2020: Beze změn.

Jev č. 35 – NATURA 2000 – ptačí oblasti

V roce 2005 byla vyhlášena ptačí oblast Broumovsko z důvodu ochrany sokola stěhovavého (*Falco peregrinus*) a výra velkého (*Bubo bubo*) a jejich biotopů. Rozloha ptačí oblasti na území SO ORP činí 4 116 ha, nachází se v rámci CHKO Broumovsko. Dotčená katastrální území v ORP Náchod jsou následující: Bělý, Bukovice, Česká Metuje, Hlavňov, Hony, Machov, Machovská Lhota, Nížká Srbská, Pěkov, Slavný, Suchý Důl, Velká Ledhuje, Žďár nad Metují.

Změny oproti roku 2020: Beze změn.

Jev č. 35a – Smluvně chráněná území

Jev by měla obsahovat smluvně chráněná území dle § 39 zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění, kterými mohou být stromy, evropsky významné lokality, či jiná území se soustředěnými přírodními hodnotami.

Jev se v řešeném území nevyskytuje.

Změny oproti roku 2020: Beze změn.

Jev č. 36 – Lokality výskytu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů s národním významem

Jev obsahuje vymezené lokality výskytu vybraných zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, u kterých se územní plánování může při jejich ochraně efektivně uplatnit.

Na území SO ORP se nachází 6 lokalit s výskytem druhů hořeček mnohotvarý český, pěchava slatinná a bukáček malý. Až na jednu lokalitu se většina nachází mimo zvláště chráněná území. Lokality se nachází na území obcí Velká Jesenice (2 lokality s pěchavou slatinnou), Česká Skalice (2 lokality s bukáčkem malým), Machov (1 lokalita s hořečkem mnohotvarým českým), Nový Hrádek (1 lokalita s hořečkem mnohotvarým českým zasahující do JV části území obce).

Změny oproti roku 2020: Beze změn.

Jev č. 36a – Mokřady dle Ramsarské úmluvy

Jev by měl obsahovat mokřady dle Sdělení MZVč. 396/1990 Sb., o sjednání Úmluvy o mokřadech majících mezinárodní význam zejména jako biotopy vodního ptactva.

Jev se v řešeném území nevyskytuje.

Změny oproti roku 2020: Beze změn.

Jev č. 36b – Biotop vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců

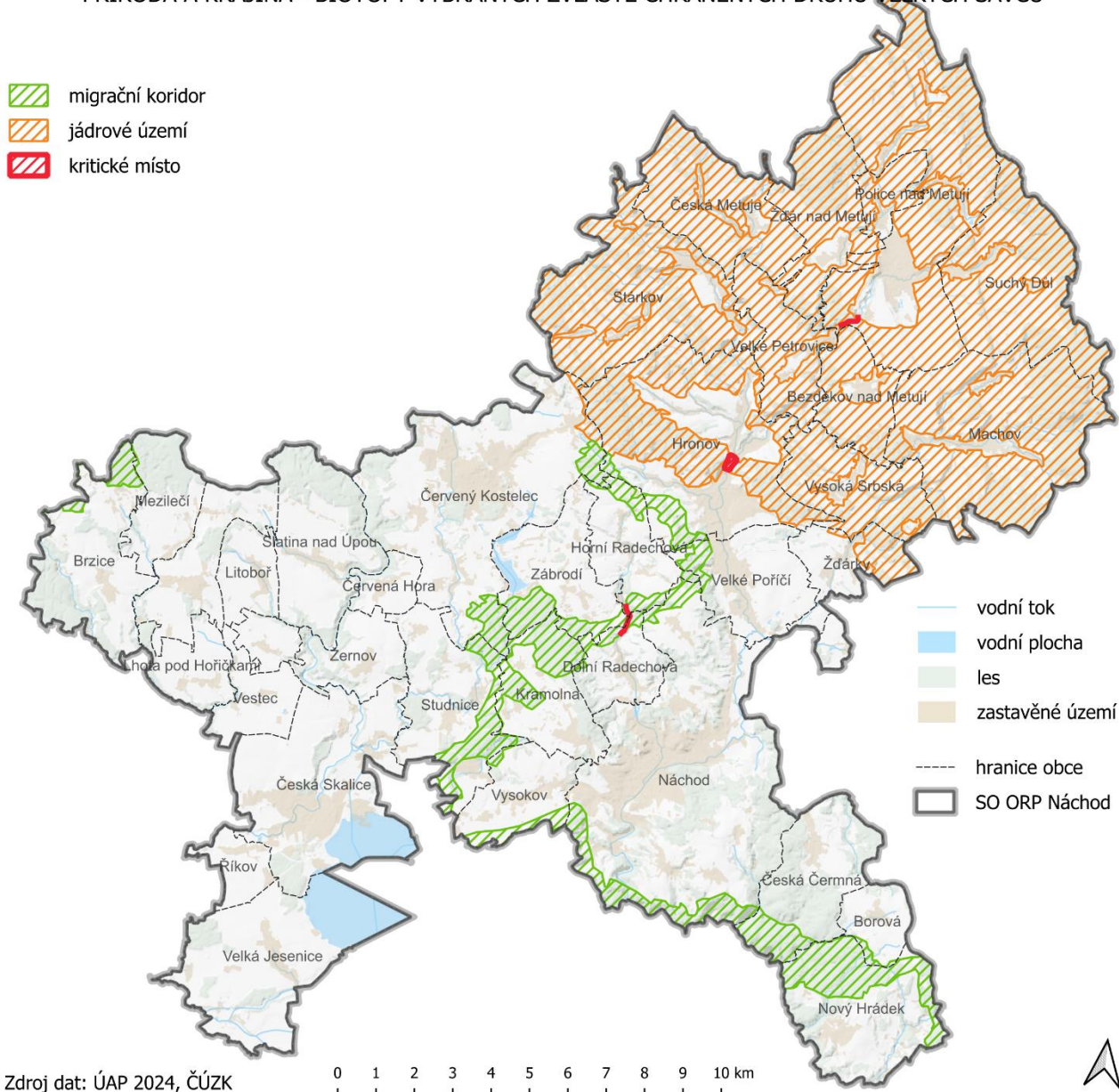
Jev by měl obsahovat vymezené biotopy druhů velkých savců (rys ostrovid, medvěd hnědý, vlk obecný a los evropský) se specifickými nároky na svůj biotop. Jedná se o souvisle vymezená území, která by měla zajišťovat migraci těchto druhů. Data obsahují jádrové oblasti optimální pro výskyt druhu, migrační koridory a kritická místa migrace (frekventované liniové dopravní stavby, oplocené rozsáhlé areály, zástavba, bezlesí, vodní plochy).

Na území SO ORP Náchod se vyskytuje jádrové území, jedná se o CHKO Broumovsko (kód 28), z něj vedou migrační koridory, na území SO ORP se vyskytují 2: MK kód 169 a MK kód 192. V jádrovém území se nachází kritické místo migrace (kód 233), jedná se o úsek na hranici 3 katastrálních území (Hronov, Žabokřky, Velký Dřevíč). V místě je několik překážek komplikujících průchodnost územím, jádrové území je ve střetu se silnicí II/303, železnicí, zástavbou, řekou Metují a průchodnost snižuje také přítomnost bezlesí.

Územní studie krajiny SO ORP Náchod identifikovala další kritická místa migrace – silnici I/14 v místě křížení s migračním koridorem (rozhraní obcí Dolní Radechová, Zábrodí a Horní Radechová) a silnici II/303 a vysokou fragmentaci jádrové oblasti CHKO Broumovsko.

Obrázek 11: Biotop vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců

PŘÍRODA A KRAJINA - BIOTOPY VYBRANÝCH ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÝCH DRUHŮ VELKÝCH SAVCŮ

Změny oproti roku 2020: Beze změn.

Jev č. 119 – Další dostupné údaje o území (vrstva Mapování biotopů)

Pro potřeby vytipování evropsky významných lokalit probíhá od roku 2001 mapování biotopů České republiky dle Katalogu biotopů České republiky (aktualizovaný v roce 2010), zdrojem dat je AOPK ČR. Jeho úkolem je zmapovat typické a unikátní přírodní biotopy a biotopy silně ovlivněné nebo vytvořené člověkem. Kvalitní přírodní biotopy hostí pro území typické druhy rostlin a živočichů, včetně těch vzácných a ohrožených a jsou často výsledkem vhodného způsobu obhospodařování území. Proto by vrstva měla být podkladem pro procesy územního plánování ve smyslu zachování stávajícího způsobu využití území.

V území jsou poměrně rovnoměrně rozmístěné drobné segmenty přírodních biotopů. Nejvyšší hustota je patrná v okolí řek Úpa (Slatina nad Úpou, Červená Hora) a Metuje, resp. na území CHKO (zejména obce Machov, Široký Důl, Česká Metuje) a v NPP Babiččino údolí (Žernov, Česká Skalice). Nejpočetněji byly v ORP

zmapovány přírodní luční biotopy (zejména Mezofilní ovsíkové louky), přírodní biotopy tvořící mozaiku formací (lesoluční, křovinoluční apod.) a přírodní lesní biotopy (Květnaté bučiny, Acidofilní bučiny a Údolní jasanovo-olšové luhy).

Tabulka 25: Formace přírodních biotopů na území SO ORP Náchod

Formační skupina	Rozloha [ha]
Sekundární trávníky a vřesoviště	2345,15
Mozaiky	1577,54
Lesy	1369,18
Křoviny	40,65
Vodní toky a nádrže	36,32
Mokřady a pobřežní vegetace	7,11
Skály, sutě a jeskyně	3,09
Prameniště a rašeliniště	1,99

Zdroj: AOPK ČR ke dni 30. 10. 2024

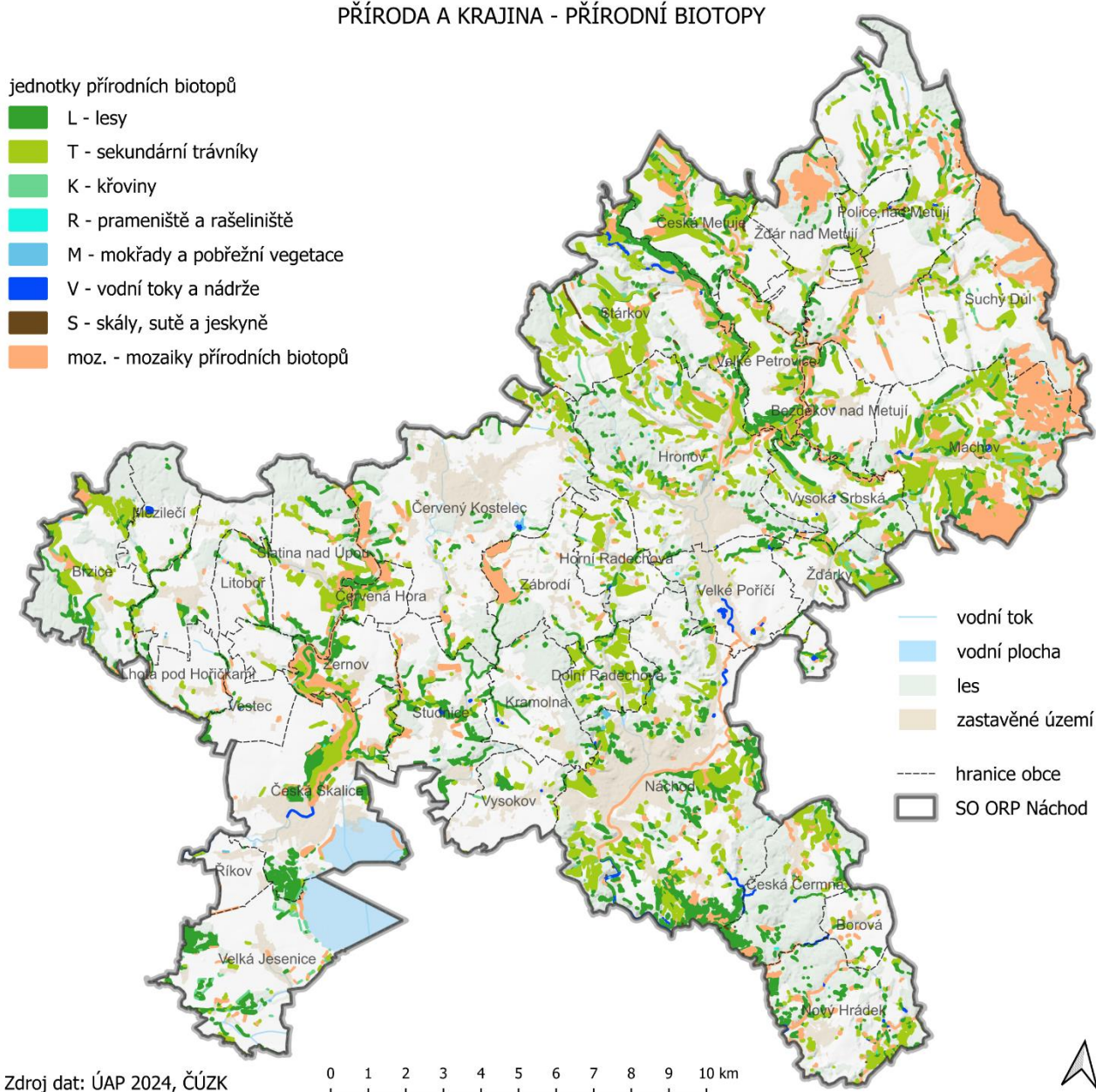
Změny oproti roku 2020: Na základě aktualizace mapování v letech 2021 a 2022 byl zjištěn významný úbytek přírodních biotopů, o téměř 1000 ha. Nejvíce ubylo v minulosti zmapovaných mozaik přírodních biotopů. Naopak byly zmapovány nové lokality (nepatrná výměra) mokřadů a pobřežní vegetace, skal a sutí a pramenišť a rašelinišť.

Obrázek 12: Přírodní biotopy na území SO ORP Náchod

PŘÍRODA A KRAJINA - PŘÍRODNÍ BIOTOPY

jednotky přírodních biotopů

- L - lesy
- T - sekundární trávníky
- K - křoviny
- R - prameniště a rašelinště
- M - mokřady a pobřežní vegetace
- V - vodní toky a nádrže
- S - skály, sutě a jeskyně
- moz. - mozaiky přírodních biotopů

Zdroj dat: ÚAP 2024, ČÚZK

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 km

3.6 VODNÍ REŽIM A HORNINOVÉ PROSTŘEDÍ

3.6.1 Vodní režim

Jev č. 44 – Vodní zdroje pro zásobování pitnou vodou a jejich ochranná pásma

V SO ORP Náchod je v datech ÚAP evidováno celkem 47 vodních zdrojů s vymezenými ochrannými pásmy.

Na území SO ORP Náchod bylo celkem pro zvýšení ochrany vod stanoveno 47 ochranných pásem I. nebo II. stupně ochrany.

Ochranná pásma I. stupně jsou stanovena k bezprostřední ochraně okolí jímacího nebo odběrného zařízení vodního zdroje. Těchto ochranných pásem bylo stanoveno celkem 31.

Ochranné pásma II. stupně jsou vymezena vně ochranného pásma I. stupně a nemusí tvořit souvislou plochu. Slouží k ochraně vodního zdroje v územích stanovených vodoprávním úřadem. Celkem bylo stanoveno 15 těchto ochranných pásem. Dále je evidováno jedno ochranné pásmo bez rozlišení - Studnice u Náchodu - VHO-1.

Změny oproti roku 2020: Snížení počtu evidovaných ochranných pásem vodních zdrojů

Jev č. 45 – Chráněná oblast přirozené akumulace vod

V území SO ORP Náchod se nachází dva významné územní limity CHOPAV. Jedná se o CHOPAV Východočeská křída a Polická pánev. Tato území jsou chráněná kvůli přírodním poměrům, díky kterým se v těchto lokalitách přirozeně akumuluje voda. CHOPAV jsou vyhlášena vládním nařízením a v těchto oblastech jsou následně zakázány činnosti, které by narušovaly vodní režim krajiny. Mezi zakázané činnosti patří odlesňování, odvodňování nebo povrchová těžba.

Změny oproti roku 2020: Beze změn

Jev č. 46 – Zranitelné oblasti povrchových a podzemních vod

Jedná se o oblasti, kde se vyskytují povrchové nebo podzemní vody, zejména využívané nebo určené jako zdroje pitné vody, v nichž koncentrace dusičnanů přesahuje hodnotu 50 mg/l nebo mohou této hodnoty dosáhnout, nebo se jedná o povrchové vody, u nichž v důsledku vysoké koncentrace dusičnanů ze zemědělských zdrojů dochází nebo může dojít k nežádoucímu zhoršení jakosti vody.

V SO ORP Náchod jsou zranitelné oblasti vymezeny na území všech obcí.

Změny oproti roku 2020: Rozšíření vymezených zranitelných oblastí povrchových a podzemních vod o 11 obcí.

Jev č. 46a – Povrchové vody využívané ke koupání

Dle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/7/ES o řízení jakosti vod ke koupání je zavedena povinnost evidovat profily pro povrchové vody využívané ke koupání.

Na území SO ORP Náchod je celkem 23 míst v seznamu přírodních koupališť pro rok 2024 na území obcí Červený Kostelec, Česká Skalice, Dolní Radechová, Kramolna, Kramolna, Machov, Mezilečí, Náchod, Police nad Metují, Studnice, Velká Jesenice, Velké Poříčí a Zábrodí.

Změny oproti roku 2020: Rozšíření vymezených oblastí ke koupání o dalších 22.

Jev č. 47 – Vodní útvar povrchových, podzemních vod, vodní nádrže a jejich ochranná pásma

Útvar podzemních vod – citace textu z webu www.mzp.cz „je vodním zákonem definován jako vymezené soustředění podzemní vody v příslušném kolektoru nebo kolektorech. Kolektorem se rozumí horninová vrstva nebo souvrství hornin s dostatečnou propustností umožňující významnou spojitou akumulaci podzemní vody nebo její proudění či odběr“.

V SO ORP Náchod se nachází celkem 9 útvarů podzemních vod. Jedná se o Polickou pánev, západní část Dolnoslezské pánve, Hronovsko-poříčskou křidu, Náchodský perm, Podorlickou křidu v povodí Úpy a Metuje a Krystalinikum Orlických hor. Velice okrajově do území zasahují také Královédvorská synklinála, Podkrkonošský permokarbon a Kvartér Labe po Hradec Králové.

Útvar povrchové vody je vymezené soustředění povrchové vody v určitém prostředí. Vodní útvary tekoucích vod jsou rozděleny do kategorií vod na tekoucí a stojaté. Vodní útvary povrchových vod tekoucích jsou tvořeny navazujícími úseky vodních toků.

Vodní útvar povrchových vod stojatých – v řešeném území SO ORP Náchod se nachází 286 útvarů

Vodní útvar povrchových vod tekoucích – v řešeném území SO ORP Náchod se nachází celkem 963 útvarů

Změny proti roku 2020: drobné změny v evidenci

Jev č. 48a – Území chráněná pro akumulaci povrchových vod

V podkladech datová vrstva chybí.

Změny oproti roku 2020: Beze změn

Jev č. 49 – povodí vodního toku, rozvodnice

SO ORP Náchod náleží do povodí I. řádu Labe, dvou povodí II. Řádu (Labe, okrajově Odra), čtyř povodí III. řádu (Metuje, Úpa, Labe, Nysa Kłodzka) a do 63 povodí IV. řádu.

Změny oproti roku 2020: Beze změn

Jev č. 50a – Záplavová území včetně aktivních zón

Záplavové území Q_{100} je stanoveno na vodních tocích (nebo jejich částech) Brlenka, Čermná, Dřevíč, Dunajka, Hlavňovský potok, Metuje, Ledhujka, Olešnice, Pěkovský potok, Radechovka, Trnkava, Úpa a Židovka a také na vodní nádrži Rozkoš.

Aktivní zóna záplavového území (AZZU) je území, které při povodni odvádí rozhodující část celkového průtoku. Tato zóna byla stanovena na všech výše zmíněných vodních tocích.

Změny oproti roku 2020: nově stanovena ZU na Čermné, Hlavoňovickém potoce, Ledhujce, Pěkovském potoce, Radechovce a na stejných tocích byla stanovena i AZZU.

Jev č. 52a – Kategorie území podle map povodňového ohrožení v oblastech s významným povodňovým rizikem

Oblasti s významným povodňovým rizikem jsou stanoveny v na území obcí Bezděkov nad Metují, Bukovice, Česká Metuje, Dolní Radechová, Horní Radechová, Hronov, Machov, Náchod, Police nad Metují, Suchý Důl, Velké Petrovice, Velké Poříčí, Vysoká Srbská, Zábrodí, Žďár nad Metují.

Kategorie ohrožení vysoká a střední je stanovena na území všech výše jmenovaných obcí. V kategorii vysoké ohrožení se doporučuje nepovolovat novou ani nerozšiřovat stávající zástavbu a pro stávající zástavbu je třeba provést návrh protipovodňových opatření, která zajistí odpovídající snížení rizika. V kategorii střední ohrožení je výstavba možná s omezením vycházející z podrobného posouzení nezbytnosti funkce objektů v ohroženém území. Nevhodná je výstavba citlivých objektů (např. zdravotnická zařízení, hasiči atd.)

Změny oproti roku 2020: Nová datová vrstva.

Jev č. 52b – Kritické body a jejich povodí

V roce 2009 zpracoval Výzkumný ústav vodohospodářský T.G. Masaryka, v.v.i. v rámci studie „Vyhodnocení povodní v červnu a červenci 2009 na území České republiky“ (dílčí část „Metodika mapování povodňového rizika“) analýzu, ve které identifikoval povodí, která jsou rozhodující z hlediska tvorby soustředěného povrchového odtoku z přívalových srážek s nepříznivými účinky pro zastavěné části obcí. Plochy se vztahují k jednotlivým „kritickým“ závěrovým bodům (profilům).

V SO ORP Náchod bylo celkem stanoveno 76 kritických bodů.

Změny oproti roku 2020: Vrstva doplněna o 72 kritických bodů, předchozí vrstva byla nekompletní

Jev č. 53 – Území ohrožená zvláštními povodněmi

V SO ORP Náchod se takové území vyskytuje pouze v obci Velká Jesenice na jihu SO ORP, Dolní Radechová a Náchod.

Změny oproti roku 2020: nově vymezeno území ohrožené zvláštními povodněmi v obcích Dolní Radechová a Náchod

Jev č. 54a – Stavby, objekty a zařízení na ochranu před povodněmi a území určená k řízeným rozlivům povodní

V zájmovém území SO ORP Náchod je dokumentováno 14 protipovodňových opatření. Z tohoto počtu je šest ve formě návrhu, dalších osm již bylo realizováno. Jedná se o ochranné hráze v obcích Velká Jesenice, Česká Skalice a hráz, která má ochránit město Náchod. Realizován byl také průleh v obci Velké Poříčí. Protipovodňovou ochranu samozřejmě představuje také vodní nádrž Rozkoš.

Změny oproti roku 2020: beze změn

Jev č. 55 – Přírodní léčivé zdroje, zdroje přírodní minerální vody a jejich ochranná pásma

Do zájmového území SO ORP Náchod okrajově zasahují dvě oblasti s přírodními léčivými zdroji a jejich ochrannými pásmy. Nacházejí se v Hronově a v Bělovsi (část města Náchod).

Změny oproti roku 2020: beze změn

Jev č. 56 – Lázeňské místo včetně vymezení vnitřních a vnějších území lázeňského místa

V zájmovém území SO ORP Náchod se nachází lázeňské místo Běloves.

Změny oproti roku 2020: beze změn

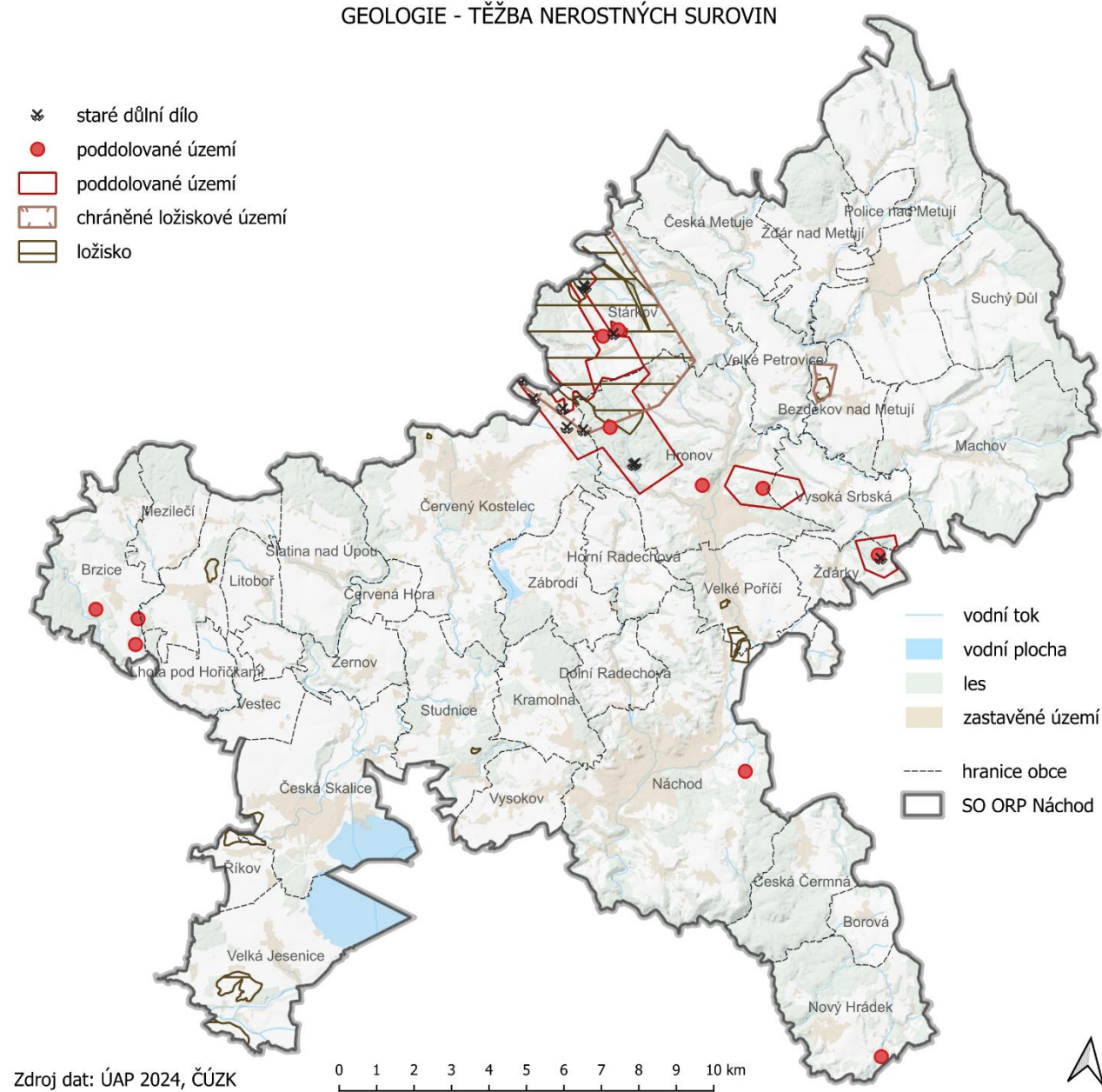
3.6.2 Horninové prostředí

V tématu jsou řešeny tyto jevy dané vyhláškou č. 500/2006 Sb. (Příloha č. 1, Část A), ve znění pozdějších předpisů:

Číslo jevu	Název jevu	Hodnota	Limit	Jev vstupuje do indikátoru RURÚ
57	dobývací prostor		x	
58	chráněné ložiskové území	x	x	
59	chráněné území pro zvláštní zásahy do zemské kůry		x	
60	ložisko nerostných surovin	x	x	
61	poddolované území		x	x
62	sesuvné území a území jiných geologických rizik		x	x
63	staré důlní dílo		x	

Obrázek 13: Vybrané jevy horninového prostředí na území SO ORP Náchod

GEOLOGIE - TĚŽBA NEROSTNÝCH SUROVIN

Jev č. 57 – Dobývací prostor

Dobývací prostor se stanoví na základě výsledků průzkumu ložiska podle rozsahu, uložení, tvaru a mocnosti výhradního ložiska se zřetelem na jeho zásoby a úložní poměry tak, aby ložisko mohlo být hospodárně vydobyto. Při stanovení dobývacího prostoru se vychází ze stanoveného chráněného ložiskového území a musí se přihlídnout i k dobývání sousedních ložisek a k vlivu dobývání. Vyhrazené nerosty jsou v majetku státu.

Jev se v řešeném území nevyskytuje

Změny oproti roku 2020: Beze změn.

Jev č. 58 - Chráněné ložiskové území

Ochrana výhradního ložiska proti znemožnění nebo ztížení jeho dobývání se zajišťuje stanovením chráněného ložiskového území. Chráněné ložiskové území stanoví Ministerstvo životního prostředí po projednání s orgánem kraje v přenesené působnosti, a to rozhodnutím vydaným v součinnosti s Ministerstvem průmyslu a obchodu, příslušným obvodním báňským úřadem a po dohodě s orgánem územního plánování a stavebním úřadem. Pokud je nutno v chráněném ložiskovém území umístit stavbu nebo zařízení nesouvisející s dobýváním výhradního ložiska, je přitom třeba postupovat v souladu s ustanoveními § 18 a 19 zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), v platném znění.

Do území SO ORP Náchod zasahuje rozsáhlé CHLÚ Rtyň (ložisko černého uhlí), na území obce Bezděkov nad Metují se nachází CHLÚ Bezděkov (ložisko vápenců).

Tabulka 26: Chráněná ložisková území na území SO ORP Náchod

Kód	Název CHLÚ	Surovina	Organizace	Plocha v území (ha)
2280000	Bezděkov	Vápence jílovité - stavební kámen	Česká geologická služba	43,68
7493700	Rtyň	Uhlí černé - Radioaktivní suroviny	Česká geologická služba	1 422,69

Zdroj: ÚAP

Změny oproti roku 2020: Beze změn.

Jev č. 59 – Chráněné území pro zvláštní zásahy do zemské kůry

Zvláštními zásahy do zemské kůry se podle výše uvedeného zákona rozumí zřizování, provoz, zajištění a likvidace zařízení pro:

- uskladňování plynů nebo kapalin v přírodních horninových strukturách a v podzemních prostorech (podzemní zásobníky plynů a kapalin),
- ukládání radioaktivních a jiných odpadů v podzemních prostorech,
- průmyslové využívání tepelné energie zemské kůry s výjimkou tepelné energie vody vyvedené na povrch,
- ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur.

Jev se v řešeném území nevyskytuje.

Změny oproti roku 2020: Beze změn.

Jev č. 60 - Ložisko nerostných surovin

Ložiska nerostných surovin se dají rozdělit na ložiska vyhrazených nerostů (výhradní ložiska), nevyhrazených nerostů (nevýhradní ložiska) a prognózní zdroje.

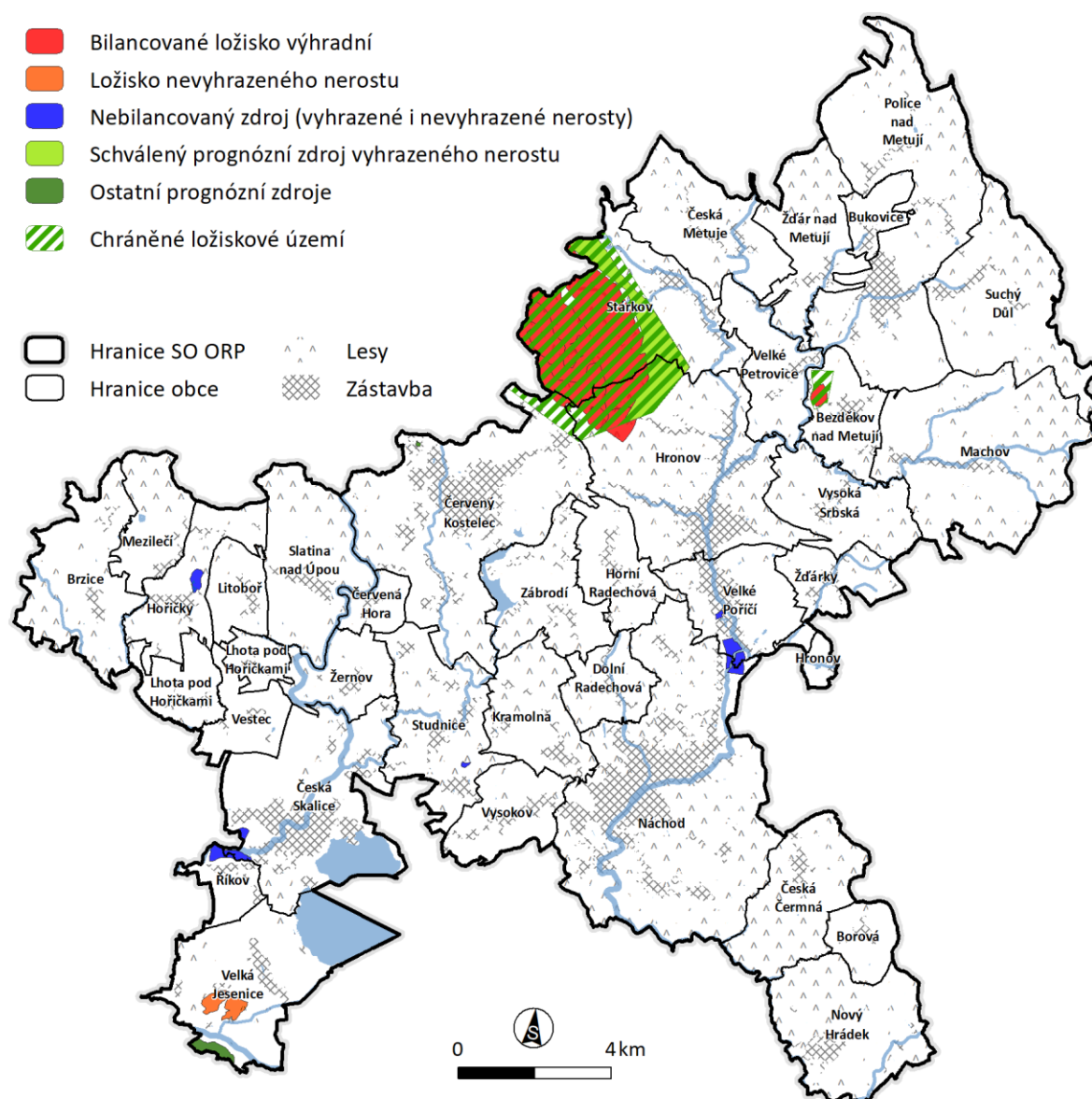
Dle dat ÚAP se v SO ORP Náchod nachází 12 ložisek na 14 lokalitách, z toho jsou 3 bilancovaná ložiska výhradní, 5 nebilancovaných zdrojů (vyhrazené i nevyhrazené nerosty), 1 ložisko nevýhradní, 1 schválený prognózní zdroj a 2 zdroje prognózní ostatní. Nejrozsáhlejší je ložisko černého uhlí mezi Hronovem, Starkovem a Rtyní v Podkrkonoší. Na žádném z ložisek se aktuálně netěží.

Tabulka 27: Výhradní ložiska (VL), nevýhradní ložiska (NL) a prognózní zdroje (PZ) v SO ORP Náchod

Kat.	Kód	Název ložiska	Surovina	Těžba	Organizace
VL	3022800	Bezděkov nad Metují	Stav. kámen - Vápenec vápence jílovité	dřívější povrchová	Ladislav Vaněk, Police n. M.
VL	3074937	Rtyně-Svatoňovické sloje	Radioaktivní suroviny - Uhlí černé	dřívější hlubinná	DIAMO, státní podnik
VL	3074938	Rtyně-Žacléřské sloje	Uhlí černé	dřívější hlubinná	DIAMO, státní podnik
NL	3200500	Veselice	Štěrkopísky	dřívější povrchová	
NZ	5187500	Hoříčky	Štěrkopísky	dřívější povrchová	
NZ	5185400	Malé Poříčí	Štěrkopísky	dřívější povrchová	
NZ	5186000	Říkov	Štěrkopísky	dosud netěženo	
NZ	5186100	Starkoč-Studnice	Štěrkopísky	dosud netěženo	
NZ	5200900	Velké Poříčí	Štěrkopísky	dosud netěženo	
PZ	9072600	Malé Svatoňovice	Uhlí černé	dosud netěženo	MŽP, Praha 10
PZ	9416100	Lhota za Červeným Kostelcem	Kámen pro hr. a ušl. kamen. výrobu	dřívější povrchová	
PZ	9217800	Niva Metuje	Štěrkopísky	dosud netěženo	

Zdroj: ÚAP

Obrázek 14: Zdroje nerostných surovin v SO ORP Náchod

Změny oproti roku 2020: Beze změn.

Jev č. 61 - Poddolované území

Pod pojmem poddolované území se rozumí evidované plochy s ověřeným nebo předpokládaným výskytem hlubinných důlních děl, vzniklých za účelem těžby nebo průzkumu nerostných surovin. Důlní díla mohou být rozložena v rámci poddolovaného území nepravidelně, v různých hloubkách a mohou zde být i zcela nedotčené plochy.

V území se nachází nebo do něj zasahuje 14 poddolovaných území, převážně po těžbě černého uhlí, 5 lokalit je lokálního charakteru (okolí Brzic, Bělovsi a Zbečniku), ostatní lokality jsou převážně v okolí Hronova a jsou s jednou výjimkou rozsáhlé.

Tabulka 28: Poddolované území v SO ORP Náchod

Název	Rozsah	Stáří	Surovina	Plocha v území [ha]
Běloves	ojedinělá	před r. 1945	Železné rudy	lok.
Bohdašín nad Olešnicí	systém	před r. 1945	Uhlí černé - Radioaktivní suroviny	615,93
Brzice 1	ojedinělá	do 19. století	Uhlí černé	lok.
Brzice 2	ojedinělá	do 19. století	Uhlí černé	lok.
Brzice 3	ojedinělá	do 19. století	Uhlí černé	lok.
Bystré u Stárkova 1	ojedinělá	po r. 1945	Radioaktivní suroviny	10,40
Bystré u Stárkova 2	systém	před r. 1945	Uhlí černé	202,06
Dlouhé-Rzy	ojedinělá	neznámé	Železné rudy	4,36
Hronov	systém	před r. 1945	Uhlí černé	163,62
Rtyně v Podkrkonoší 3	ojedinělá	po r. 1945	Radioaktivní suroviny	1,99
Rtyně v Podkrkonoší-Tmavý Důl	systém	po r. 1945	Uhlí černé	330,72
Rtyně v Podkrkonoší-východ	systém	před i po 1945	Uhlí černé - Měděná ruda	49,69
Zbečnick	ojedinělá	před r. 1945	Uhlí černé	lok.
Žďárky	systém	před i po 1945	Uhlí černé	87,05

Zdroj: ÚAP

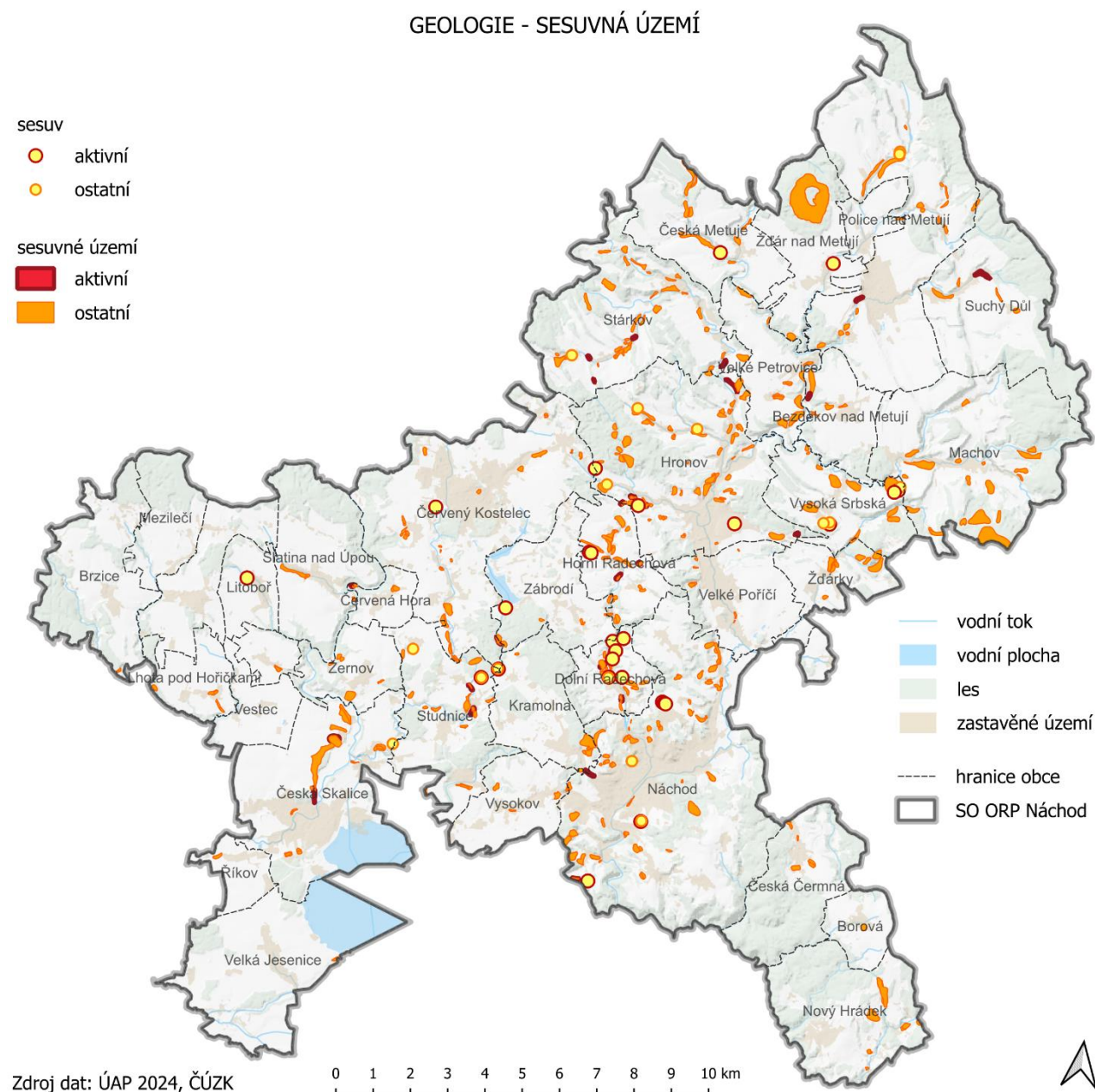
Změny oproti roku 2020: Beze změn.

Jev č. 62 - Sesuvné území a území jiných geologických rizik

Informace o svahových nestabilitách (ploužení, sesouvání, stékání, skalní řízení, sufoze) a jejich prostorové vymezení jsou získávány vlastními geologickými pracemi a z převzatých výsledků prací ostatních organizací. Evidované údaje zpřístupňuje Česká geologická služba v rámci výkonu státní geologické služby a garanci správnosti poskytuje pouze u výsledků vlastních mapovacích akcí. Do geologických rizik patří např. plošné neřízené výstupy metanu, radonové riziko, ochranná pásma kolem likvidovaných důlních děl.

Na území SO ORP Náchod se nachází velké množství evidovaných sesuvných území – v datech ÚAP je evidováno 45 lokalit zakreslených bodově a 512 lokalit zakreslených plošně, přičemž bodové záznamy doplňují záznamy v polygonové vrstvě (zákresy jsou komplementární). Většina plošných sesuvů se nachází v zastavěném území, nicméně pouze zhruba desetina plošných sesuvů je vedena jako aktivní, zbytek je evidován jako dočasně uklidněný, uklidněný nebo potenciální. Bodové se nacházejí spíše mimo zástavbu, u většiny je rok revize též z 80. let, ale na rozdíl od plošných má drtivá většina atribut „aktivní“.

Obrázek 15: Sesuvné území v SO ORP Náchod

Změny oproti roku 2020: V evidenci České geologické služby přibýly nové záznamy poddolovaných území, bodových i plošných, jedná se převážně o sesuvy dočasně uklidněné či uklidněné.

Jev č. 63 – Staré důlní dílo

Starým důlním dílem se podle zákona rozumí důlní dílo v podzemí, které je opuštěno a jehož původní provozovatel ani jeho právní nástupce neexistuje nebo není znám. Starým důlním dílem je také opuštěný lom po těžbě vyhrazených nerostů, jehož původní provozovatel ani jeho právní nástupce neexistuje nebo není znám. Ministerstvo životního prostředí zabezpečuje zjišťování starých důlních děl a vedením jejich registru pověřilo ČGS. Kategorie „staré důlní dílo“ zahrnuje pouze ta důlní díla a jejich případné projevy na povrch, která jsou evidována na základě oznámení jejich existence na MŽP.

Dle dat ÚAP 2020 je v území evidováno 10 starých důlních děl a 1 jev související s historickou těžbou – výtok vody na p. č. 438 v k. ú. Horní Kostelec. Jev se nachází na území obcí Stárv, Červený Kostelec a Hronov.

Změny oproti roku 2020: Beze změn.

3.7 KVALITA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Předmětem hodnocení hygieny životního prostředí je klasifikace kvality jednotlivých složek životního prostředí v daném území, případně negativních faktorů, které ovlivňují nebo mohou ovlivňovat zdraví obyvatelstva a stabilitu ekosystémů v území.

Mezi hlavní charakteristiky patří především zdroje znečišťování a kvalita ovzduší, rozsah znehodnocení půd ve formě starých zátěží a kontaminovaných ploch, produkce a způsob nakládání s odpady, případně další faktory s možnými negativními dopady na životní prostředí.

V tématu jsou řešeny tyto jevy dané vyhláškou č. 500/2006 Sb. (Příloha č. 1, Část A), ve znění pozdějších předpisů:

Číslo jevu	Název jevu	Hodnota	Limit	Jev vstupuje do indikátoru RURÚ
64	staré zátěže území a kontaminované plochy		x	
64a	uzavřená a opuštěná úložná místa těžebního odpadu		x	
65	oblasti s překročenými imisními limity		x	x
65a	hlukové zóny obcí		x	
83	jaderná zařízení		x	
84	objekty nebo zařízení zařazené do skupiny A nebo B s umístěnými nebezpečnými látkami		x	
85	sklárky a jejich ochranná pásma		x	
86	spalovny a zařízení zpracovávající biologicky rozložitelné odpady a jejich ochranná pásma		x	
87	zařízení na odstraňování nebezpečného odpadu a jejich ochranná pásma		x	

Jev č. 64 – Staré zátěže území a kontaminované plochy

Staré ekologické zátěže jsou evidované bodově na celkem 65 místech na území SO ORP Náchod. Vyskytují se zátěže všech 3 kategorií - lokality kontaminované (A), potenciálně kontaminované (P) a nekontaminované (N). V řešeném území se nachází 9 lokalit s potvrzenou kontaminací (priorita A), 50 lokalit potenciálně kontaminovaných (priorita P) a 6 lokalit nevyžadujících žádný zásah (N). Na území je celkem 28 lokalit bez určení kategorie priority.

Tabulka 29: přehled SEZ na území v SO ORP Náchod

Obec	Lokalita	Priority
Červený Kostelec	Izomat s.r.o. (Elitex, Tupron) Červený Kostelec	A2.3
Červený Kostelec	Vodárna Červený Kostelec	P3.1
Červený Kostelec	SEMET s.r.o. (Kovopodnik) Červený Kostelec	A3.3
Červený Kostelec	EXPRINT Červený Kostelec	P3.1
Červený Kostelec	Areál GALČEK s.r.o. - bývalá galvanovna	A3.3
Červený Kostelec	Bývalý areál TEXTONNIA CZECH, spol. s r.o. Červený Kostelec	A2.3
Červený Kostelec	Červený Kostelec - podzemní vody	A3.3
Červený Kostelec	MW, spol. s r.o. (Tiba, Izomat) Červený Kostelec	A2.3
Červený Kostelec	Bývalý závod Elitex Červený Kostelec	N2.1
Červený Kostelec	Industrial park CK s.r.o. (Kovotex, Elitex, Elitechnics) Červený Kostelec	A2.3
Červený Kostelec	Červený Kostelec obalovna	P4.1
Červený Kostelec	Skládka Červený Kostelec	P3.2
Červený Kostelec	Skládka Bohdašín	P3.2
Česká Skalice	Skládka Skaličan	P3.0
Česká Skalice	Průmyslový areál Česká Skalice	P3.2

Obec	Lokalita	Priority
Česká Skalice	Textilní továrna Česká Skalice	P3.2
Česká Skalice	Bývalý areál dílen JZD Česká Skalice	P3.1
Česká Skalice	ČS PHM Benzina Česká Skalice	A2.2
Česká Skalice	Skládka Zájezd	P4.2
Česká Skalice	Holzbecher, spol. s r. o. barevna a bělidlo Zlích	P4.2
Česká Skalice	Provena a.s. - vepřín	P3.2
Dolní Radechov	Skládka Dolní Radechov	P4.1
Dolní Radechov	Skládka Na Sýkorce	P4.1
Dolní Radechov	Skládka Habršperk	P4.1
Horní Radechov	Horní Radechov-Studýnka	P2.1
Hoříčky	Skládka Hoříčky	P4.1
Hoříčky	Skládka Křižanov	P4.1
Hronov	Skládka neutralizačních kalů Malá Čermná	P3.1
Hronov	Bývalá textilní továrna Hronov	P4.2
Hronov	ČKD Hronov a.s.	P1.0
Hronov	Bývalá sodovkárna Zbečník	P3.2
Hronov	Havárie autocisterny Hronov-Žabokrký	P3.1
Kramolna	Skládka Kramolna	P1.1
Lhota pod Hoříčkami	Zemědělský areál Újezdec	N2.1
Machov	Skládka Machov	P4.1
Machov	Skládka Bělý	P4.1
Náchod	Skládka u nemocnice	P2.1
Náchod	Náchod-lázeňské místo Běloves a řeka Metuje	N2.1
Náchod	ČS PHM Benzina Náchod	N2.0
Náchod	České dráhy, a.s. Náchod	A2.2
Náchod	Bývalý areál ČSAD Náchod	N2.1
Náchod	Teplárna Náchod	P3.1
Náchod	Bývalý areál závodu Tepna a.s. Náchod	N2.1
Náchod	Bývalá stáčírna IDA Náchod	P3.2
Náchod	Správa a údržba silnic Náchod	P3.1
Náchod	ČEZ Distribuce, a.s. Babí u Náchoda	P3.1
Nový Hrádek	Skládka Nový Hrádek	P4.1
Nový Hrádek	Bývalá ČS PHM Nový Hrádek	P3.1
Police nad Metují	Skládka Radešov	P1.1
Police nad Metují	Průmyslový areál Police nad Metují	P3.1
Police nad Metují	ČEZ Distribuce, a.s. Police na	P4.1
Police nad Metují	VEBA, textilní závody a.s. Police nad Metují	P4.2
Police nad Metují	Kovopol a.s. Police nad Metují	P2.3
Police nad Metují	Bývalá ČS PHM Police nad Metují	P3.1
Police nad Metují	Skládka Na zámečku	P1.2
Říkov	AGRO CS a.s. Říkov	P3.3
Stárvov	Skládka Bystré	P2.1
Stárvov	Zemědělský areál Stárvov	P3.1
Suchý Důl	Skládka Suchý Důl	P4.1
Velké Poříčí	Skládka Velké Poříčí	P4.1
Velké Poříčí	Skládka u letiště Velké Poříčí	P3.1
Vysokov	AGRO CS a.s. Vysokov	P3.1
Vysokov	Mesa Parts s.r.o. Vysokov	P3.2
Žďár nad Metují	Skládka Žďár nad Metují	P4.1
Žďár nad Metují	Skládka Malá Ledhuje	P4.1

Zdroj: ÚAP, 2024

Z poskytnutých dat není možné zjistit stav lokalit s blíže nespecifikovanou kategorií priority. Databáze Informačního systému SEKM, zřizovaného Ministerstvem životního prostředí, eviduje na území SO ORP Náchod celkem 94 lokalit starých ekologických zátěží. Staré ekologické zátěže se vyskytují rovnoměrně na celém území ORP, alespoň 1 SEZ se vyskytuje téměř v každé obci. Výjimku, tedy obce bez evidence SEZ, tvoří

9 obcí: Borová, Brzice, Česká Čermná, Litboř, Lhota pod Hoříčkami, Mezilečí, Velké Petrovice, Vestec a Žernov.

Změny proti roku 2020: Byla aktualizována vrstva ÚAP. Došlo ke změně počtu lokalit, současně byla u všech dosud neurčených priorit aktualizována prioritita.

Jev č. 64a – Uzavřená a opuštěná úložná místa těžebního odpadu

Na území SO ORP Náchod je registrováno celkem 29 odvalů. Všechny objekty jsou lokalizovány v pásu obcí Stárvov, Červený Kostelec, Hronov, Vysoká Srbská a Žďárky.

Tabulka 30: Přehled uzavřených a opuštěných úložných míst těžebního odpadu území v SO ORP Náchod

Název objektu	Lokalita	Druh deponie	Surovina	Poznámka
Stárvovská štola - dolní	Stárvov	odval	uhlí černé	rekultivováno biologicky – lesnický
Stárvovská štola - horní	Stárvov	odval	uhlí černé	není rekultivováno – vegetační kryt tvořen přírodním náletem dřevin
štola Františka (1)	Červený Kostelec	odval	uhlí černé	rekultivováno biologicky – lesnický
úpadní štola č. 24 býv. Jáchymovských dolů	Červený Kostelec	odval	radioaktivní suroviny	není rekultivováno – vegetační kryt tvořen přírodním náletem dřevin
štola Josef (5)	Červený Kostelec	odval	uhlí černé	rekultivováno biologicky – lesnický
průzkumná šachta	Červený Kostelec	odval	uhlí černé	není rekultivováno – vegetační kryt tvořen travinami, keři nebo rumištní flórou
průzkumné práce na výchozu sloje	Červený Kostelec	odval	uhlí černé	není rekultivováno – vegetační kryt tvořen travinami, keři nebo rumištní flórou
Větrná úpadní jáma	Červený Kostelec	odval	uhlí černé	rekultivováno biologicky – jiné využití
úpadní jáma Josef (2), Silbersteinova	Červený Kostelec	odval	uhlí černé	rekultivováno biologicky – jiné využití
strojná šachta Josef (1)	Červený Kostelec	odval	uhlí černé	rekultivováno biologicky – lesnický
úpadní jáma Barbora (1)	Červený Kostelec	odval	uhlí černé	úpadní jáma Barbora (1)
Pokusný důl a Wichterový důl	Červený Kostelec	odval	uhlí černé	rekultivováno biologicky – lesnický
odvodňovací štola Boží požehnaní	Červený Kostelec	odval	uhlí černé	rekultivováno biologicky – zemědělský
jáma č. 19 býv. Jáchymovských dolů	Stárvov	odval	radioaktivní suroviny	není rekultivováno – bez vegetačního krytu
Bysterská štola	Stárvov	odval	uhlí černé	není rekultivováno – vegetační kryt tvořen přírodním náletem dřevin
Důl sv. Kláry (Klára)	Stárvov	odval	uhlí černé	není rekultivováno – vegetační kryt tvořen přírodním náletem dřevin
Kaisersteinův důl	Stárvov	odval	uhlí černé	není rekultivováno – vegetační kryt tvořen přírodním náletem dřevin
jáma č. 22 býv. Jáchymov. dolů (důl sv. Anny)	Červený Kostelec	odval	uhlí černé	není rekultivováno – vegetační kryt tvořen přírodním náletem dřevin
jáma č. 22 býv. Jáchymov. dolů (důl sv. Anny)	Červený Kostelec	odval	radioaktivní suroviny	není rekultivováno – vegetační kryt tvořen přírodním náletem dřevin
štola Hermína	Hronov	odval	uhlí černé	není rekultivováno – vegetační kryt tvořen přírodním náletem dřevin
důl Anděl Strážný	Hronov	odval	uhlí černé	rekultivováno biologicky – lesnický
štola č. 1 a úpadní č. 26 býv. Jáchymov. Dolů	Hronov	odval	radioaktivní suroviny	není rekultivováno – vegetační kryt tvořen travinami, keři nebo rumištní flórou

Název objektu	Lokalita	Druh deponie	Surovina	Poznámka
Jiráskův důl	Hronov	odval	uhlí černé	není rekultivováno – vegetační kryt tvořen přírodním náletem dřevin
neznámé malé důlní dílo	Hronov	odval	uhlí černé	rekultivováno biologicky – lesnický
neznámé malé důlní dílo	Hronov	odval	uhlí černé	rekultivováno biologicky – lesnický
Vítův důl	Vysoká Srbská	odval	uhlí černé	rekultivováno biologicky – lesnický
důl Vilemína (2) - dolní halda	Žďárky	odval	uhlí černé	rekultivováno biologicky – lesnický
důl Vilemína (2) - horní halda	Žďárky	odval	uhlí černé	rekultivováno biologicky – lesnický
důl Vilemína (2) - boční halda	Žďárky	odval	uhlí černé	rekultivováno biologicky – zemědělsky

Zdroj: ÚAP

Změna proti roku 2020: Beze změny

Jev č. 65 – Oblasti s překročenými imisními limity

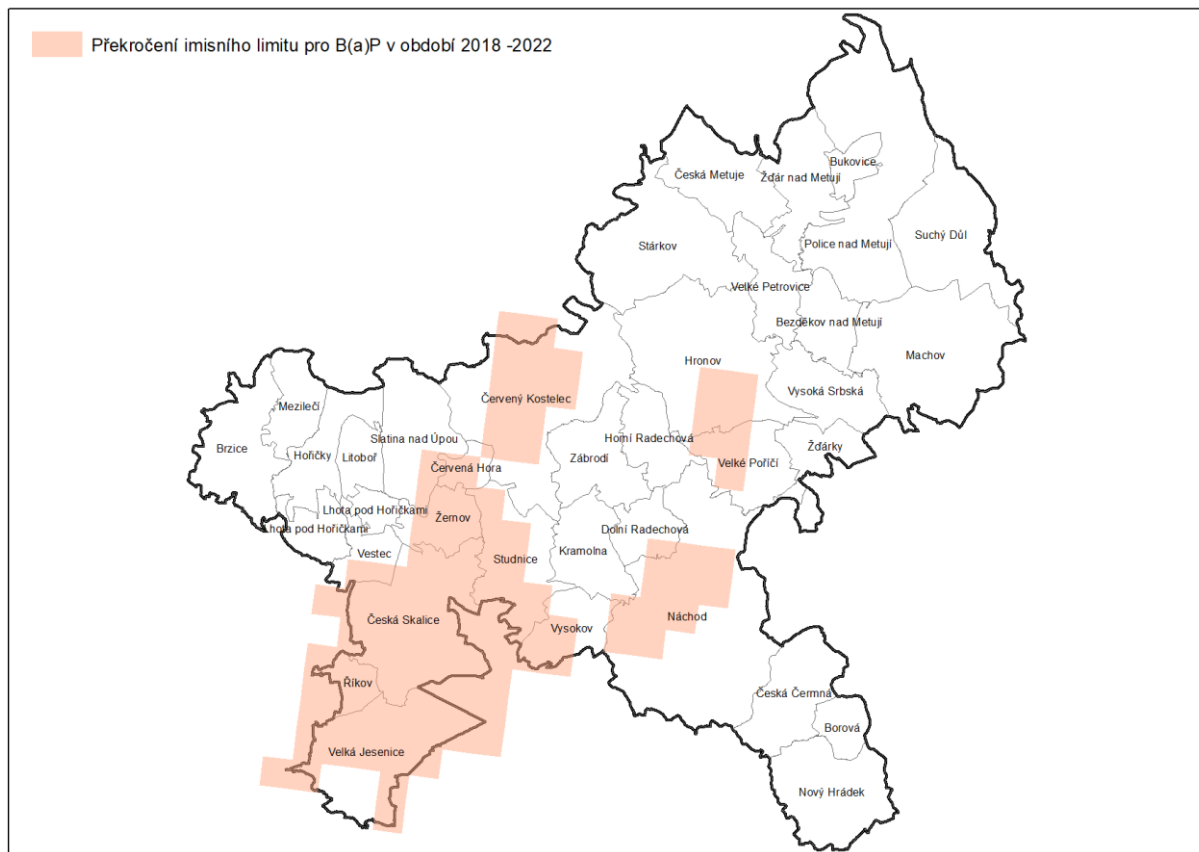
Na území SO ORP Náchod byly za období 2018-2022 překročeny některé imisní limity pro ochranu zdraví lidí. U většiny znečišťujících látek jsou imisní limity s velkou rezervou dodržovány. Pouze v případě ročních průměrů pro benzo(a)pyren jsou na části území imisní limity překročeny. K překročení dochází u obcí Červená Hora, Červený Kostelec, Česká Skalice, Dolní Radechová, Hronov, Náchod, Říkov, Slatina nad Úpou, Studnice, Vestec, Velká Jesenice Velké Poříčí, Vysokov, Žemov – viz mapa. V roce 2022 nebyly imisní limity překročeny pro žádnou látku.

Imisní limity pro ochranu ekosystémů a vegetace nebyly za období 2018-2022 překročeny.

V rámci dotazníkového průzkumu hodnotí obce kvalitu ovzduší jako dobrou (neznečištěnou) nebo mírně znečištěnou. Jako zdroj znečištění pak uvádějí dopravu a vytápění domácností, případně zemědělskou výrobu (Velké Petrovice).

Občasné problémy se zápachem ze zemědělské činnosti jsou uváděny ve Velkých Petrovicích.

Obrázek 16: Oblasti s překročením imisního limitu pro látku B(a)P v SO ORP Náchodě v období 2018-2022

Zdroj dat: ÚAP, 2024

Změny oproti roku 2020: Situace je obdobná jako v předchozích letech, mění se pouze úroveň imisních koncentrací, trend je stabilní až mírně zlepšující se.

Jev č. 65a – Hlukové zóny obcí

Mezní hodnoty hlukových ukazatelů (včetně jejich výpočtů, základních požadavků na obsah strategických hlukových map a akčních plánů a podmínky účasti veřejnosti na jejich přípravě) stanovuje vyhláška č. 523/2006 Sb. Strategické hlukové mapy pořizované v pravidelných 5letých cyklech v hlavních pozemních komunikacích, hlavních železničních tratích, hlavních letištích a v aglomeracích jsou k dispozici na [Portálu veřejné správy České republiky](#) a na stránkách Ministerstva zdravotnictví.

Pro hlukové ukazatele pro den-večer-noc (L_{dvn}) a pro noc (L_n) se stanoví tyto mezní hodnoty:

- a) pro silniční dopravu L_{dvn} se rovná 70 dB a L_n se rovná 60 dB,
- b) pro železniční dopravu L_{dvn} se rovná 70 dB a L_n se rovná 65 dB,
- c) pro leteckou dopravu L_{dvn} se rovná 60 dB a L_n se rovná 50 dB,
- d) pro integrovaná zařízení L_{dvn} se rovná 50 dB a L_n se rovná 40 dB.

K hodnocení hlukových zón obcí byla využita veřejně dostupná data na portálu Ministerstva zdravotnictví. Mezi hlavní zdroje hluku z dopravy na území SO ORP Náchod patří silnice I/33, silnice I/14 a silnice II/303. Silnice I/33 prochází těmito obcemi: Říkov, Česká Skalice, Vysokov a Náchod, hlukem zasažená obec je také Studnice. Silnice I/14, vedoucí severovýchodem České republiky podél hranice s Polskem, prochází obcemi Náchod, Dolní Radechová, Horní Radechová, Zábrodí a Červený Kostelec. Měření hlukových limitů pro silnici I/14 je k dispozici pouze pro obec Náchod. Silnice II/303 prochází na území ORP obcemi Náchod, Velké Poříčí, Hronov, Velké Petrovice, Police nad Metují a Bukovice. Naměřené hodnoty jsou dostupné pouze pro obce Náchod, Velké Poříčí a Hronov.

Tabulka 31: naměřené hodnoty hlukových ukazatelů ze silniční dopravy v SO ORP Náchod

Obec	Hlavní zdroj hluku	Limit (dB) den/noc	Nejvyšší naměřené hodnoty (dB) den/noc	Nejvyšší naměřené hodnoty v zastavěném území (dB) den/noc	Počet osob žijících v pásmu s překročeným limitem den/noc
Říkov	I/33	70 / 60	<75 / > 70	55-59 / 50-54	119 / 23
Česká Skalice	I/33	70 / 60	<75 / > 70	65-69 / 60-64	3 / 3
Studnice	I/33	70 / 60	55 - 60 / 50 - 55	-	-
Vysokov	I/33	70 / 60	<75 / > 70	70-74 / 65-69	7 / 15
Náchod	I/33, I/14, II/303	70 / 60	<75 / > 70	70-74 / 65-69	1084 / 1970
Velké Poříčí	II/303	70 / 60	<75 / 65 - 70	70-74 / 60-64	16 / 48
Hronov	II/303	70 / 60	70 – 75 / 65 - 70	70-74 / 60-64	249 / 334

Zdroj: Ministerstvo zdravotnictví

Překročení hlukových limitů v zastavěných částech obcí bylo naměřeno v obci Česká Skalice (překročení hlukového limitu pro noc s počtem osob žijících v pásmu s překročeným limitem: 3), Vysokov (překročení hlukového limitu pro den i noc s počtem osob žijících v pásmu s překročeným limitem: 7/15), Náchod (překročení hlukového limitu pro den i noc s počtem osob žijících v pásmu s překročeným limitem: 1084/1970), Velké Poříčí (překročení hlukového limitu pro den i noc s počtem osob žijících v pásmu s překročeným limitem: 16/48) a Hronov (překročení hlukového limitu pro den i noc s počtem osob žijících v pásmu s překročeným limitem: 249/334). V srpnu 2019 vznikl dokument Akční plán protihlukových opatření pro hlavní pozemní komunikace ve vlastnictví Královéhradeckého kraje, který zohledňuje překročení mezních limitů v zatížených oblastech.

Jev č. 83 – Jaderná zařízení

Jev se v řešeném území nevyskytuje.

Jev č. 84 – Objekty nebo zařízení zařazené do skupiny A nebo B s umístěnými nebezpečnými látkami

Aktuální data k jevu nejsou k dispozici.

Jev č. 85 – Sklárky a jejich ochranná pásma

Aktuální data k jevu nejsou k dispozici.

Jev č. 86 – Spalovny a zařízení zpracovávající biologicky rozložitelné odpady a jejich ochranná pásma

V území je evidována jedna lokalita, a to Teplárna Náchod

Jev č. 87 – Zařízení na odstraňování nebezpečného odpadu a jejich ochranná pásma

V rámci dat ÚAP je uváděno 7 lokalit jako zařízení na odstraňování nebezpečného odpadu. Nacházejí se na území obce Náchod, Dolní Radechová, Hronov a Česká Skalice.

Změny oproti roku 2020: V roce 2020 nebyly tyto jevy uváděny.

3.8 ZEMĚDĚLSKÝ PŮDNÍ FOND A POZEMKY URČENÉ K PLNĚNÍ FUNKCÍ LESA

3.8.1 Ochrana zemědělského půdního fondu

V tématu jsou řešeny tyto jevy dané vyhláškou č. 500/2006 Sb. (Příloha č. 1, Část A), ve znění pozdějších předpisů:

Číslo	Název jevu	Hodnota	Limit	Jev vstupuje do indikátoru RURÚ
41	bonitované půdně ekologické jednotky	x	x	
42a	plochy vodní a větrné eroze		x	x
43	investice do půdy za účelem zlepšení půdní úrodnosti	x	x	
43a	plochy vhodné k zalesnění, plochy vhodné k zatravnění			

Jev č. 41 – Bonitované půdně ekologické jednotky

Hodnocení bonity půd probíhá na základě vymezení 5 tříd ochrany, které vycházejí z kódů BPEJ - bonitovaných půdně-ekologických jednotek (správcem je SPÚ) a příslušného právního předpisu.

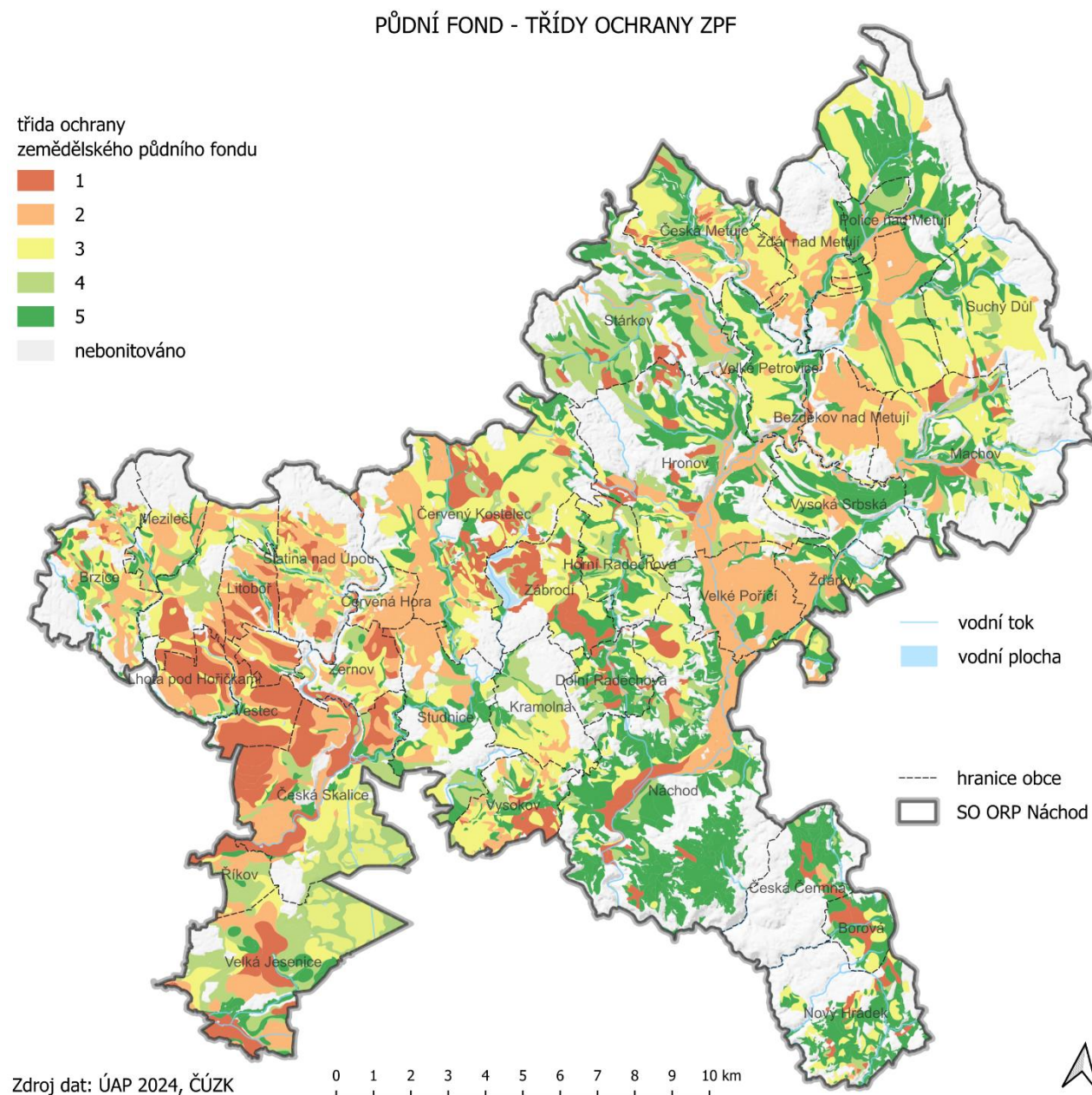
Zdrojová dat BPEJ, které byla vymezena v 70. letech minulého století, prošla díky řadou výzkumů k výraznému posunu a díky rebonitaci dochází ke zkvalitnění, bohužel není to však plošná záležitost.

Na mapce je zobrazeno rozložení půd v jednotlivých třídách ochrany. Dle evidence BPEJ se nejvíce bonitně hodnotné půdy I. třídy ochrany vyskytuje v západní části území (Lhota pod Hoříčkami, Litoboř, Vestec, Česká Skalice), na zbytku území ostrůvkovitě. Mimo zástavbu zaujímají 11 % bonitovaných ploch. Bonitní půdy II. třídy ochrany navazují na západě na půdy I. třídy ochrany, dále se vyskytují v okolí Velkého Poříčí, v Bezděkově nad Metují, Polici nad Metují, Žďáře nad Metují a v údolí Metuje a přítoků. Tvoří 21 % bonitovaných ploch mimo zástavbu.

Půdy III.-V. třídy ochrany jsou především v severo- a jihovýchodní části území zatravněné. III. třída ochrany má zastoupení 28 % bonitovaných ploch a IV. třída ochrany 13 % a V. třída zhruba 27 %.

Změny proti roku 2020: K výrazné změně v BPEJ mezi roky 2020/2024 došlo jen v obci Česká Metuje v k.ú. Metujka, pravděpodobně po pozemkových úpravách

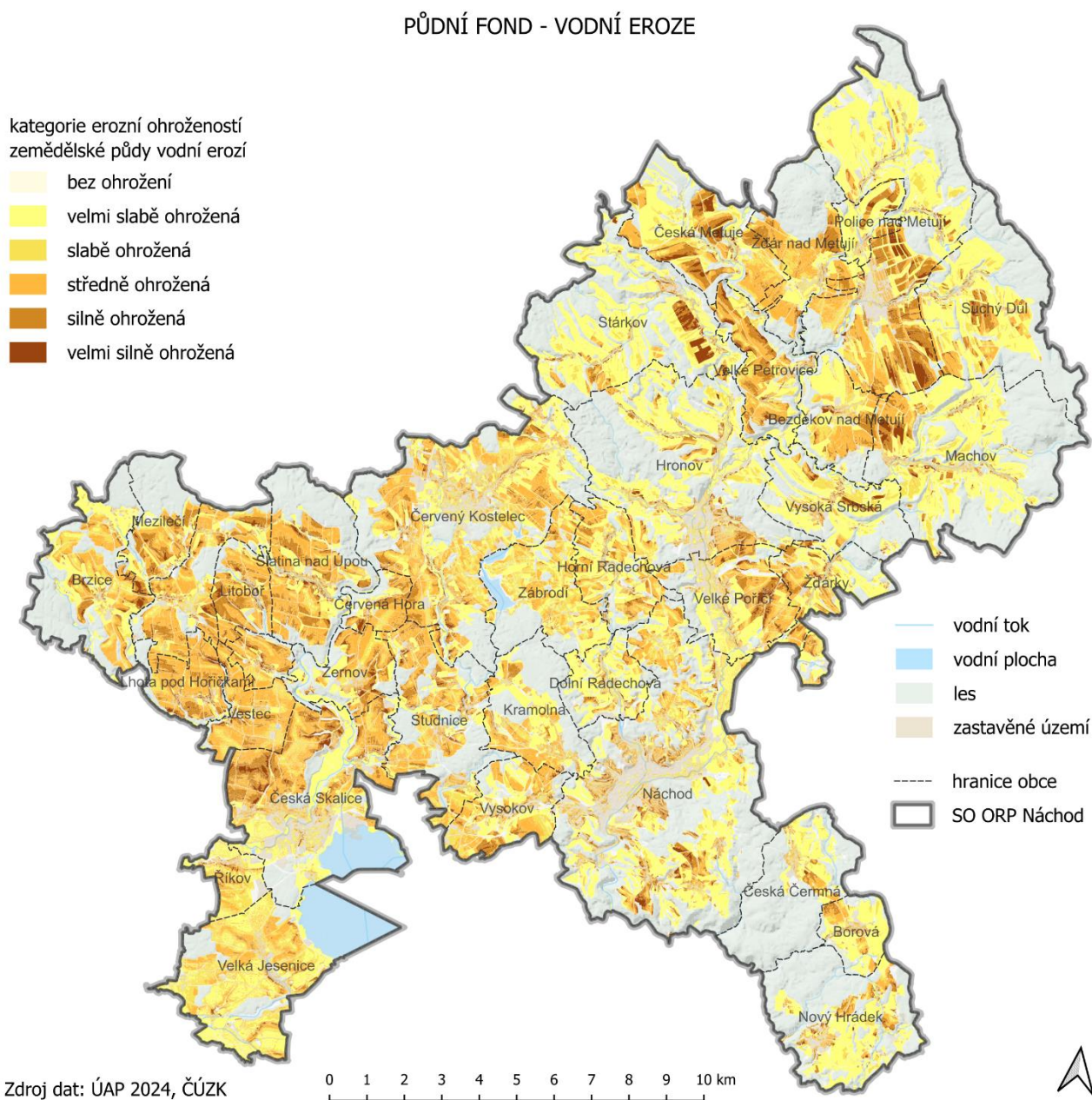
Obrázek 17: Třídy ochrany ZPF v SO ORP Náchod

Jev č. 42a – Plochy vodní a větrné eroze**Plochy vodní eroze**

Vrstva vyjadřuje potenciální dlouhodobou ztrátu půdy při průměrné plodině (dle klimatického regionu) bez aplikace půdoochranných opatření. Reálné hodnoty smyvu mohou tedy být odlišné v závislosti na použitých půdoochranných technologiích a zastoupení plodin v osevu, nicméně vrstva je důležitým podkladem pro realizaci půdoochranných opatření či vyloučení určitých plodin z osevu. Vrstva nezohledňuje erozní ohrožení v nestabilizovaných drahách soustředěného odtoku (DSO), pouze ohrožení plošným povrchovým odtokem. Vrstva podléhá periodické aktualizaci, ke změnám hodnot dochází především v případě vybudování biotechnického opatření přerušujícího odtok po svahu nebo v případě změny kultury (např. zatravnění orné půdy). Erozní ohrožení odpovídá reliéfu, sklonitostním poměrům a velikosti pozemku, resp. délce svahu.

Erozní ohrožení plošným odtokem v území odpovídá reliéfu, sklonitostním poměrům a velikosti pozemku, resp. délce svahu. Nejohroženější je severovýchodní cíp území (Police nad Metují, Starkov) a o něco méně členitá západní část území, především okolí Hoříček a Žernova. Ve střední části území (Červený Kostelec až Náchod) a na jihozápadě (okolí Rozkoše) je erozní ohrožení v ploše zanedbatelné. Zastoupení kategorií erozně ohrožených půd plošným odtokem na orné půdě dle dat ÚAP (MZe) je zhruba následující: silně erozně ohrožené půdy (nad 20 t/ha/rok) – 10,5 %, mírně erozně ohrožené půdy (8-20 t/ha/rok) – 29,5 %, půdy s nízkým až zanedbatelným ohrožením (pod 8 t/ha/rok) – 60 %. Erozním ohrožením na orné půdě se řadí ORP Náchod k průměrně erozně ohroženým ORP.

Obrázek 18: Erozní ohrožení plošným odtokem v SO ORP Náchod

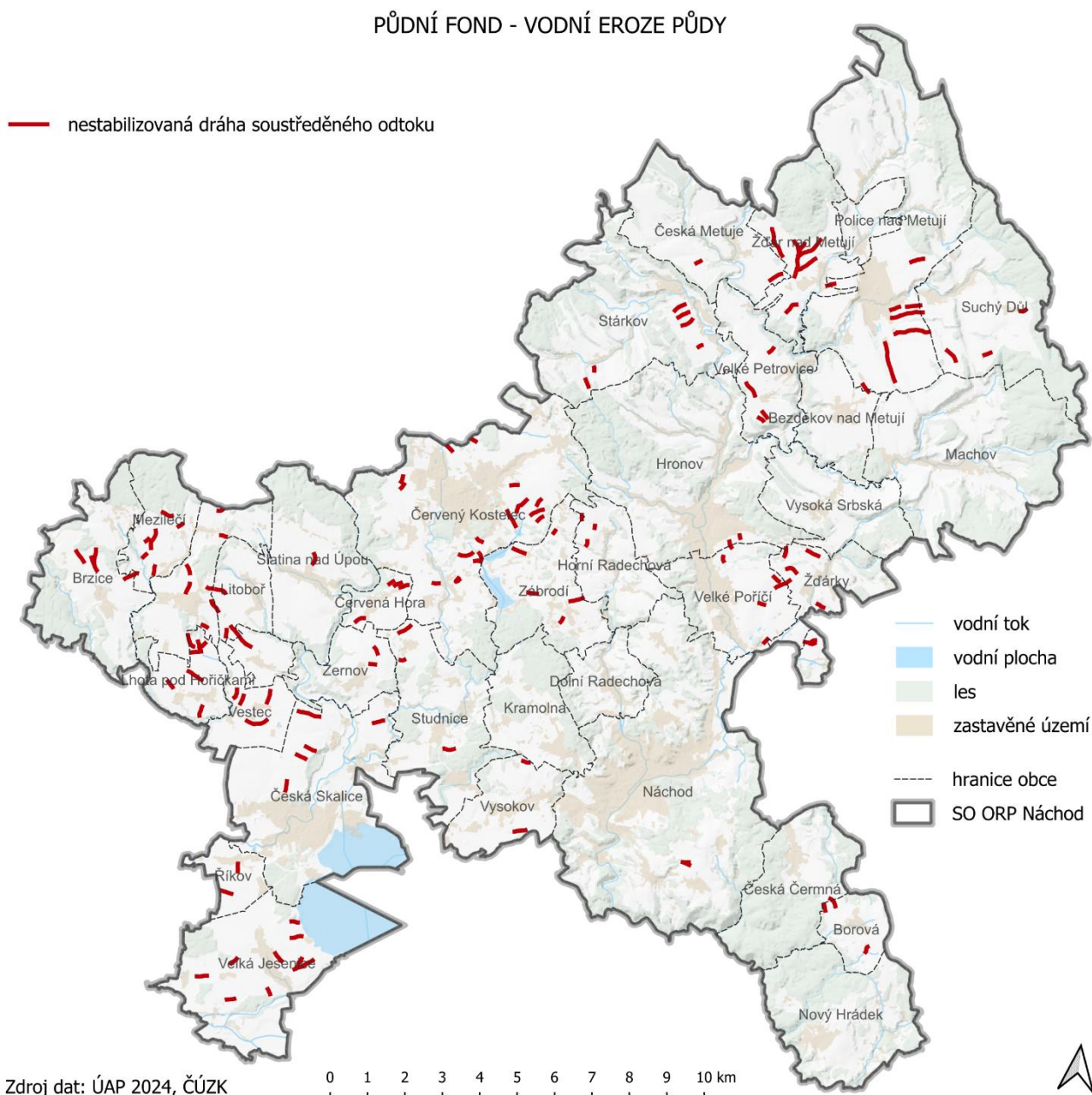

Změny oproti roku 2020: Beze změn.

Potenciálně erozně ohrožené dráhy soustředěného odtoku (nesledovaný jev ÚAP)

V rámci sledovaných jevů ÚAP je sledováno pouze ohrožení plošným povrchovým odtokem, není sledováno erozní ohrožení v nestabilizovaných drahách soustředěného odtoku (DSO). V roce 2011 proběhl na území celé ČR projekt Vymezení přispívajících ploch nad uzávěrovými profily erozně ohrožených drah odtoku na orné půdě pro potřeby rámcové směrnice pro vodní politiku 2000/60/ES, který identifikoval potenciálně erozně ohrožené dráhy soustředěného odtoku. V rámci RURÚ se jedná o jeden z indikátoru stavu řešení vodní eroze – stabilizace drah odtoku.

Obrázek 19: Potenciálně erozně ohrožené dráhy soustředěného odtoku na území SO ORP Náchod

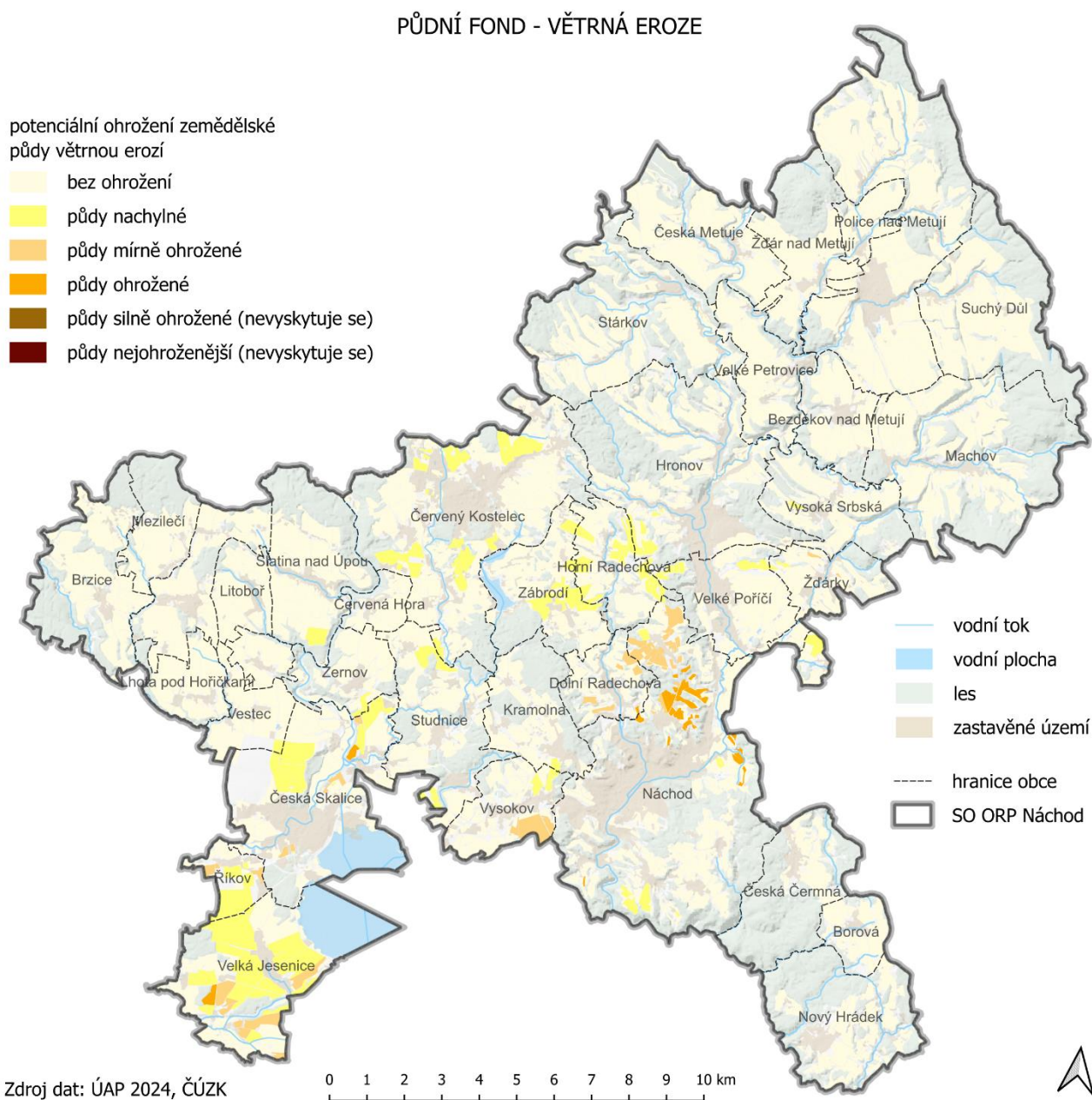
Ohrožení větrnou erozí

Vrstva potenciálního ohrožení větrnou erozí pokrývá plochy evidované v LPIS, člení jednotlivé bloky do 6 stupňů ohrožení větrnou erozí (1 – bez ohrožení/nehodnoceno, 2 – půdy náchylné až 6 – velmi silně erozně

ohrožené). Odvození ohroženosti je založeno na velmi pomalu se měnících faktorech (klima, půdní vlastnosti dle BPEJ). Reálně v krátkém časovém úseku na základě uvedených zdrojových dat ke změně ohrožení nedojde, s výjimkou změny kultury (zatravnění pozemku, změna pokryvu), které způsobí přeřazení bloku do kategorie „bez ohrožení/nehodnoceno“.

Drtivá většina ploch ZPF není potenciálně ohrožena větrnou erozí. Pokud se nějaké ohrožené půdy vyskytují, jedná se převážně o půdy náchylné k větrné erozi (Velká Jesenice, Říkov, Česká Skalice, Zábrodí a ostrůvkovitě ve střední části území), půdy mírně ohrožené se vyskytují ve větší míře především v Pavlišově, Dolní Radechově, Vysokově a Velké Jesenici, a nejvyšší stupeň ohrožení v území, půdy ohrožené, se nacházejí v Babí u Náchoda a Náchodě.

Obrázek 20: Ohrožení větrnou erozí v SO ORP Náchod

Změny oproti roku 2020: Beze změn.

Jev č. 43 – Investice do půdy za účelem zlepšení půdní úrodnosti

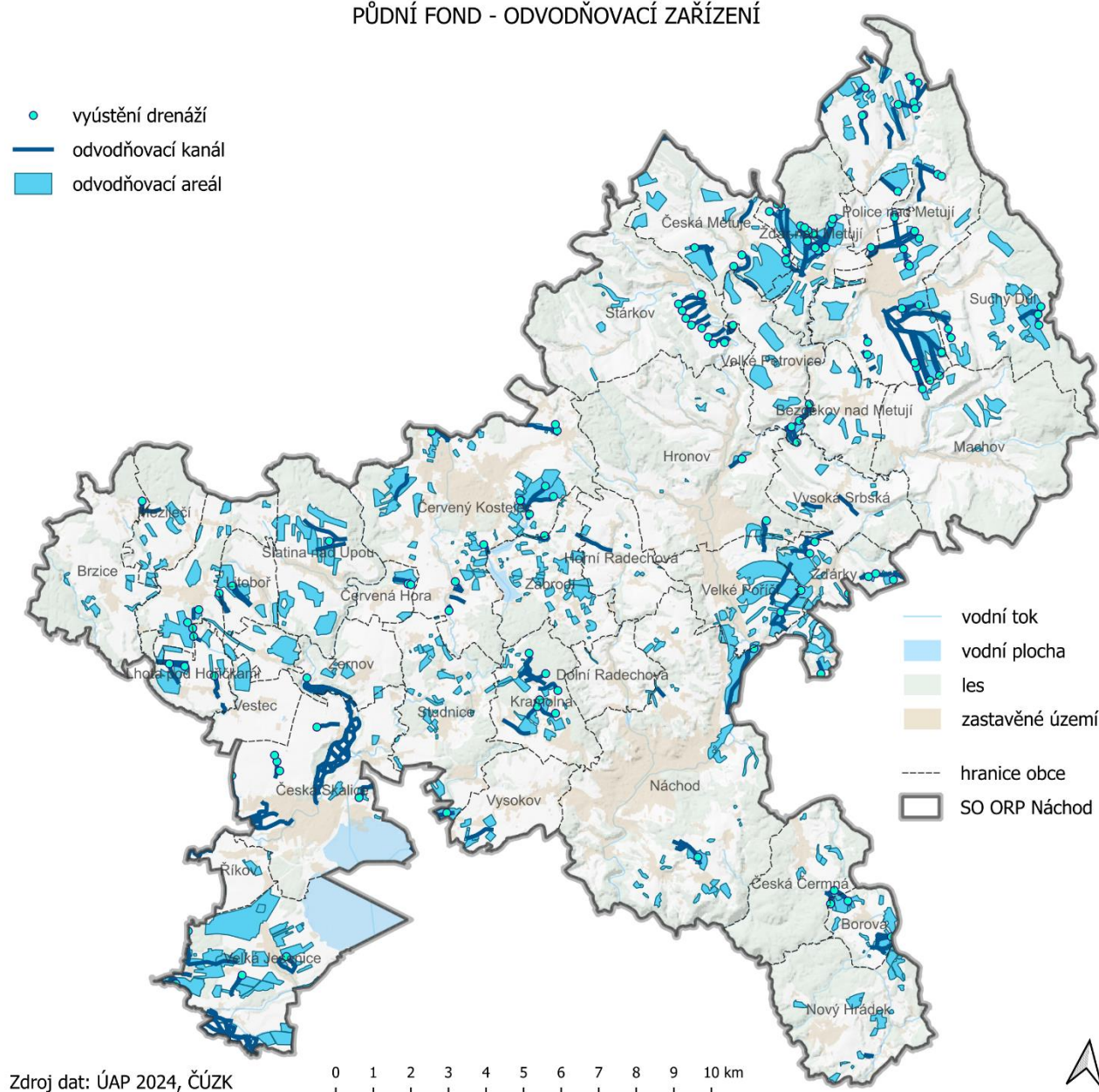
V datech ÚAP 2024 jsou z plošných opatření zastoupeny odvodnění, z liniových hlavníky meliorací, podrobné odvodnění a zatrubněné toky a z bodových vyústění drenáží. Poskytovatelem dat je SPÚ, který má k dispozici databázi závlah a odvodnění bývalé ZVHS, případně vlastníci těchto zařízení. Dále lze k tématu přiřadit i informaci o revitalizacích toků (podnik Povodí), která však v datech ÚAP není obsažena.

V ORP Náchod jsou evidovány plochy odvodnění, v porovnání s jinými ORP však ne příliš rozsáhlé - 3 402 ha, z toho 2 032 ha na evidované orné půdě (LPIS), celkem na LPIS 3054 ha.

Změny proti roku 2020: Bodová vyústění - malé změny v obci Police nad Metují, Česká Metuje, Žďár nad Metují, Bukovice, Stárv, Machov, Borová. Ve vrstvě odvodňovací kanály - došlo v menším rozsahu doplněním v obcích Lhotka nad Hoříčkami, Česká Skalice, Velká Jesenice, Kramolna, Náchod, Borová, Česká Čermná, Velké Poříčí, Žďárky, Velké Petrovice, Stárv, Suchý Důl a Česká Metuje. K většímu rozdílu došlo v obcích Police nad Metují a Žďár nad Metují.

Obrázek 21: Odvodňovací zařízení v SO ORP Náchod

PŮDNÍ FOND - ODVODŇOVACÍ ZAŘÍZENÍ

Jev č. 43a – Plochy vhodné k zalesnění, plochy vhodné k zatravnění

V aktualizované Metodice ÚAP z konce roku 2019 je k příslušné vrstvě poznamenáno, že „Při definování půd vhodných ke změně kultury musí být uvažovány i mimoprodukční funkce, protože cílem změny kultury není jen přechod na kulturu jinou, ale zároveň zajištění obnovy a údržby krajiny; udržování a zlepšování vodního režimu území; ochrana proti erozi, sesuvům a jiným degradačním činitelům; využití a asanace antropogenně narušených půd; možná údržba ploch bez významného hospodářského využití. Ve vazbě na podmínky poskytování dotací jsou údaje o plochách vhodných k zalesnění a zatravnění evidovány v evidenci využití půdy (LPIS)“. Z uvedeného dle zpracovatele vyplývá, že vrstva dodávaná MZe z LPIS nemusí být a asi by ani neměla být jediným zdrojem, nicméně je zdrojem oficiálním a asi jediným celorepublikovým, byť s pochybným využitím (viz dále). Dále je v metodice poznámka: *Návrh ploch určených k zalesnění či zatravnění je rovněž součástí komplexních pozemkových úprav jako součást návrhu společných zařízení, tyto*

jsou součástí jevu 116a plán společných zařízení. To znamená, že plochy určené k zalesnění a zatravnění z PSZ KoPÚ jsou zařazeny v jiné vrstvě.

Dle názoru zpracovatele by plochy vhodné k zalesnění či zatravnění měly být plochy, na kterých je obvykle splněna jedna či více z následujících podmínek - nelze na nich efektivně zemědělsky hospodařit, navazují na stávající lesní pozemky, leží v nivách toků nebo na podmáčených plochách, mají krajinnotvorný význam, mají být součástí ÚSES, budou tvořit větrolam, jsou navrženy pro zpomalení odtoku, eroze, stabilizaci svrchní vrstvy půdy, včetně stabilizace erozně ohrožených drah odtoku. Tyto plochy mohou pocházet z vlastních analýz, z návrhových ploch krajinné zeleně ÚP, z PSZ KoPÚ nebo jiných zpracovaných dokumentací, např. srážko-odtokových studií či územních studií krajiny, a též případně - nikoli však v první řadě - z LPIS (viz dále).

Jedná se o zcela nové vrstvy. Zpracovatel doporučuje doplnit též vrstvy vhodnosti k zatravnění/zalesnění na základě místního šetření, plochy převzaté z relevantních zpracovaných studií a dalších dokumentací, případně vymezené na základě morfologie terénu, erozního ohrožení a půdních vlastností.

Vhodnost k zatravnění

Zdrojem distribuovaných dat je MZe (databáze LPIS). Poskytuje vrstvu vytaženou z LPIS (nepokrývá tedy veškerou zemědělskou půdu), vyfiltrovány byly pouze (celé) bloky evidované zemědělské půdy s pozitivním atributem vhodnosti k zatravnění, které je podporováno v rámci AEO programovacího období 2014-2020, s cílem zajistit účinnou a trvalou ochranu půdy před erozí, vody před znečištěním, zvýšení druhové pestrosti a atraktivity krajiny. Blok musí splňovat několik podmínek – jedná se o DPB s ornou půdou, který nebyl v minulosti travním porostem a (více než 50 % bloku) se nachází se ve zranitelné oblasti dusičnany nebo je mírně či silně erozně ohrožené nebo leží v ochranném pásu vodního zdroje nebo leží do 25 m od vodního toku, případně leží v chráněné oblasti. V případě zatravnění se změní kultura „orná půda“ na kulturu „travní porost na orné půdě“.

Plochy „vhodné k zatravnění“ dle LPIS pokrývají většinu zemědělské půdy v jihozápadním cípu území, roztroušeně se vyskytují především v západní části území a v menším množství i na severovýchodě.

Vhodnost k zalesnění

Podobně jako u předchozí položky, potenciálním zdrojem dat je MZe (databáze LPIS). Stejně jako půda vhodná k zatravnění i tato vrstva je vytažena z LPIS (nepokrývá tedy veškerou zemědělskou půdu a naopak týká se pouze evidované zemědělské půdy), vyfiltrovány jsou pouze bloky s pozitivním atributem vhodnosti k zalesnění, které je podporováno v rámci PRV programovacího období 2014-2020. Území vhodné k zalesnění je vymezeno k roku 2014 na pozemcích se sklonitostí svahu vyšší než 10° nebo bylo stanoveno podle faktorů, které jsou z hlediska ochrany životního prostředí a ekonomických aspektů zásadní – tj. strže (BPEJ 77-78), středně a silně skeletovité půdy, mělké půdy, zamokřené půdy (BPEJ 64-76) a dále musí být splněny podmínky založení porostu dle druhu dřeviny, vhodnosti stanoviště a počtu jedinců na ha. Nicméně – jako u předchozí vrstvy – to nemusí nezbytně znamenat, že uvedené plochy jsou k zalesnění skutečně vhodné či nezbytné, pouze to, že se jedná o pozemky „přípustné“ k zalesnění s ohledem na dotace v rámci dotačních podmínek PRV. Tyto pozemky mohou být například pouze zatravněné a to ne nezbytně v celém jejich rozsahu. V případě zalesnění bloku evidované v LPIS se změní evidovaná kultura bloku LPIS na kulturu „zalesněná půda“.

V případě této vrstvy je definice vhodných pozemků provedena podrobněji (prakticky nad BPEJ), a přesto, že podobně jako předchozí nezohledňuje další hlediska vhodnosti k zalesnění a plochy doporučované

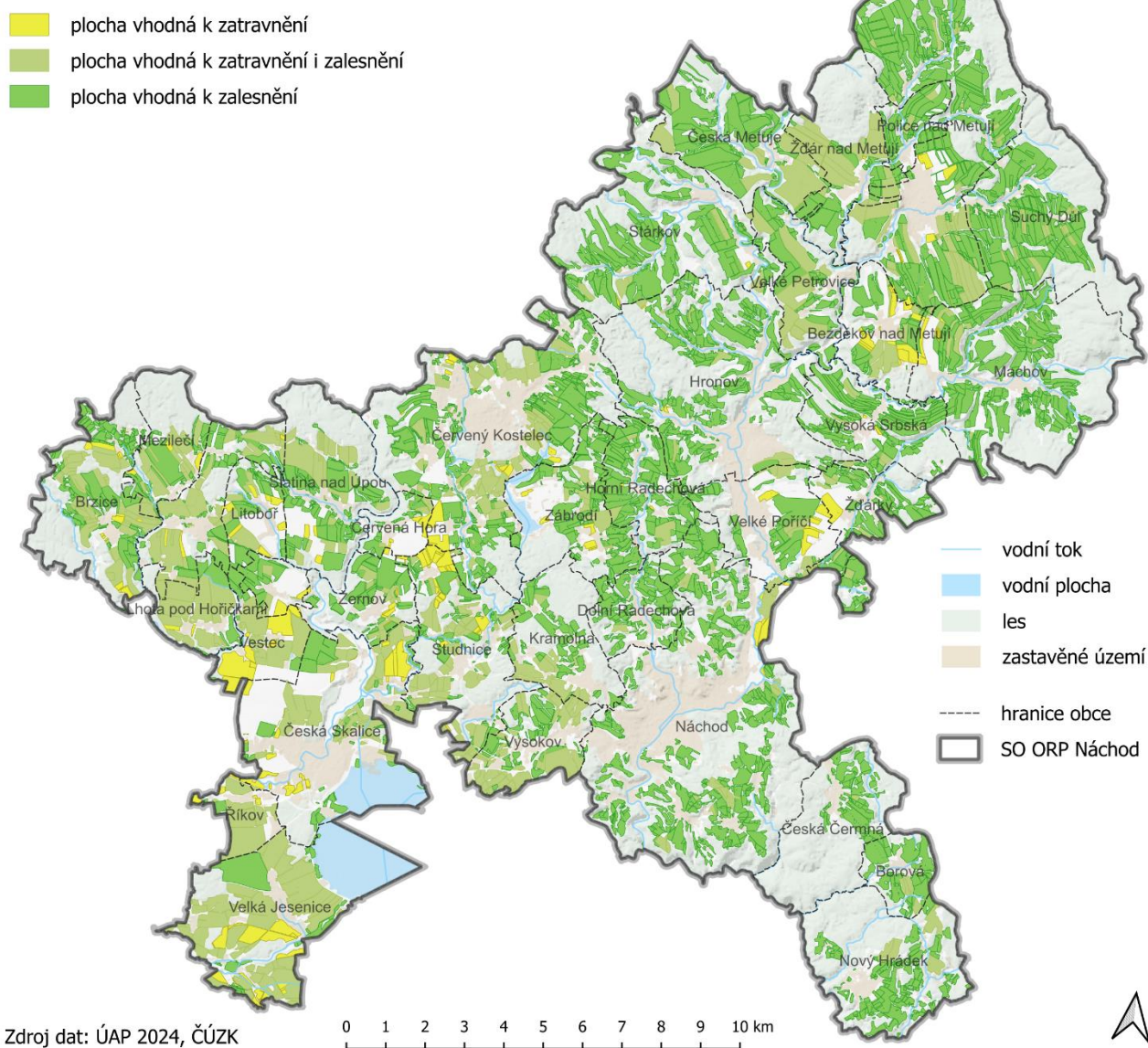
k zalesnění ze zpracovaných dokumentací, je přece jen přesnější. Nicméně je opět svázaná s dotacemi, to není pro ÚAP principiálně vhodné, neboť se může rozsah měnit dle v závislosti na podmínkách dotačních titulů, nikoli podle změny skutečné vhodnosti k zalesnění.

Plochy „vhodné k zalesnění“ dle LPIS pokrývají většinu zemědělské půdy v území.

Změny oproti roku 2020: při porovnání dat z roku 2020 a 2024 došlo ve všech obcích k navýšení těchto ploch. Nevíce v obcích – Česká Skalice, Červený Kostelec, Vestec, Police nad Metují, Hoříčky, Lhota nad Hoříčkami.

Obrázek 22: Plochy vhodné k zatravnění a k dalším opatřením v SO ORP Náchod

PŮDNÍ FOND - ZATRAVNĚNÍ A ZALESNĚNÍ

3.8.2 Pozemky určené k plnění funkcí lesa

V tématu jsou řešeny tyto jevy dané vyhláškou č. 500/2006 Sb. (Příloha č. 1, Část A), ve znění pozdějších předpisů:

Číslo jevu	Název jevu	Hodnota	Limit	Jev vstupuje do indikátoru RURÚ
37a	lesy, jejich kategorizace a vzdálenost 50 m od okraje lesa	x	x	
43a	plochy vhodné k zalesnění, plochy vhodné k zatravnění			

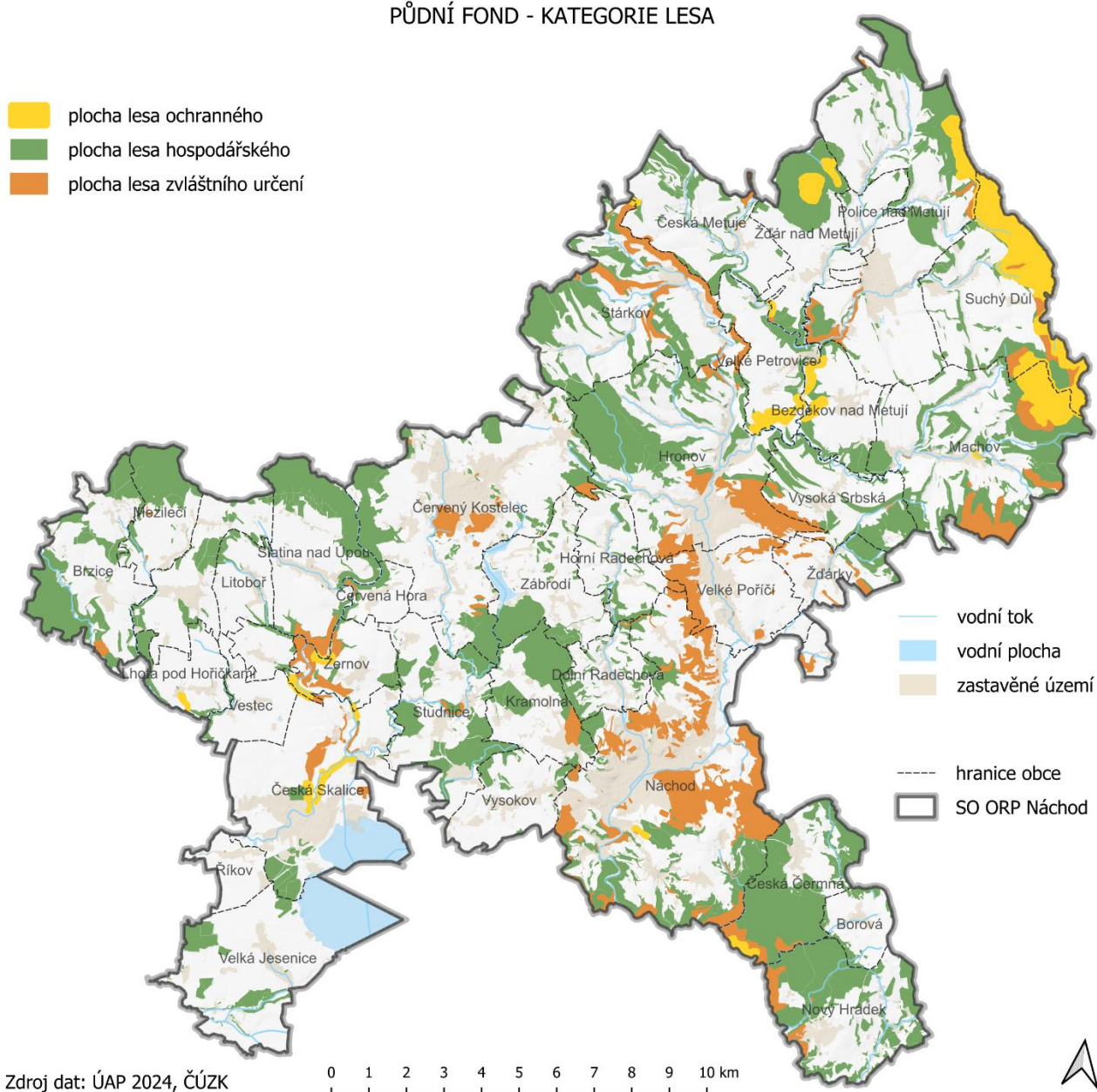
Jev 37 a - Lesy, jejich kategorizace a vzdálenost 50 m od okraje lesa

Kategorie lesa

Dle § 6, zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (dále jen lesní zákon) se lesy dle převažujících funkcí rozdělují do tří kategorií.

Obrázek 23: Kategorie lesa v SO ORP Náchod

PŮDNÍ FOND - KATEGORIE LESA

Lesy hospodářské (LH)

Lesy hospodářské jsou lesy, které nejsou zařazeny v kategorii lesů ochranných nebo lesů zvláštního určení.

Lesy ochranné (LO)

Do lesů ochranných se zařazují lokality na mimořádně nepříznivých stanovištích (sutě, kamenná moře, prudké svahy, strže, nestabilizované náplavy a písky, rašeliniště, odvaly a výsypky apod.) - subkategorie 21 a. Lesy zařazené v této subkategorii se vyskytují v obci - Česká Čermná, Velké Petrovice, Police nad Metují, Česká Metuje, Česká Skalice, Žďár nad Metují, Náchod, Bezděkov nad Metují, Machov, Lhota pod Hořčickami, Suchý Důl, Žernov, Stárkov.

Dále pak lesy vysokohorské pod hranicí stromové vegetace chránící níže položené lesy (21b) a lesy na exponovaných hřebenech (21c) – tyto subkategorie se v ORP Náchod nevyskytují

Lesy zvláštního určení (LZU)

Mezi lesy zvláštního určení se zařazují především lesy, které nejsou lesy ochrannými a v ORP Náchod se jedná především o:

- Lesy v pásmech hygienické ochrany vodních zdrojů I. stupně - 31a – Nový Hrádek, Červený Kostelec, Machov
- Lesy v ochranných pásmech zdrojů přírodních léčivých a stolních minerálních vod – 31b - Velké Poříčí, Česká Čermná, Náchod, Horní Radechová, Hronov, Žďárky, Vysoká Srbská,
- Lesy na území národních parků a národních přírodních rezervací – 31c – Vysoká Srbská, Machov

Dále zde lze zařadit lesy, u kterých veřejný zájem na zlepšení a ochranu životního prostředí nebo jiný oprávněný zájem na plnění mimoprodukčních funkcí lesa je nadřazen funkcím produkčním. V SO ORP Náchod jde především o tyto lesy:

- Lesy v prvních zónách chráněných krajinných oblastí a lesy v přírodních rezervacích, národních přírodních památkách a přírodních památkách - 32a - Česká Metuje, Žernov, Česká Čermná, Police nad Metují, Česká Metuje, Slatina nad Úpou, Česká Skalice, Náchod, Machov, Lhota pod Hoříčkami, Suchý Důl, Žernov, Stárkov,
- Lesy lázeňské – 32b - na území SO ORP Náchod se nevyskytují
- Lesy příměstské a další lesy se zvýšenou rekreační funkcí – 32c – Červený Kostelec, Náchod,
- Lesy sloužící lesnickému výzkumu a výuce – 32d - na území SO ORP Náchod se nevyskytují
- Lesy se zvýšenou funkcí půdoochrannou, vodochrannou, klimatickou nebo krajinnotvornou - 32e – Brzice, Police nad Metují, Machov, Červená Hora, Česká Čermná, Česká Skalice, Velké Petrovice, Nový Hrádek, Česká Metuje, Dolní Radechová, Žďár nad Metují, Náchod, Hronov, Slatina nad Úpou, Stárkov, Studnice
- Lesy potřebné pro zachování biologické různorodosti – 32f – Česká Metuje, Machov, Mezilečí, Stárkov,
- Lesy v uznaných oborách a v samostatných bažantnicích - 32g - na území SO ORP Náchod se nevyskytují
- Lesy v nichž jiný důležitý veřejný zájem vyžaduje odlišný způsob hospodaření – 32h - na území SO ORP Náchod se nevyskytují

Tabulka 32: kategorie lesa na území v SO ORP Náchod

Kategorie		Subkategorie	ha
10	Lesy hospodářské		8 390, 02404,04
21a	Lesy ochranné	na mimořádně nepříznivých stanovištích	661, 02
	Lesy zvláštního určení		
31a		v ochranných pásmech vodních zdrojů – I. stupeň	2,98
31b		v ochranných pásmech přírodních léčivých zdrojů a zdrojů přírodních minerálních vod	793,92
31c		na území národních parků a národních přírodních rezervací	1,96
32a		v prvních zónách chráněných krajinných oblastí a lesy v přírodních rezervacích, národních přírodních památkách a přírodních památkách	408, 02
32c		příměstské a další lesy se zvýšenou rekreační funkcí	293, 76

32e		se zvýšenou funkcí půdoochrannou, vodochrannou, klimatickou nebo krajinnotvornou	425, 79
32f		potřebné pro zachování biologické různorodosti	17, 77
Celkový součet			13 048,93

Zdroj: ÚAP 2024

Změny oproti roku 2020: z tabulky subkategorií lesa a výčtu obcí v jednotlivých kategoriích jsou znát rozdíly oproti roku 2020, hlavním důvodem je zpřesnění dat a včetně přesnějšího „ořezání“ na jednotlivé obce. Vypuštění subkategorie 32f může být i zánikem obory či bažantnice a převedení do jiné subkategorie, protože v porovnání s daty 2020 současným přístupem se celková plocha nezměnila.

Vzdálenost 50 m od okraje lesa

Dle § 14, lesního zákona jsou projektanti nebo pořizovatelé územně plánovací dokumentace, návrhů na stanovení dobývacích prostorů a zpracovatelé dokumentací staveb povinni dbát zachování lesa a řídit se přitom ustanoveními tohoto zákona. Dotýká-li se řízení podle zvláštních předpisů zájmů chráněných tímto zákonem, rozhodne stavební úřad nebo jiný orgán státní správy jen se souhlasem příslušného orgánu státní správy lesů, který může svůj souhlas vázat na splnění podmínek.

Dle novely zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně některých zákonů (lesní zákon) zákonem č. 149/2023 Sb., kdy s účinností k 1. 1. 2024 dochází ke změně § 14 odst. 2 tohoto zákona z hlediska možnosti stanovení podmínek v zájmu ochrany lesa i na pozemky do vzdálenosti 30 m od okraje lesa (do 31. 12. 2023 je v lesním zákoně tato vzdálenost stanovena na 50 m).

Příloha č. 1 Vyhlášky 500/2006 Sb., dle které se aktualizují ÚAP uvádí v rámci sledovaných jevů „jev č. 37a lesy, jejich kategorizace a vzdálenost 50 m od okraje lesa“.

Dle metodického stanoviska MMR - V současné době je však při pořizování územně analytických podkladů třeba postupovat dle stávající platné Vyhlášky a v jevu č. 37a vymezovat vzdálenost 50 m od okraje lesa. V případě potřeby si mohou pořizovatelé územně analytických podkladů odvodit a evidovat do doby úpravy tohoto sledovaného jevu vzdálenost 30 m od okraje lesa v rámci databází územně analytických podkladů v jevu č. 119 Vyhlášky „Další dostupné informace o území“.

Jev 43a – Plochy vhodné k zalesnění, plochy vhodné k zatravnění

viz předchozí kapitola

3.9 OBČANSKÁ VYBAVENOST VČETNĚ JEJÍ DOSTUPNOSTI A VEŘEJNÁ PROSTRANSTVÍ

V tématu jsou řešeny tyto jevy dané vyhláškou č. 500/2006 Sb. (Příloha č. 1, Část A), ve znění pozdějších předpisů:

Číslo jevu	Název jevu	Hodnota	Limit	Jev vstupuje do indikátoru RURÚ
3	zařízení občanského vybavení		x	
3a	veřejná prostranství			

Jev č. 3 – Zařízení občanského vybavení

Rozsah sledovaných zařízení občanské vybavenosti je dán především metodickým dokumentem Standardy dostupnosti veřejné infrastruktury (Certifikovaná metodika TB050MMR01). Jedná se zejména o zařízení veřejné občanské vybavenosti pro vzdělávání a výchovu, sociální péči a péči o rodinu, zdravotnictví, kulturu, veřejnou správu, sport a volný čas. Zařízení občanské vybavenosti jsou rozdělena na základní a vyšší kategorii.

Tento jev je výsledkem zmapování stavu území.

Zařízení občanské vybavenosti vyšší kategorie

Tabulka 33: Počty sledovaných základních typů zařízení občanské vybavenosti v obcích

Obec	Počet zařízení v obci											
	materšská škola	základní škola (1. st.)	základ. škola (1. a 2. st.)	praktický lékař	praktický lékař pro děti	zubní lékař	gynekologie	lékárna	knihovna	pošta	dětské hřiště	hřiště/sportoviště
Bezděkov nad Metují	1	1							1	1		2
Borová									1		2	1
Brzice											1	3
Bukovice	1	1									1	3
Červená Hora	1								1			3
Červený Kostelec	4	2	2	4	1	3	1	2	4	1	9	11
Česká Čermná	1	1							1	1	2	3
Česká Metuje	1								1	1	1	3
Česká Skalice	1		1	5	2	3	0	2	1	1	15	5
Dolní Radechovná	1	1				1			1	1		3
Horní Radechovná	1								2	1	1	2
Hořičky	2		1	1				1	1	1		2
Hronov	3	1	1	6	1	2	1	5	1	1	10	17
Kramolna	1								2		1	2
Lhota pod Hoříčkami											1	3
Litoboř											1	2
Machov	1		1	0		1			1	1	3	6
Mezilečí												2

Obec	Počet zařízení v obci											
	mateřská škola	základní škola (1. st.)	základ. škola (1. a 2. st.)	praktický lékař	praktický lékař pro děti	zubní lékař	gynekologie	lékárna	knihovna	pošta	dětské hřiště	hřiště/sportoviště
Náchod	9		7	15	6	18	6	11	3	2	18	21
Nový Hrádek	1		1	1	1	1			1	1	3	3
Police nad Metují	2		1	3	0	4	1	2	1	1	2	10
Říkov									1		1	2
Slatina nad Úpou									1	1	2	1
Stárvov	1		1	1		0			1	1	1	4
Studnice	1	1		1					1	1	6	6
Suchý Důl	1	1							1	1		2
Velká Jesenice	1	1							1	1	1	3
Velké Petrovice	1								1		1	2
Velké Poříčí	1		1	1		2		1	1	1	2	3
Vestec	1										1	
Vysoká Srbská												2
Vysokov									1	1	1	3
Zábrodí	1								1			2
Žďár nad Metují	1	1							1	1	2	4
Žďárky	1	1							1	1		2
Žernov									1		3	3

Zdroj: ÚAP 2024, Dotazníkové šetření ÚAP 2024, Ekotoxa, Národní registr poskytovatelů zdravotních služeb, Mapy.cz, Rejstřík škol MŠMT, Česká pošta

Srovnání s rokem 2020: **zeleně** – navýšení počtu, **červeně** – snížení počtu

Zařízení občanské vybavenosti vyšší kategorie

- Vzdělávání a výchova**

Červený Kostelec	základní umělecká škola
Česká Skalice	základní umělecká škola
Hronov	Střední průmyslová škola Otty Wichterleho, základní umělecká škola
Náchod	Jiráskovo gymnázium, Střední zdravotnická škola Náchod – Evangelická akademie, Střední průmyslová škola stavební a Obchodní akademie arch. Jana Letzela, Střední praktická škola, ACADEMIA MERCURII soukromá střední škola, s.r.o., základní umělecká škola
Police nad Metují	základní umělecká škola

- Zdravotnictví**

Další zdravotnické služby kromě výše zmíněných:

Červený Kostelec	algeziologie, dermatovenerologie, fyzioterapeut, neurologie, oftalmologie, paliativní medicína, rehabilitační a fyzikální medicína, vnitřní lékařství, všeobecná sestra, zubní technik
------------------	--

Česká Skalice	optometrista, ortopedie a traumatologie pohybového ústrojí, porodní asistentka, vnitřní lékařství, všeobecná sestra, všeobecná sestra, zubní technik
Hronov	endokrinologie a diabetologie, fyzioterapeut, hyperbarická a letecká medicína, chirurgie, klinický psycholog, radiologie a zobrazovací metody, rehabilitační a fyzikální medicína, všeobecná sestra, zubní technik
Náchod	alergologie a klinická imunologie, anesteziologie a intenzivní medicína, dentální hygienistka, dermatovenerologie, dětská kardiologie, endokrinologie a diabetologie, fyzioterapeut, chirurgie, kardiologie, klinická biochemie, klinický logoped, klinický psycholog, neurologie, optometrista, ortodoncie, ortopedie a traumatologie pohybového ústrojí, otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku, psychiatrie, radiační onkologie, radiologie a zobrazovací metody, rehabilitační a fyzikální medicína, revmatologie, urgentní medicína, urologie, vnitřní lékařství, zubní technik
Police nad Metují	dětská otorinolaryngologie, endokrinologie a diabetologie, chirurgie, oftalmologie, otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku, porodní asistentka, radiologie a zobrazovací metody, urologie, vnitřní lékařství, všeobecná sestra, zubní technik
Velké Poříčí	dentální hygienistka, fyzioterapeut, rehabilitační a fyzikální medicína

• Sociální služby

Červený Kostelec	charita, hospic, denní stacionář
Česká Skalice	domov důchodců, jiné služby pro seniory, domovy pro osoby se zdravotním postižením, pečovatelská služba
Hronov	2x domov důchodců, dům s pečovatelskou službou, pečovatelská služba
Náchod	2x domov důchodců, domovy pro osoby se zdravotním postižením, dům na půl cesty, azylový domov, 2x pečovatelská služba, denní stacionář, 6x odborné sociální poradenství, sociální rehabilitace, chráněné bydlení
Police nad Metují	domov důchodců, pečovatelská služba
Slatina nad Úpou	jiné služby pro seniory
Studnice	jiné služby pro seniory
Suchý Důl	jiné služby pro seniory
Velké Poříčí	jiné služby pro seniory
Vysokov	jiné služby pro seniory

Změny oproti roku 2020:

Vzdělání a výchova – byly postavené dvě nové mateřské školy a to v obcích Vestec a Zábrodí (Horní Rybníky), mateřská škola v České Skalici byla zrušena.

Zdravotnictví – v samotném Náchodě počet zdravotnických služeb mírně vzrostl, jinde se spíše naopak snížil. Nejvíce přibývá lékáren.

Sociální služby jsou beze změn.

Ostatní – Počet dětských hřišť se neustále mírně zvyšuje. Došlo ke zrušení jedné knihovny a to v obci Studnice. Došlo ke zrušení jedné poštovní pobočky v Náchodě. Zároveň se ale zvyšuje síť zásilkových služeb, jako např. Zásilkovna, PPL a jejich doručovací místa a boxy.

Jev č. 3a – Veřejná prostranství

Jev je sledován v rámci kapitoly 3.2.

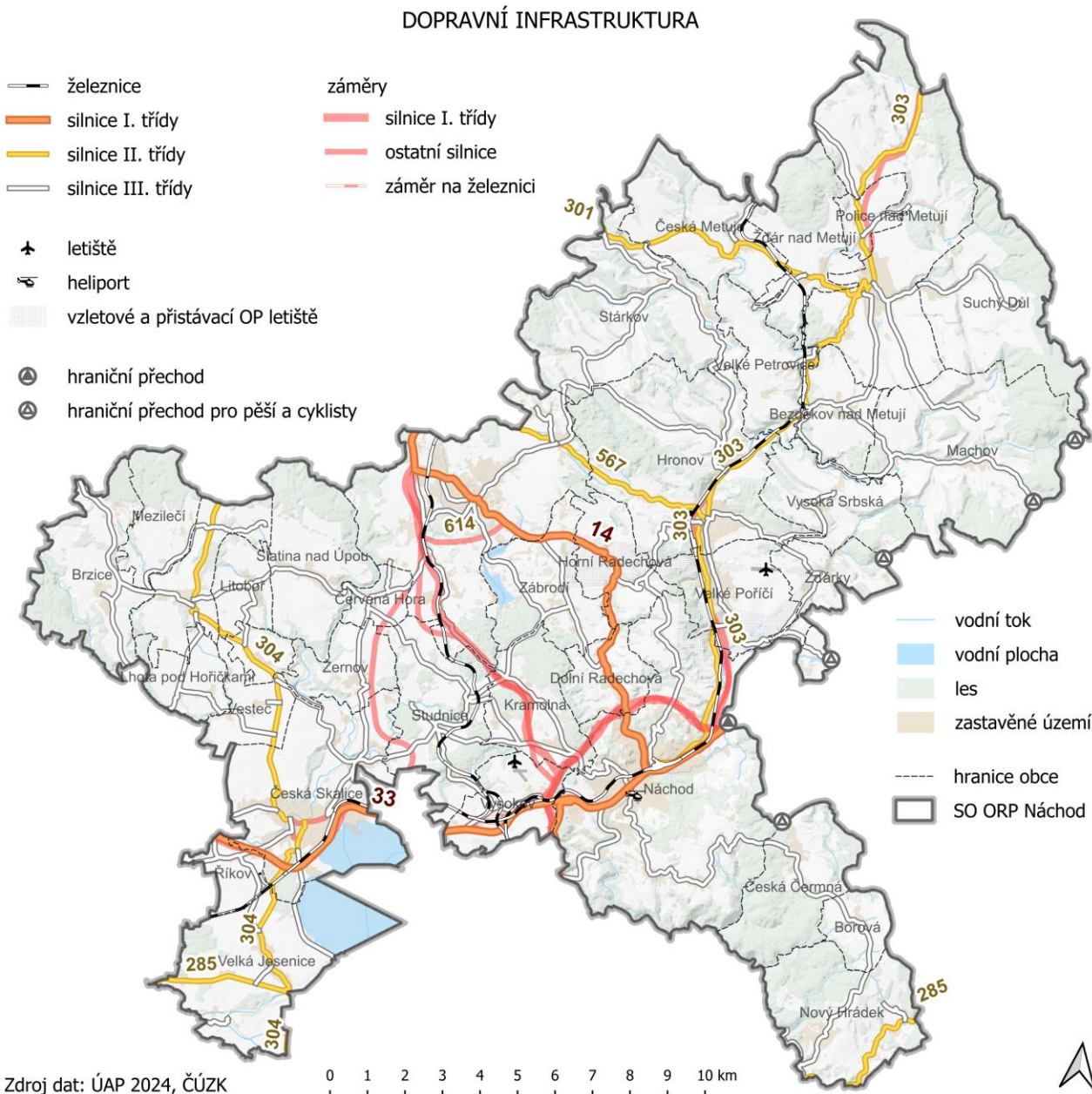
3.10 DOPRAVNÍ A TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA VČETNĚ JEJÍ DOSTUPNOSTI

3.10.1 Dopravní infrastruktura

V tématu jsou řešeny tyto jevy dané vyhláškou č. 500/2006 Sb. (Příloha č. 1, Část A), ve znění pozdějších předpisů:

Číslo jevu	Název jevu	Hodnota	Limit	Jev vstupuje do indikátoru RURÚ
93a	pozemní komunikace, jejich kategorie a jejich ochranná pásma		x	
93b	terminály a logistická centra		x	
94a	železniční dráhy, jejich kategorie a jejich ochranná pásma		x	
98	lanové dráhy a jejich ochranná pásma		x	
100	tramvajové dráhy a jejich ochranná pásma		x	
101	trolejbusové dráhy a jejich ochranná pásma		x	
102a	letišť a letecké stavby a jejich ochranná pásma a zájmová území		x	
104	sledované vodní cesty		x	
105	hraniční přechody		x	
105a	linky a zastávky veřejné hromadné dopravy			
106	cyklostezky, cyklotrasy, hipostezky, turistické stezky, běžecké trasy, sjezdovky	x		

Obrázek 24: Dopravní infrastruktura v SO ORP Náchod

Jev č. 93a – Pozemní komunikace, jejich kategorie a jejich ochranná pásma

Pozemní komunikace je dopravní cesta určená k užití silničními a jinými vozidly a chodci. Pozemní komunikace se dělí na dálnice, silnice, místní a účelové komunikace.

Dálnice

V zájmovém území se dálnice nevyskytují. Západně od území prochází od jihu k severu od Hradce Králové přes ORP Jaroměř dálnice D11, která se časem dále prodlouží směrem na sever přes ORP Dvůr Králové a Trutnov, kde se propojí se stávající dálnicí v Polsku. Hlavní napojení na stávající úsek dálnice zajišťuje v SO ORP silnice I/33.

Silnice

Doprava v rámci řešeného území je zajišťována po síti silnic, jejíž kostru tvoří komunikace I. a II., které pokrývají celý správní obvod:

- I/14 Silnice vedoucí podhůřím Orlických hor a Krkonoš podél polských hranic má v řešeném území délku 15,1 km. Od jihu ze SO ORP Nové Město nad Metují vstupuje do západní části obce Náchod, kde se napojuje na silnici I/33. V centru města Náchod na kruhové křižovatce Pražská – Běloveská se opět osamostatňuje a pokračuje na sever přes obce Dolní Radechová (opět středem zastavěného území), Horná Radechová (zastavěným územím), Zábrodím (mimo intravilán), přes střed Červeného Kostelce a odtud směrem na Rtyni v Podkrkonoší v sousedním SO ORP Trutnov.

V záměru je vybudování přeložky silnice I/14 tak, aby se odvedla doprava mimo zastavěné a obytné části obcí Dolní Radechová, Horní Radechová a Červený Kostelec. Uvažuje se o několika variantách nového průběhu přeložky, přičemž u všech variant je trasa vedena severojižním směrem od Červeného Kostelce s ukončením buď na stávající silnici I/33 nebo na její nové podobě po dokončení obchvatu Náchoda.

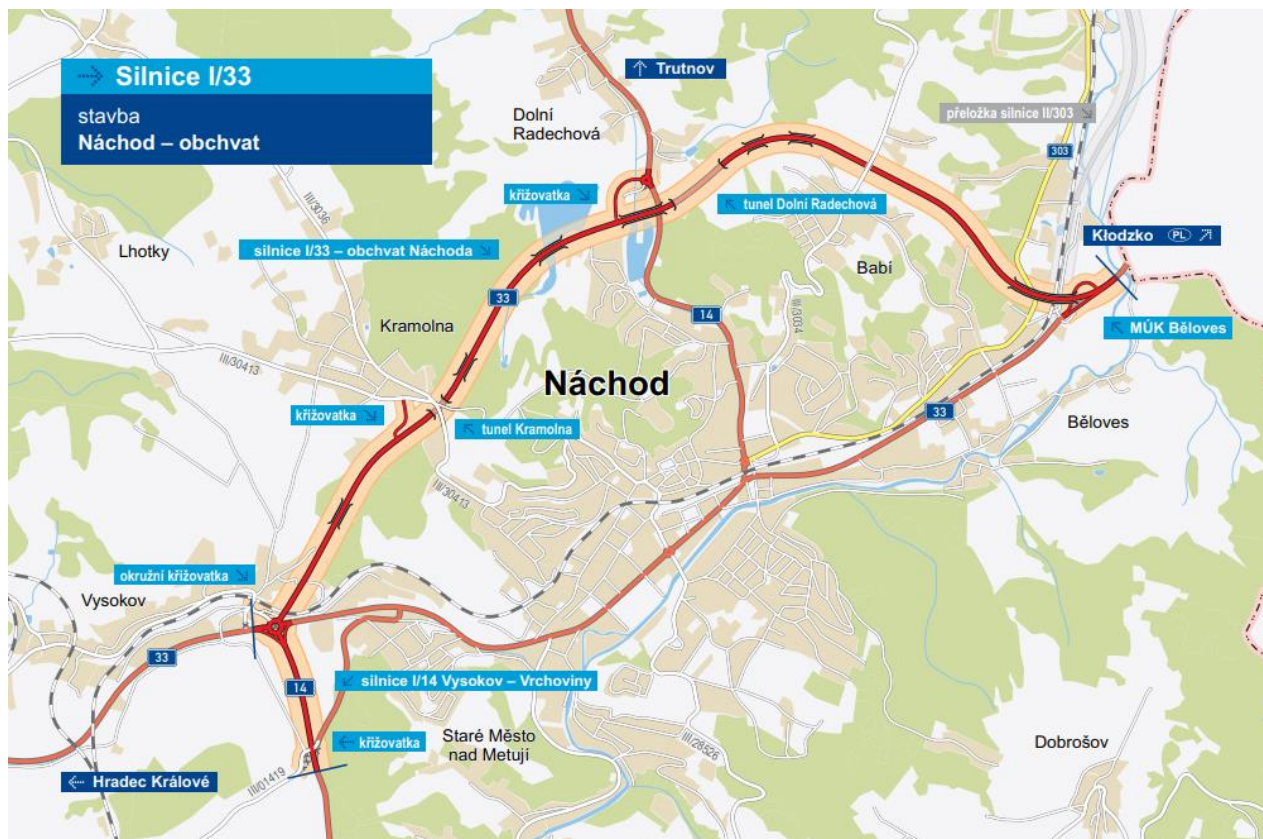
Na části silnice I/14 u Náchoda je plánovaný obchvat, který se převážně týká silnice I/33, ale částečně (svými 930 m) zasahuje i do silnice I/14. Podrobněji je tato navrhovaná stavba popsána níže.

- I/33 Kolmým západovýchodním směrem vede silnice I/33, která spojuje dálnici D11 u Jaroměře s Českou Skalicí, Náchodem a vede dále do Polska. V řešeném území má 13,8 km v ze SO ORP Jaroměř vchází do obce Říkov a Česká Skalice, přičemž obchází intravilány obou obcí a okolo nádrže Rozkoš na 2 kilometry opouští řešené území a vchází do SO ORP Nové Město nad Metují, aby se pak vrátila zpět do obce Vysokov (vede mimo intravilán). Na západním okraji obce Náchod se do silnice I/33 napojuje silnice I/14. Silnice I/33 pak vede ulicemi Českoskalická a Pražská středem města. Poté vede ulicí Belověská stejnojmennou částí obce a ulicí Polská až k hraničnímu přechodu Náchod / Kudowa Słone.

V záměru je severní obchvat města Náchod. Stavba začíná na stávající silnici I/33 pětiramennou okružní křižovatkou na katastru obce Vysokov (okružní křižovatka o vnějším průměru 70 metrů bude mít střed asi 150 metrů od stávající křižovatky do Vysokova směrem k Náchodu). V km 1,580 je navrženo napojení Kramolny stykovou křižovatkou. V km 3,410 je navržena styková křižovatka k napojení silnice I/14 (směr Trutnov). Vlastní silnici I/14 kříží obchvat Náchoda mimoúrovňově v km 3,665. Na konci úpravy je navržena mimoúrovňová křižovatka MÚK Běloves. Napojuje se v ní stávající silnice I/33 a přeložka silnice II/303 Běloves–Velké Poříčí. Obchvat Náchoda končí napojením na silnici I/33 před mostem přes Metuji těsně před hranicí s Polskem. Zahájení stavby proběhlo v roce 2024, s uvedením do provozu je počítáno na rok 2027. ¹

¹ Dle infoletáku ŘSD dostupném na https://www.mestonachod.cz/zivot-v-nachode/doprava/obchvat/infoletak_s33-nachod-obchvat.pdf, údaje k lednu 2023

Obrázek 25: Přeložka silnice I/33 – obchvat Náchodu

Zdroj: Ředitelství silnic a dálnic

V území se nachází celkem 61 km silnic II. třídy. Jsou to:

- II/285 Silnice II/285 vede západovýchodním směrem na úrovni města Nové Město nad Metují a do SO ORP Náchod zasahuje dvěma úseky v obcích Velká Jesenice a Nový Hrádek o celkové délce 6 km. Silnice vedou mimo intravilány obcí.
- II/301 Vede délkou 7 km severní částí SO ORP Náchod z vedlejšího SO ORP Trutnov obcemi Stárkov, Česká Metuje (intravilánem), Žďár nad Metují (intravilánem) a ve středu obce Police nad Metují se napojuje na silnici II/303.
- II/303 Je se svými 23 km nejdelší silnicí II. třídy, která územím prochází. Začíná v centru Náchoda a vede severně přes obce Velké Poříčí (intravilánem), Hronov (intravilánem obce), Velké Petrovice, Bezděkov nad Metují, Police nad Metují (středem intravilánu), přes Bukovice (intravilánem) a následně na sever do SO ORP Broumov.

V roce 2024 byla zahájena stavba přeložky II/303 Běloves – Velké Poříčí, což je jedná ze tří plánovaných přeložek na silnici II/303 odvádějící dopravu mimo Malé Poříčí. Dalšími přeložkami jsou městská řešení v Hronově odvádějící dopravu mimo obytné území západně směrem k železniční. Nejsevernější přeložkou na silnici II/303 je pak část nad Policí nad Metují objíždějící zastavěné území obcí Bukovice a Pěkov.

- II/304 V území vede od jihu od silnice II/285 z obce Velká Jesenice 16 km na sever obcemi Česká Skalice (středem), Vestec, Lhota pod Hoříčkami, Litboř (okrajem), Hoříčky (centrem) a dále do SO ORP Trutnov.
- II/567 Vychází z centra Hronova a vede 6 km na západ, za obcí Červený Kostelec vychází do vedlejšího SO ORP Trutnov.

V datech ÚAP je evidován záměr silnice II/614 vedeného jako jižní obchvat Červeného Kostelce.

Silnice III. třídy doplňují síť komunikací vyšší třídy. V SO ORP Náchod se nachází celkem 216 km silnic III. třídy. Nejdelší z nich je silnice III/28526 (17 km) fungující jako jediná místní spojka obcí Nový Hrádek, Borová a Česká Čermná s Náchodem. Dalšími silnicemi III. třídy jsou: III/3034 (10 km), III/3036 (10 km), III/30118 (10 km), III/3049 (10 km), III/30412 (8 km), III/30413 (7 km), III/30313 (7 km), III/30317 (7 km), III/3043 (6 km), III/3073 (6 km), III/30319 (5 km), III/30316 (5 km), III/3042 (5 km). Ostatních 51 silnic III. třídy mají všechny méně než 5 km délky.

Změny oproti roku 2020: beze změn.

Jev č. 93b – Terminály a logistická centra

Jev se v řešeném území nevyskytuje.

Změny oproti roku 2020: beze změn.

Jev č. 94a – Železniční dráhy, jejich kategorie a jejich ochranná pásma

Řešeným územím prochází dvě tratě (č. 26 a 32), obě jsou jednokolejné a neelektrifikované.

- Trať 26 Železniční trať Týniště nad Orlicí – Náchod – Hronov – Teplice nad Metují – Meziměstí
- Trať 32 Jaroměř – Starkoč – Červený Kostelec – Trutnov-Poříčí – Trutnov hl. n.

Mezi tratěmi je vybudována spojka v severojižním směru mezi stanicemi Strakoč a Václavice.

Na tratích se provozují následující linky.

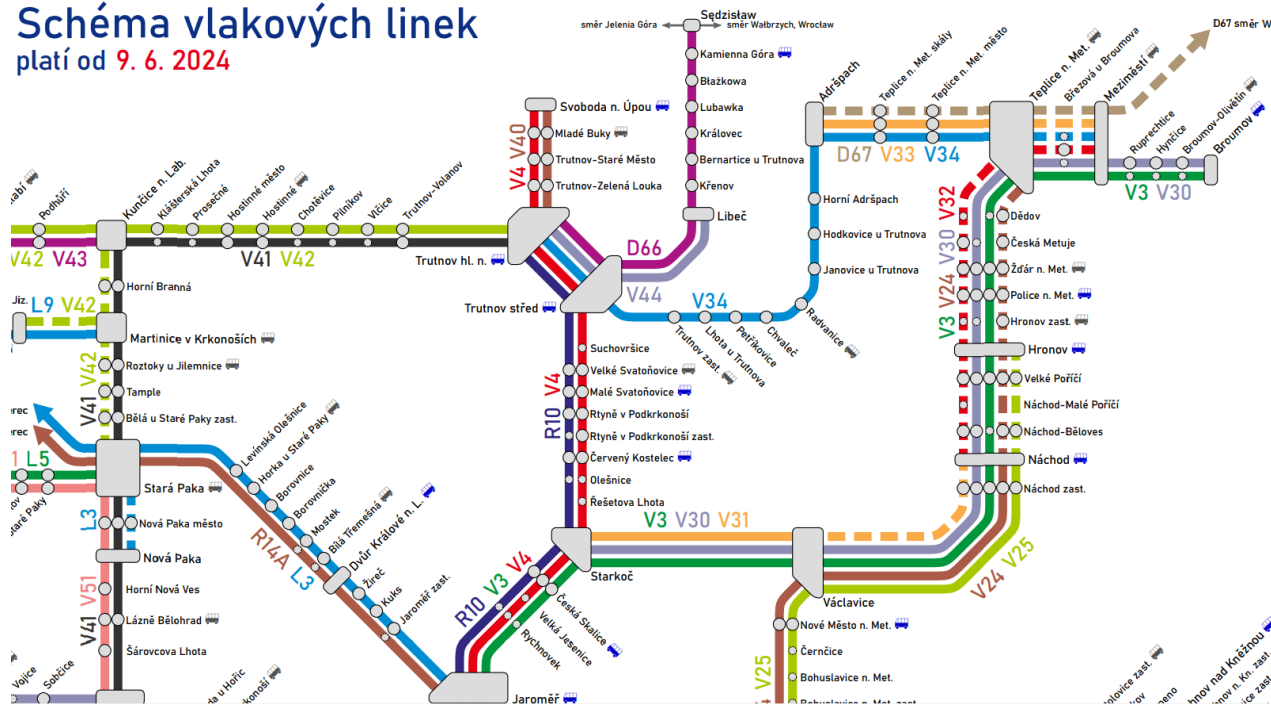
Tabulka 34: Linky železniční dopravy procházející SO ORP Náchod

Linka	Průběh
V3	Strakoč – Václavice – Náchod zast. – Náchod-Běloves – Velké Poříčí – Hronov – Police n. Metují – Žďár n. Metují – Dědov – Teplice n. Metují – Meziměstí – Ruprechtice – Hynčice – Broumov-Olivětín – Broumov
V4	Jaroměř – Rychnov – Velká Jesenice – Česká Skalice – Starkoč – Olešnice – Červený Kostelec – Rtně v Podkrkonoší z. – Rtně v Podkrkonoší – Malé Svatoňovice – Velké Svatoňovice – Suchovršíce – Trutnov střed – Trutnov hl. n. – Trutnov-Zelená Louka – Trutnov-Staré město – Mladé Buky – Svoboda n. Úpou
V24	Choceň – Čermná n. Orlicí – Borohrádek – Týniště n. Orlicí – Bolehošť – Opočno p. Or. horami – Nové Město n. Metují – Václavice – Náchod zast. – Náchod – Náchod-Běloves – Velké Poříčí – Hronov
V25	Týniště nad Orlicí – Bolehošť – Očelice – Opočno p. Or. horami – Pohoří – Bohuslavice n. Metují z. – Bohuslavice n. Metují – Černčice – Nové Město n. Metují – Václavice – Náchod zast. – Náchod – Náchod-Běloves – Velké Poříčí – Hronov
V30	Starkoč – Václavice – Náchod zast. – Náchod – Náchod-Běloves – Velké Poříčí – Hronov – Hronov zast. – Police n. Metují – Žďár n. Metují – Česká Metuje – Teplice n. Metují – Meziměstí – Ruprechtice – Hynčice – Broumov-Olivětín – Broumov
V32	Náchod – Náchod-Běloves – Velké Poříčí – Hronov
R10	Hradec Králové hl. n. – Jaroměř – Česká Skalice – Starkoč – Olešnice – Červený Kostelec – Rtně v Podkrkonoší z. – Rtně v Podkrkonoší – Malé Svatoňovice – Velké Svatoňovice – Trutnov střed – Trutnov hl. n.

Obrázek 26: Schéma vlakových linek v SO ORP Náchod a okolí

Schéma vlakových linek

platí od 9. 6. 2024

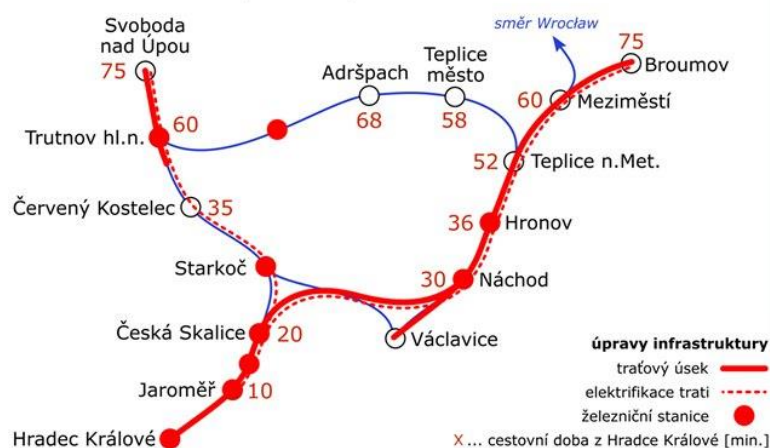
Zdroj: <https://www.dopravahk.cz/schemata-vedeni-autobusovych-a-vlakovych-linek.html> (oříznuto)

V plánu je vybudování spojky v západovýchodním směru v obci Vysokov. Jedná se o optimalizaci trati č. 32 Jaroměř – Náchod výstavbou tzv. Vysokovské spojky. Ta je respektována zastavitelnou plochou v platných územních plánech obce Vysokov. Převážná část stavby bude realizována buď na současných plochách železnice nebo jako tunel. Optimistická varianta stavby je dle předpokladů Správy železnic v letech 2029-2032².

Obrázek 27: Zamýšlené úpravy na železničních tratích procházejících zájmovým územím

Cestovní doby dosahované po rozšiřujících úpravách (2030+)

oblast sever – Trutnovsko, Náchodsko, Broumovsko

Zdroj: iDNES.cz³

² <https://zdopravy.cz/vysokovska-spojka-elektrizace-az-na-hranice-zrychleni-trati-v-kralovehradeckem-kraji-ma-vyjimku-219258/>

³ https://www.idnes.cz/hradec-kralove/zpravy/vysokovsky-tunel-u-nachoda-by-zrychlil-vlaky-na-hradec.A170801_2342339_hradec-zpravy_pos

V řešeném území se nachází železniční vlečky, které jsou součástí železničních tratí. Jedná se o železniční stanici Náchod, železniční stanice Hronov, železniční stanice Česká Skalice a dále jedna vlečka u obce Velká Jesenice (zemědělský objekt AGRO Č. Skalice).

Změny oproti roku 2020: Beze změn

Jev č. 98 – Lanové dráhy a jejich ochranná pásma

Na jihovýchodním okraji SO ORP Náchod se v obci Nový Hrádek se nachází lanová dráha. Ta je součástí lyžařského areálu Panská stráň. Areál je ve správě Sokola Nový Hrádek.

Změny oproti roku 2020: Beze změn

Jev č. 100 – Tramvajové dráhy a jejich ochranná pásma

Jev se v řešeném území nevyskytuje.

Změny oproti roku 2020: beze změn.

Jev č. 101 – Trolejbusové dráhy a jejich ochranná pásma

Jev se v řešeném území nevyskytuje.

Změny oproti roku 2020: beze změn.

Jev č. 102a – Letiště a letecké stavby a jejich ochranná pásma a zájmová území

V řešeném území se nacházejí dvě letiště.

V obci Velké Poříčí, necelý kilometr od zastavěného území, se nachází polní Letiště Velké Poříčí (LKVP). Jedná se o veřejné vnitrostátní letiště s travnatou vzletovou a přistávací plochou o rozměrech 760 x 30 m, provozované Aeroklubem Hronov, z. s. o. Součástí letiště je zázemí tvořené hangáry, občerstvením a odpočinkovou plochou.

Na ploše obce Vysokov, na travnaté ploše mezi zastavěným územím obcí Vysokov, Kramolna a cca 2 km od města Náchod se nachází Letiště Náchod (LKNACH). Letiště je tvořeno dvěma travnatými vzletovými a přistávacími plochami (rozměry 630x25m a 320x22m) a jedním heliportem. Součástí letiště jsou 4 budovy hangárů. Provozovatelem letiště je Aeroklub Náchod z.s. Piloti jsou instruováni, aby nepřelétávali nad blízkými obcemi Vysokov a Kramolna.

Na střeše nemocnice Náchod se nachází neveřejný vnitrostátní heliport (HEMS) Náchod poskytující leteckou zdravotnickou záchrannou službu. Provozovatelem je Královéhradecký kraj.

Do území také zasahují ochranná pásma veřejného vnitrostátního letiště Nové Město nad Metují (LKNM); ochranné pásmo vnitřní i vnější ornitologické, ochranné pásmo k ochraně před nebezpečnými a klamavými světly a ochranné pásmo letišť s výškovým omezením staveb.

Změny oproti roku 2020: beze změn.

Jev č. 104 – Sledované vodní cesty

Jev se v řešeném území nevyskytuje.

Změny oproti roku 2020: beze změn.

Jev č. 105 – Hraniční přechody

SO ORP Náchod sousedí s Polskem, přičemž délka sdílené hranice činí 38 km. Podél hranice je zřízeno celkem 6 hraničních přechodů. Z nich je 5 turistických (jen pro pěší a cyklisty) a jeden přechod silniční.

Silniční hraniční přechod (Náchod / Kudowa) se nachází na silnici I/33 na východním okraji obce Náchod. Na polské straně hranice se nachází ves Słone a za ní město Kudowa. Hraniční přechod byl zrušen při vstupu České republiky do Schengenského prostoru v roce 2007. V případě dočasného znovuzavedení ochrany vnitřních hranic je provoz na hraničním přechodu upraven Sdělením Ministerstva vnitra č. 395/2021 Sb.

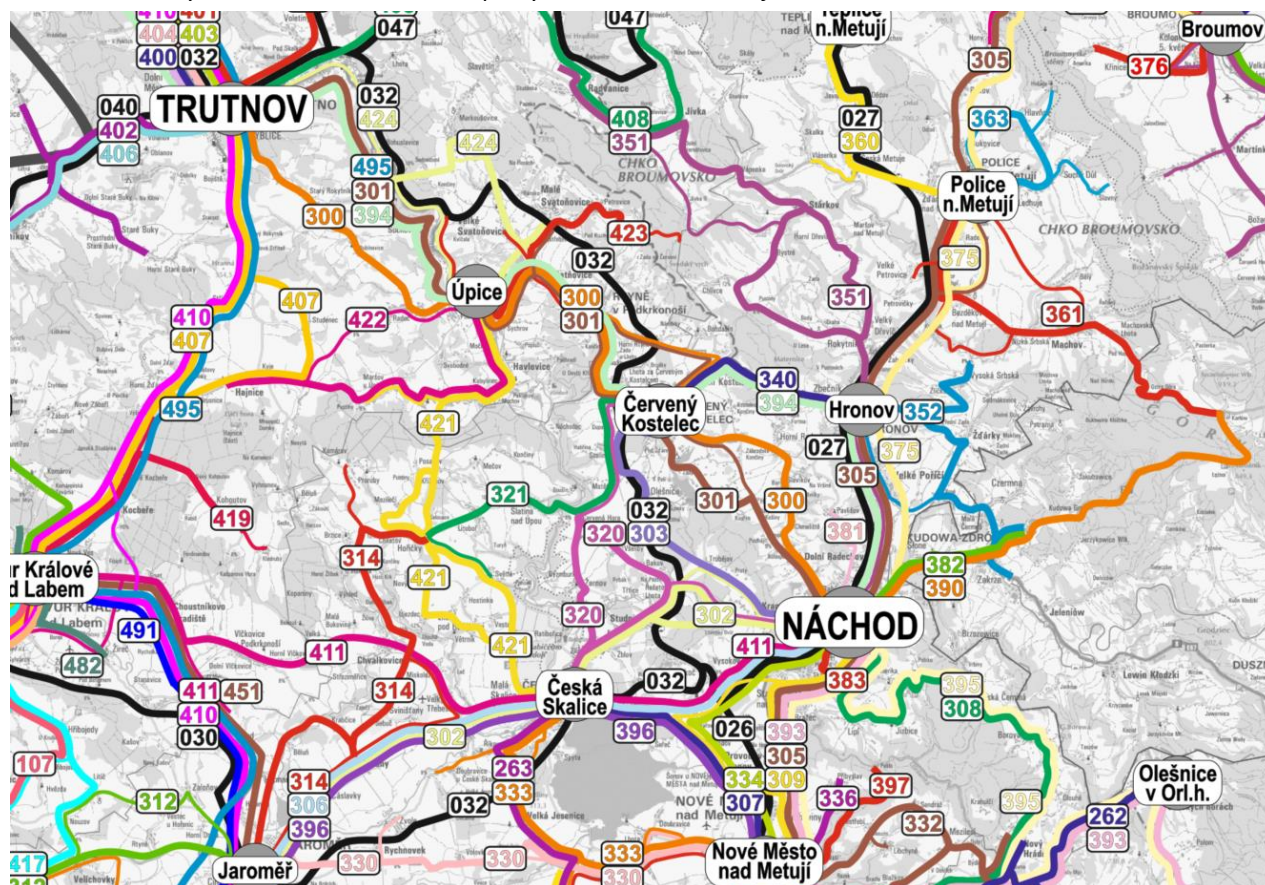
Zbýlých 5 evidovaných turistických přechodů se nachází směrem od severu k jihu v následujících místech: Machovský Kříž – Pasterka, Machovská Lhota – Ostra Góra, Žďárky – Pstrazna, Malá Čermná – Czeremna a Česká Čermná – Brzozowice.

Změny oproti roku 2020: beze změn.

Jev č. 105a – Linky a zastávky veřejné hromadné dopravy

Podobně, jako železniční doprava, tak i autobusová doprava je v SO ORP Náchod integrovaná v rámci dopravního systému IREDO společného pro celý Královéhradecký kraj.

Obrázek 28: Linky autobusové hromadné dopravy v SO ORP Náchod a jeho okolí

Zdroj: Integrovaný dopravní systém Jihomoravského kraje (výřez)

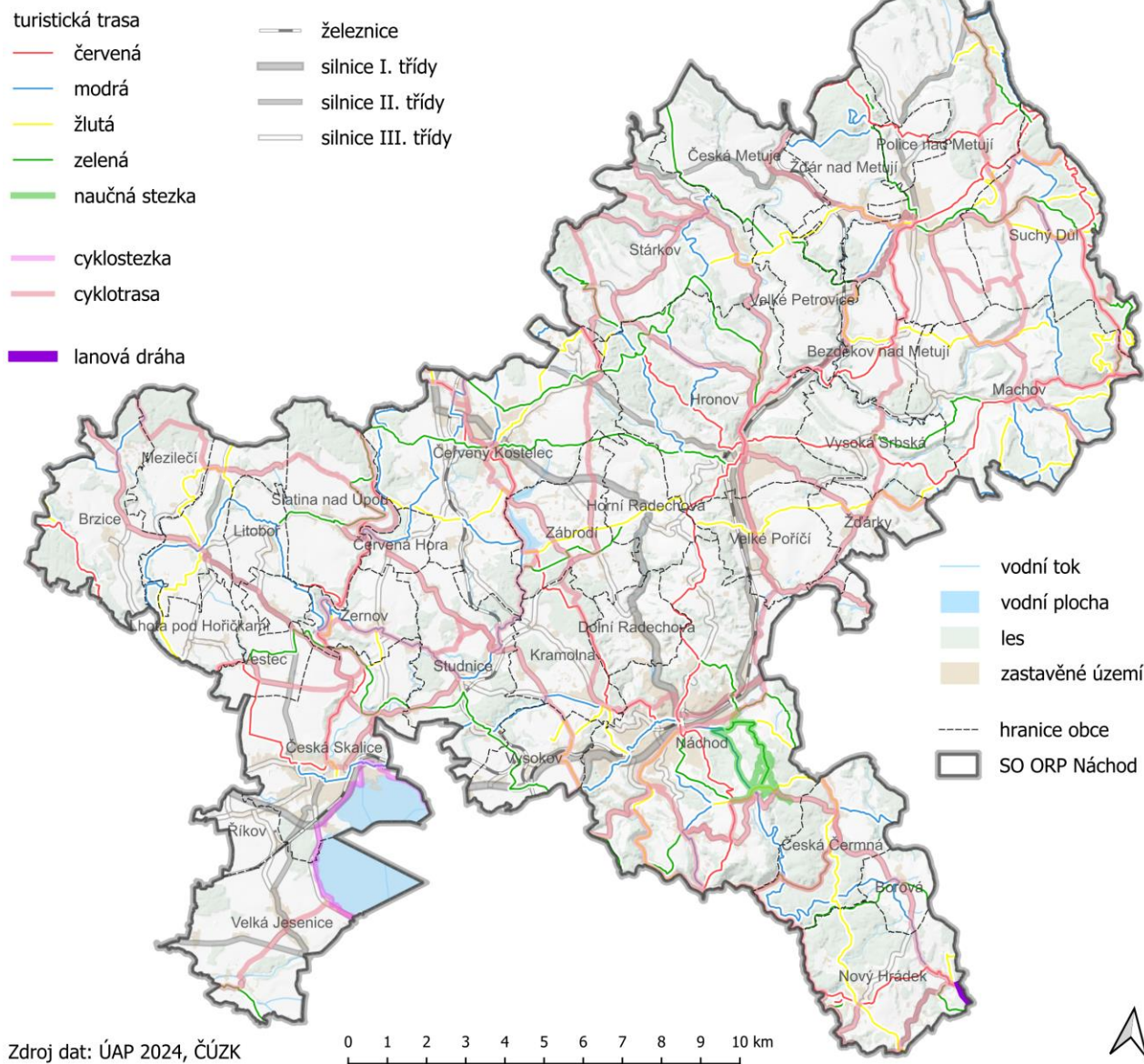
Ve městě Náchod jsou provozovány tři linky městské hromadné dopravy.

Linka	Spoj	Četnost
381	Pavlišov-aut.st. – Běloves – nemocnice – Branka-Bražecaut. st. – Pavlišov	21x v pracovní dny, 5x sobota, 1x svátky
382	Náchod – Kudowa Zdrój	
383	Autobusová stanice – sídliště SUN – Lipí – Jizbice	13x v pracovní dny

Změny oproti roku 2020: beze změn.

Jev č. 106 – Cyklostezky, cyklotrasy, hipostezky, turistické stezky, běžkařské trasy, sjezdovky

Obrázek 29: Turistika a cykloturistika v SO ORP Náchod

DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA - TURISTIKA, CYKLOTURISTIKA**Cyklostezky a Cyklotrasy**

V území se nachází 7 km dlouhá cyklostezka vedoucí obcemi Velká Jesenice a Česká Skalice okolo vodní nádrže Rozkoš.

Cyklotras je v území vedeno celkem 270 km. Nejvýznamnější je Jizersko-krkonošská magistrála (trasa č. 22) vedoucí od severu k jihu obcemi Česká Metuje, Žďár nad Metují, Police nad Metují, Velké Petrovice, Bezděkov nad Metují, Hronov, Velké Poříčí, Náchod, Česká Čermná, Borová a Nový Hrádek o délce 42 km.

Dále se zde nabízí dalších 34 značených cyklotras IV. třídy křižující prakticky celé území.

Změny oproti roku 2020: beze změn.

Turistické stezky

Územím SO ORP Náchod prochází síť značených turistických tras v délce 458 km. Z toho je 119 km modrých, 116 km zelených, 116 km červených a 107 km žlutých tras.

Východně od města Náchod se nachází naučné stezky Pevnost Dobrošov a Po opevnění Běloves.

Změny oproti roku 2020: Došlo k doplnění nebo vyznačení zelené turistické stezky přes obce Velká Jesenice, Česká Čermná, Nový Hrádek, Borová.

3.10.2 Technická infrastruktura

V tématu jsou řešeny tyto jevy dané vyhláškou č. 500/2006 Sb. (Příloha č. 1, Část A), ve znění pozdějších předpisů:

Číslo	Název jevu	Hodnota	Limit	Jev vstupuje do indikátoru RURÚ
67	technologické objekty zásobování vodou a jejich ochranná pásma		x	
68	vodovodní řady a jejich ochranná pásma		x	x
69	technologické objekty odvádění a čištění odpadních vod a jejich ochranná pásma		x	x
70	kanalizační stoky a jejich ochranná pásma		x	x
71	výrobní elektřiny a jejich ochranná pásma		x	
72	elektrické stanice a jejich ochranná pásma		x	
73	nadzemní a podzemní vedení elektrizační soustavy a jejich ochranná pásma		x	
74	technologické objekty zásobování plynem a jejich ochranná pásma		x	
75	vedení plynovodů a jejich ochranná pásma a bezpečnostní pásma		x	x
76	technologické objekty zásobování jinými produkty a jejich ochranná pásma		x	
77a	vedení pro zásobování jinými produkty a jejich ochranná pásma		x	
79	technologické objekty zásobování teplem a jejich ochranná pásma		x	
80	teplovody a jejich ochranná pásma		x	x
82a	elektronické komunikace, jejich ochranná pásma a zájmová území		x	
82b	sdružené liniové sítě		x	

Jev č. 67 – technologické objekty zásobování vodou a jejich ochranná pásma

Mezi technologické objekty pro zásobování vodou vedených v datech ÚAP jsou vodojemy, úpravny vody, čerpací stanice a další blíže nespecifikované objekty.

Vodojem

Pod pojmem vodojem se rozumí vodárenský objekt pro akumulaci vody. Vodojemy slouží pro vyrovnání rozdílu mezi přítokem vod z vodního zdroje (limit kapacity zdroje) a odběry spotřebitelů (různá potřeba v průběhu dne). Dále zajišťují potřebný tlak na vodovodní síti. Vodojemy dělíme na podzemní nebo nadzemní.

V SO ORP Náchod se nachází 61 vodojemů, z toho jsou 3 věžové 54 zemních a 4 bez bližšího určení.

Nedílnou součástí každého vodojemu je ochranné pásmo. To je vymezeno oploceným nebo jinak vyhrazeným pozemkem s kontrolou vstupu a stanoveným speciálním hospodařením. K ochrannému pásmu se dále pojí další územní a technické náležitosti zajišťující bezproblémový provoz a ochranu každého vodojemu.

Změny oproti roku 2020: zvýšil se počet evidovaných vodojemů o 4 vodojemy

Úpravna vody

Pod pojmem úpravna vody se rozumí objekt sloužící k výrobě pitné vody ze surové odebrané z vodního zdroje. Úpravou se rozumí proces, při kterém se mění fyzikální, chemické a mikrobiologické vlastnosti vody. Výsledkem celého procesu úpravy vody je produkt v podobě pitné vody, která splňuje všechny legislativní požadavky a normy.

V datech ÚAP nejsou tyto plochy evidovány. Lze však předpokládat, že ochranné pásmo každého takového prvku je jeho nejbližší okolí.

V SO ORP Náchod se nachází celkem čtyři úpravní vody, po jedné v obcích Česká Skalice a Nový Hrádek, dvě se nachází v obci Červený Kostelec.

Změny oproti roku 2020: beze změn

Čerpací stanice

Na soustavě vodovodní sítě bývají také čerpací stanice pro vytvoření požadovaného tlaku v potrubí. Čerpací stanice je tvořena čerpadlem, které zajistí požadované tlakové parametry a bezpečný spolehlivý provoz.

V SO ORP Náchod se nachází celkem 21 čerpacích stanic.

Změny oproti roku 2020: beze změn

Jev č. 68 – vodovodní řády a jejich ochranná pásma

Vodovodní řády jako takové jsou tzv. sítěmi technického vybavení (technická infrastruktura), kterou lze dělit podle územní působnosti, funkčního a kapacitního významu, ve smyslu ČSN 73 6005. Prostorové uspořádání sítí technického vybavení lze rozdělit na 3 základní kategorie:

- a) vedení dálková – zde patří přiváděcí, výtlačné a zásobní řády,
- b) vedení místní – zde patří hlavní a vedlejší rozvodné řády s přímou funkční vazbou na zásobované objekty,
- c) vodovodní přípojky – ty však nejsou dle platné legislativy vodovodními řády, zajišťují dodávku vody jednotlivým odběrným místům.

Dle územní působnosti se vodárenské soustavy dělí na 3 kategorie:

- a) vodovody místní – lze je charakterizovat jako technicky a provozně jednoduchá zařízení zajišťující zásobování jedné obce nebo města z jednoho případně z více zdrojů pitné vody,
- b) vodovody skupinové – charakteristickým znakem je společné zásobování několika spotřebišť (měst a obcí) z jednoho nebo více vodních zdrojů,
- c) vodovody oblastní – jedná se o vodovody, u kterých je z jednoho strategického vodního zdroje (zpravidla vodárenské nádrže) případně dalších zdrojů zásobováno rozsáhlé území spadající do několika okresů nebo krajů.

Ochranná pásma vodovodních řádů vycházejí ze zákona č.274/2001 Sb. zákon o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů. Ochranné pásmo slouží k bezprostřední ochraně vodovodních řádů před poškozením. Ochranným pásmem se rozumí prostor v bezprostřední blízkosti vodovodních řádů určený k zajištění jejich provozuschopnosti.

V ochranném pásmu vodovodních řádů jsou stanovena omezení, která je nutno dodržovat. Udělování výjimek případně sankcí při porušení podmínek ochranného pásma zajišťuje vodoprávní úřad.

V SO ORP Náchod jsou vodovodem vybaveny téměř všechny zastavěné oblasti, s výjimkami v obcích Stárkov, Říkov a Brzice.

Data ÚAP nejsou kompletní. Podle plánu rozvoje vodovodů a kanalizací Královéhradeckého kraje je vodovod vybudován i v obci Říkov (součást skupinového vodovodu Česká Skalice) a Brzice. Vodovod je tedy vybudován ve všech obcích SO ORP Náchod

Změny oproti roku 2020: v datech ÚAP došlo k rozšíření vodovodní sítě v obci Stárkov.

Jev č. 69 – technologické objekty odvádění a čištění odpadních vod a jejich ochranná pásma

V datech ÚAP je evidováno celkem deset ČOV, jedna domovní ČOV v Červeném Kostelci a jedna čistírna Žďár nad Metují a 14 čerpacích stanic odpadních vod.

Data ÚAP nejsou kompletní. Podle plánu rozvoje vodovodů a kanalizací Královéhradeckého kraje jsou vybudovány ČOV i v dalších obcích – např. Stárkově.

Ochranné pásmo pro ČOV je stanoveno technickou normou TNV 75 6011 Ochrana prostředí kolem kanalizačních zařízení.

V SO ORP Náchod není evidováno žádné ochranné pásmo.

Změny oproti roku 2020: nově evidovaná domovní ČOV v Červeném Kostelci v místní části Mstětín, dle plánu rozvoje vodovodů a kanalizací Královéhradeckého kraje má vybudovanou ČOV i obec Stárkov.

Jev č. 70 – kanalizační stoky a jejich ochranná pásma

Kanalizace je provozně samostatný soubor staveb a zařízení. Kanalizace je, dle zákona č.254/2001 Sb., zákon o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), vodním dílem. Kanalizace pro veřejnou potřebu se zřizují a provozují ve veřejném zájmu, musí je trvale využívat alespoň 50 fyzických osob nebo musí být do této kanalizace vypouštěno průměrně denně alespoň 10 m³ odpadní vody. Na takové kanalizace se pak vztahuje zákon č.274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu. Podle způsobu odvádění odpadních vod rozlišujeme nejčastěji 3 základní soustavy stokových sítí:

- soustava jednotná – odvádí splaškové i dešťové vody, přičemž dešťové vody se vtokem do kanalizační sítě stávají vodami odpadními
- soustava oddílná – samostatně jsou realizovány stoky pro odvádění splaškových a dešťových vod
- soustava kombinovaná

Dle dat ÚAP je kanalizace evidována ve většině obcí SO ORP Náchod. Souvislá kanalizace chybí například v Brzicích, České Čermné, Horní Radechové, Litoboři, Mezilečí, Slatině nad Úpou, Suchém Dole nebo Stárkově, Velkých Petrovicích, Vesteci.

Data ÚAP nejsou kompletní. Podle plánu rozvoje vodovodů a kanalizací Královéhradeckého kraje je evidovaná kanalizace např. v obci Stárkov (kde je i ukončena na ČOV), Česká Čermná, Velké Petrovice.

Kanalizační přípojky jsou samostatnou stavbou tvořenou úsekem potrubí od vyústění vnitřní kanalizace stavby nebo odvodnění pozemku až k zaústění do stokové sítě. Kanalizační přípojka není, dle zákona č.254/2001 Sb. zákon o vodách a o změně některých zákonů, vodním dílem. Jako stavba se na kanalizační přípojku nahlíží z pohledu zákona č.183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon).

Ochranná pásma kanalizačních řádů vycházejí ze zákona č.274/2001 Sb. zákon o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů. Ochranné pásmo slouží k bezprostřední ochraně kanalizačních řádů před poškozením. Ochranným pásmem se rozumí prostor v bezprostřední blízkosti kanalizačních řádů určený k zajištění jejich provozuschopnosti. Ochranná pásma jsou vymezena vodorovnou vzdáleností od vnějšího líce stěny potrubí na každou stranu

- a) u kanalizačních řádů do DN 500 včetně, 1,5 m
- b) u kanalizačních řádů nad DN 500, 2,5 m
- c) u kanalizačních řádů nad DN 200, jejichž dno je uloženo v hloubce větší než 2,5 m pod upraveným povrchem se vzdálenosti podle písmene a) a b) od vnějšího líce se zvyšují o 1,0 m

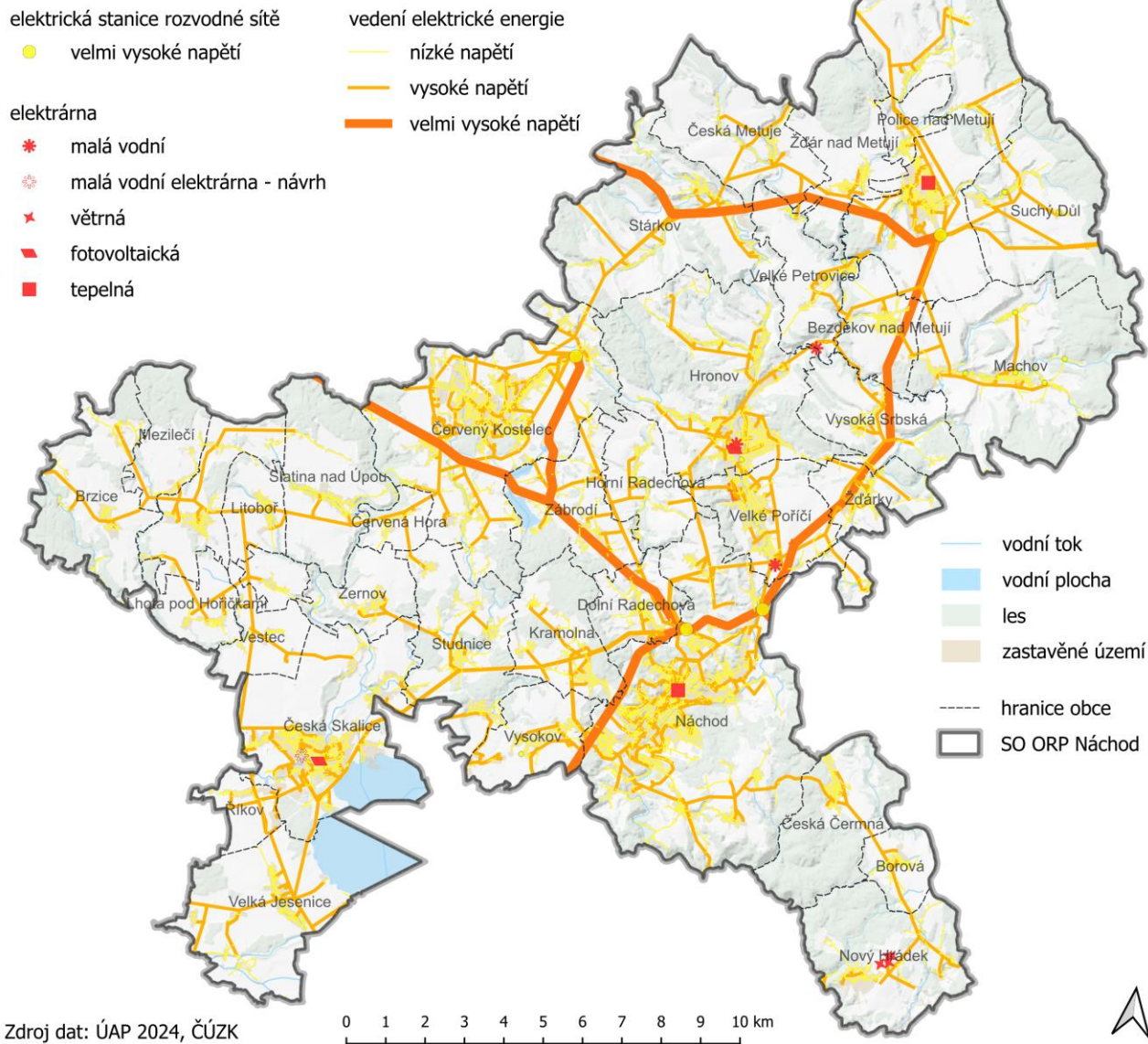
V ochranném pásmu kanalizačních řádů jsou stanovena omezení, která je nutno dodržovat. Udělování výjimek případně sankcí při porušení podmínek ochranného pásma zajišťuje vodoprávní úřad.

Všechny úseky kanalizace mají v SO ORP Náchod v současnosti zakresleno ochranné pásmo vedoucí podél kanalizace.

Změny oproti roku 2020: dle dat ÚAP došlo pouze k drobnému rozšíření stávající kanalizační sítě

Jev č. 71 – Výrobní elektřiny a jejich ochranná pásma

Obrázek 30: Technická infrastruktura – energetika v SO ORP Náchod

TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA - ENERGETIKA

Na území SO ORP Vyškov se nenacházejí prakticky žádné významné zdroje elektrické energie, a proto je celé území charakteristické její distribucí z jiných regionů.

Data ÚAP evidují v území elektrárny různých typů. Malé vodní elektrárny se nacházejí v obcích Velké Poříčí (pod obcí), Velké Petrovice (část Žaborky) a v Hronově (v centru obce). Všechny tři malé vodní elektrárny jsou na řece Metuji, v plánu je výstavba další MVE v České Skalici (na Úpě). Solární elektrárny jsou evidovány v Hronově a ve Skalici. Tepelná elektrárna (teplárna) v Náchodě a v Polici nad Metují. V obci Nový Hrádek jsou evidovány větrné elektrárny.

Reálnější přehled byl proveden v ÚAP v roce 2020:

Tabulka 35: Zdroje elektrické energie v území í SO ORP Náchod nad 0,1 MW instalovaného výkonu

Název subjektu	Obec	Výkon [MW]	Typ energie
ENERGI BB, s.r.o.	Česká Skalice	2,8	fotovoltaický
Photon Power s.r.o.	Vysokov	1,9	fotovoltaický
ABIOGAS s.r.o.	Červený Kostelec	1,6	plynový a spalovací
Zemědělské družstvo OSTAŠ	Česká Metuje	1,2	plynový a spalovací
innogy Energo, s.r.o.	Náchod	1,0	plynový a spalovací
innogy Energetika Plhov - Náchod, s.r.o.	Náchod	1,0	plynový a spalovací
innogy Energetika Plhov - Náchod, s.r.o.	Náchod	1,0	plynový a spalovací
FV Elektrárna Bražec, spol. s r.o.	Náchod	1,0	fotovoltaický
innogy Energo, s.r.o.	Náchod	0,8	plynový a spalovací
Zemědělské družstvo Dolany	Vestec	0,8	plynový a spalovací
VACEK PĚKOV s.r.o.	Police nad Metují	0,5	plynový a spalovací
Zemědělské družstvo Dolany	Česká Skalice	0,5	fotovoltaický
FeMoS s.r.o.	Česká Metuje	0,5	fotovoltaický
SLUNCE Energy s.r.o.	Velké Poříčí	0,2	fotovoltaický
CLITIA, a.s.	Česká Skalice	0,2	fotovoltaický
ERDING, a.s.	Červený Kostelec	0,2	plynový a spalovací
EKOpaliva s.r.o.	Zábrodí	0,2	fotovoltaický
Technické služby Police nad Metují, s. r. o.	Police nad Metují	0,2	kogenerací
LEADERMARK a.s.	Náchod	0,2	fotovoltaický
LK system s.r.o.	Česká Skalice	0,1	fotovoltaický
AGRO CS a.s.	Česká Skalice	0,1	vodní
NEW ENERGY CZ s.r.o.	Kramolna	0,1	fotovoltaický

Zdroj: licence.eru.cz 2020

Změny oproti roku 2020: Stav v evidenci ÚAP je beze změn.

Jev č. 72 – Elektrické stanice a jejich ochranná pásma

Data ÚAP evidují v současné době 518 elektrických stanic a rozvodů. Z nich jsou 4 na vedení velmi vysokého napětí a 509 na síti vysokého napětí. Důležitými objekty jsou rozvodny Náchod ležící v katastrálním území Babí u Náchoda, rozvodna v Polici nad Metují a v obci Červený Kostelec (k. ú. Horní Kostelec).

Dalších 31 elektrických stanic je dle dat ÚAP v plánu vybudovat. Všechny evidované záměry se týkají objektů na vedení vysokého napětí.

Změny oproti roku 2020: Postupně dochází k dalšímu rozšiřování elektrické sítě. V evidenci je nyní o 11 elektrických stanic více.

Jev č. 73 – Nadzemní a podzemní vedení elektrizační soustavy a jejich ochranná pásma

Páteční vedení v území SO ORP Náchod je zajištěno vedením velmi vysokého napětí, které je vedeno v několika směrech napříč územím. Jednak je to větev od jihu ze SO ORP Nové Město nad Metují před Náchod (kde se dále větví a také mění ve výše uvedené rozvodně na vysoké napětí), pokračující na sever přes Velké Poříčí, Žďárky, Vysokou Srbskou, Bezděkov nad Metují do Police nad Metují. Tam je další elektrická transformovna, odkud vede vedení velmi vysokého napětí na západ do Žďáru nad Metují, České Metuje a Stárkova a do sousedního SO ORP Trutnov. Z transformovny v Náchodě vede západní větev

vedení VVN do obce Horní Radechová a Zábrodí, kde odbočuje do transformovny v Červeném Kostelci. Ze Zábrodí také pokračuje vedení dále na západ přes Červený Kostelec dále do sousedního SO ORP Trutnov.

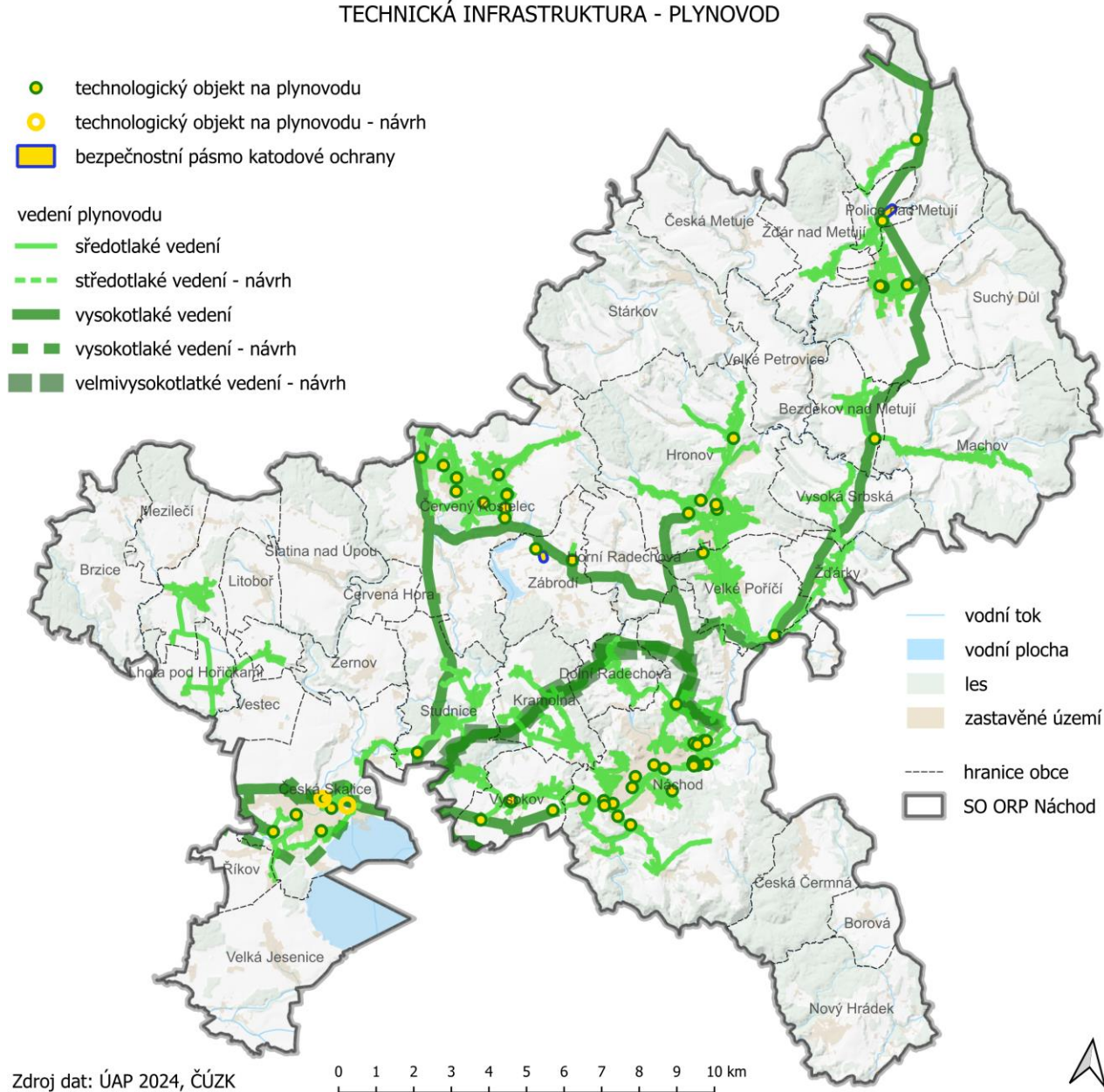
Z uvedených transformoven se dále rozvádí vedení vysokého napětí do jednotlivých sídel. Elektrifikovány jsou samozřejmě všechny obce SO ORP Náchod. Dominantním správcem elektrického vedení je společnost ČEZ Distribuce a.s.

Změny oproti roku 2020: Hlavní trasy elektrického vedení jsou beze změny. Průběžně dochází k postupnému dalšímu rozšiřování sítě nízkého napětí.

Jev č. 74 – Technologické objekty zásobování plynem a jejich ochranná pásma

Obrázek 31: Technická infrastruktura – zásobování plynem v SO ORP Náchod

TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA - PLYNOVOD

V SO ORP Náchod se nachází dle dat ÚAP 61 stávajících technologických objektů zásobování plynem. Jedná se o 38 distribučních regulátorů, 16 regulačních/měřících stanic, 4 stanice katodové ochrany a 3 ostatní objekty (čičačky, plynoměry).

V návrhu jsou dvě plynové stanice v obci Česká Skalice na plánovaném vysokotlakém vedení.

Změny oproti roku 2020: Kromě zpřesnění evidence nedošlo k výstavbě významnějšího zařízení.

Jev č. 75 – Vedení plynovodů a jejich ochranná pásma a bezpečnostní pásma

V zájmovém území je vedeno několik větví vysokotlakého plynovodu o celkové délce téměř 70 km obcemi Bezděkov nad Metují, Bukovice, Červený Kostelec, Česká Skalice, Dolní Radechová, Horní Radechová, Hronov, Kramolna, Machov, Náchod, Police nad Metují, Studnice, Velké Poříčí, Vysoká Srbská, Vysokov, Zábrodí a Žďárky.

Vysokotlaké vedení slouží jako přenosové vedení a jeho existence v obci neznamená samotnou plynofikaci koncových odběratelů. To je zajištěno pomocí vedení nižších kategorií. Středotlaké nebo nízkotlaké potrubí je zavedeno do těchto obcí: Bezděkov nad Metují, Bukovice, Červený Kostelec, Česká Skalice, Dolní Radechová, Hoříčky, Hronov, Kramolna, Lhota pod Hoříčkami, Machov, Náchod, Police nad Metují, Studnice, Velké Poříčí, Vysoká Srbská, Vysokov, Žďár nad Metují a Žďárky.

V obcích Česká Skalice, Červený Kostelec, Hoříčky, Hronov, Náchod, Police nad Metují nejsou plynofikovány všechny jejich části.

V obcích Říkov, Vestec a Zábrodí je plynofikována jen nepatrná část obce.

Koncový plynovod není vůbec zaveden v obcích Borová, Brzice, Červená Hora, Česká Čermná, Česká Metuje, Horní Radechová, Litoboř, Mezilečí, Nový Hrádek, Slatina nad Úpou, Stárkov, Suchý Důl, Velká Jesenice, Velké Petrovice a Žernov, tj. v 15 z 36 obcí SO ORP Náchod.

Změny oproti roku 2020: beze změn.

Jev č. 76 – Technologické objekty zásobování jinými produkty a jejich ochranná pásma

Jev se v řešeném území nevyskytuje.

Změny oproti roku 2020: beze změn.

Jev č. 77a – Vedení pro zásobování jinými produkty a jejich ochranná pásma

Jev se v řešeném území nevyskytuje.

Změny oproti roku 2020: beze změn.

Jev č. 79 – Technologické objekty zásobování teplem a jejich ochranná pásma

V SO ORP Náchod se nacházejí dvě plynové kotelny.

Jedna z nich je ve městě Náchod na ulici Plhovská zajišťující kombinovanou výrobu elektrické, tepelné a parní energie o celkovém elektrickém výkonu 1,998, tepelném 21,052 MW a parním 18,9 MW⁴. Teplárnu provozuje společnost Innogy Energo s.r.o.

V Polici nad Metují se nachází kotelná Sídliště mezi ulicemi K Sídlišti a Fučíkova s elektrickým výkonem 0,16 MW a tepelným 3,5 MW⁴. Kotelná dodává teplo především panelovým domům a občanské vybavenosti jako mateřská školka a DPS.

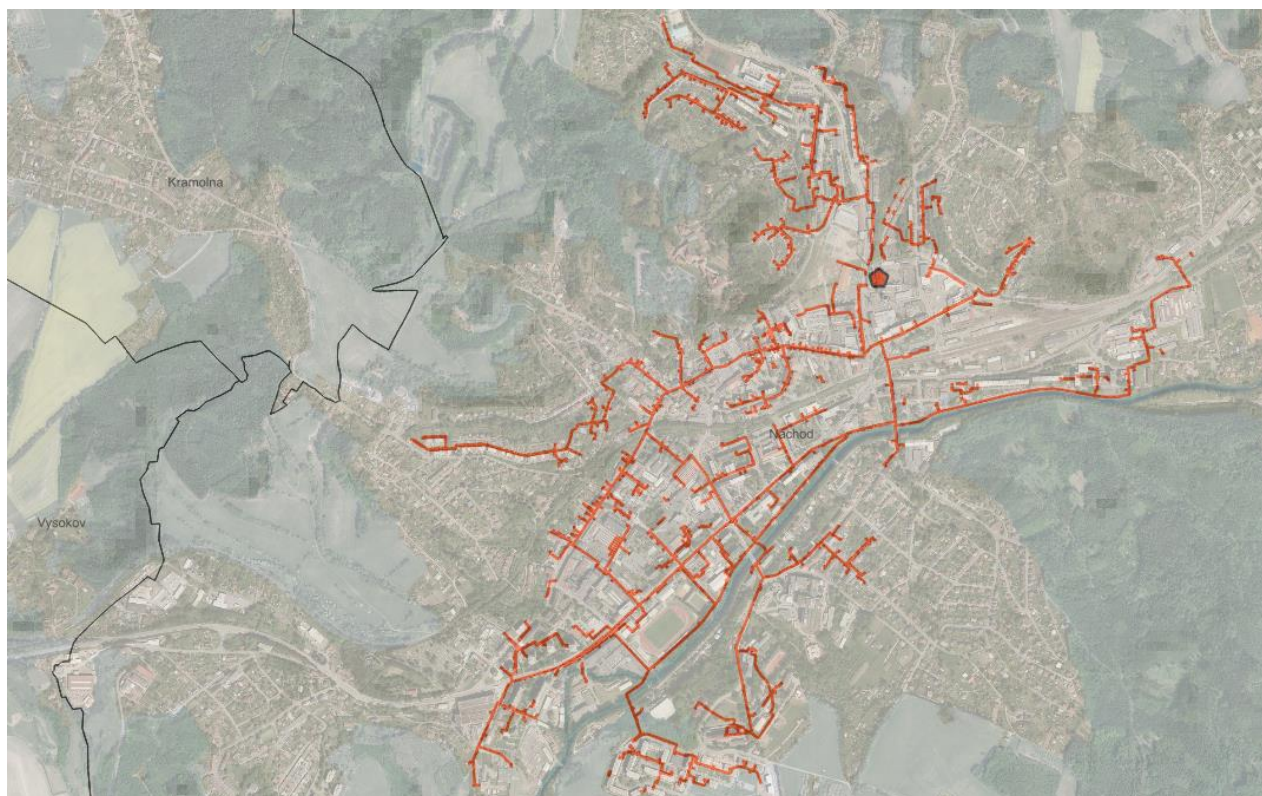
Změny oproti roku 2020: beze změn.

Jev č. 80 – Teplovody a jejich ochranná pásma

Slouží k rozvodu tepla z tepelné elektrárny koncovým uživatelům, domácnostem.

V Náchodě jsou teplovody zavedeny do velké části města, zejména podél ulic Pražská a Plhovská.

Obrázek 32: Technická infrastruktura – rozsah teplovodní sítě ve městě Náchod

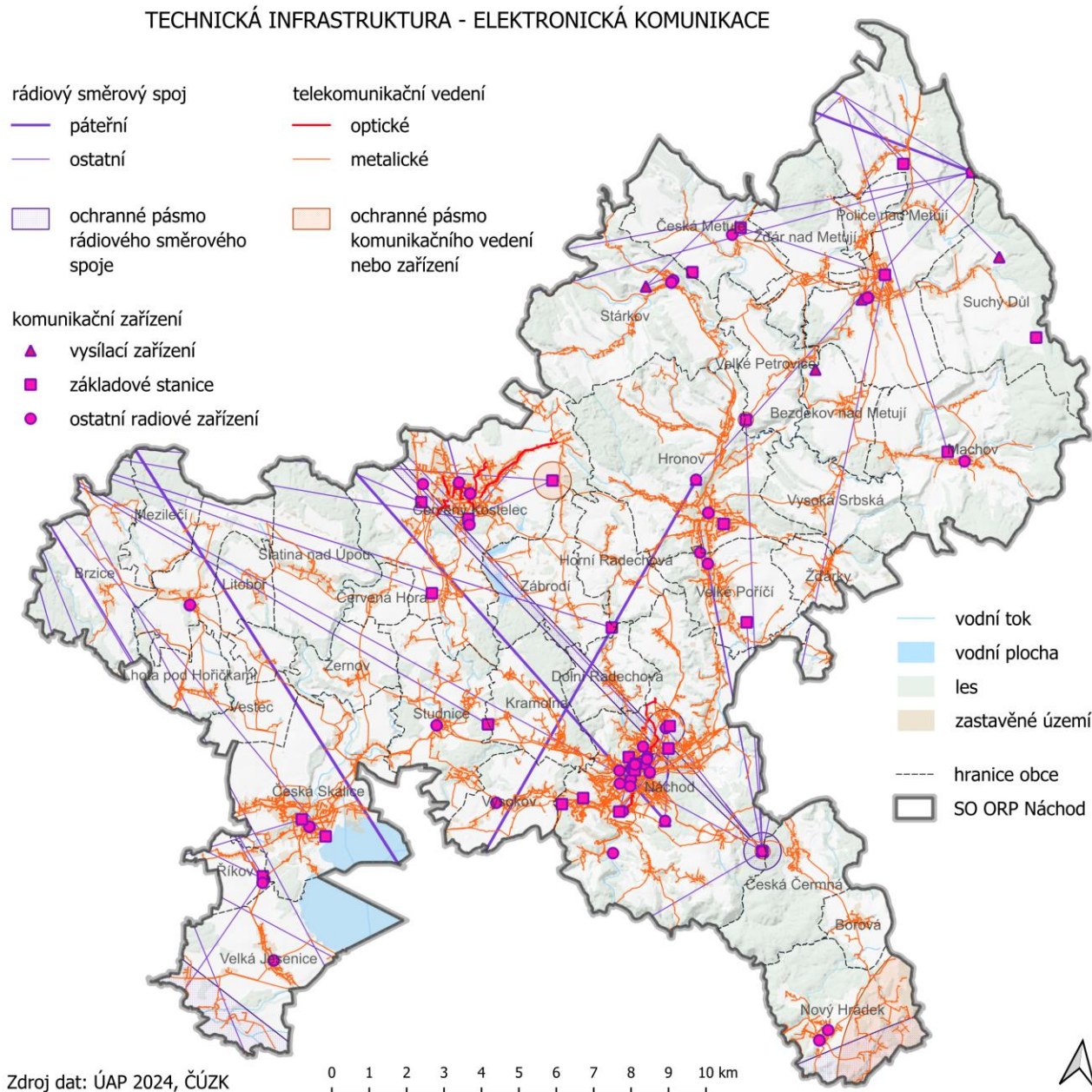
V Polici nad Metují vedou teplovodní rozvody od kotelny k panelovým domům a občanské vybavenosti jako mateřská školka a DPS. Konkrétní trasy vedení není v datech ÚAP k dispozici.

Změny oproti roku 2020: beze změn.

⁴ <https://licence.eru.cz/>

Jev č. 82a – Elektronické komunikace, jejich ochranná pásma a zájmová území

Obrázek 33: Technická infrastruktura – elektronická komunikace v SO ORP Náchod

Data ÚAP evidují celkem 151 komunikačních zařízení, jedná se o radiové zařízení (RSS) body (21), vysílací zařízení (30), základové stanice (28) a ostatní objekty a zařízení (72).

Dále se v řešeném území nachází komunikační vedení, včetně ochranného pásma. Jedná se o sdělovací kabely metalické, optické a nezařazené. Optické kabely jsou evidovány v obcích Náchod a Červený Kostelec. Poskytovatelem je převážně společnost Vodafone Czech Republic a.s., dále T-Mobile Czech Republic a.s., ČEZ ICT Service, CETIN a ČD Telematika.

Územím prochází radioreleové trasy provozovatelů T-Mobile Czech Republic a.s., České Radiokomunikace a.s., CETIN a.s. a tři trasy MV. Trasa MV CR3 – osa Náchod Dobrošov – Náchod Babí, trasa MV CR4 – osa Náchod Babí – Náchod ORPČR, trasa MV CR8 – osa Hradec Králové KŘ PČR – Náchod Dobrošov.

Do řešeného území v jeho jižní části zasahují ochranná pásma rádiových směrových spojů (obec Velká Jesenice, Nový Hrádek), dále ochranná pásma antén (MV ČR), ochranná pásma os (MV ČR), ochranná pásma vysílacích zařízení rádiových směrových spojů (CETIN).

V řešeném území je příjem televizního signálu zajišťován základními TV vysílači: Trutnov, Černá Hora, Liberec, Ještěd, Hradec Králové, Krásné, Rychnov nad Kněžnou, Litický Chlum. Další vysílače v okrese Náchod: Broumov I, chata Hvězda, Nové Město n. Metují, Na Popluží, Police nad Metují, Na Havlatce, Teplice nad Metují, vrch nad hotelem Koruna.

Změny oproti roku 2020: Průběžně dochází k drobným úpravám v evidenci dat ÚAP.

Jev č. 82b – Sdružené liniové sítě

Jev se v řešeném území nevyskytuje.

Změny oproti roku 2020: beze změn.

3.11 EKONOMICKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PODMÍNKY

V tématu jsou řešeny tyto jevy dané vyhláškou č. 500/2006 Sb. (Příloha č. 1, část B), ve znění pozdějších předpisů:

Číslo	Název jevu	Hodnota	Limit	Jev vstupuje do indikátoru RURÚ
7a	Daňové příjmy rozpočtů obcí a krajů			x
8	Nezaměstnanost			x
37	Další dostupné informace o území			x

3.11.1 Daňová výtěžnost

Jev č. 7a– daňové příjmy rozpočtů obcí a krajů

Daňové příjmy rozpočtů obcí upravuje zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávním celkům a některým státním fondům, ve znění pozdějších předpisů. Rozhodující úlohu v daňových příjmech obcí hrají daň z nemovitostí, daň z přidané hodnoty, daň z příjmů právnických osob a daň z příjmů fyzických osob. Daňové příjmy zahrnují tyto položky:

- Daň a poplatky z vybraných činností a služeb
 - Daň, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění v oblasti hazardních her
 - Místní poplatky z vybraných činností a služeb
 - Poplatky a obvody v oblasti životního prostředí
 - Správní poplatky
- Daň z příjmů, zisku a kapitálových výnosů
 - Daň z příjmů fyzických osob
 - Daň z příjmů právnických osob
- Daň ze zboží a služeb v tuzemsku
 - Obecné daň ze zboží a služeb v tuzemsku (DPH)
 - Majetkové daň (Daň z nemovitosti)

V roce 2023 dosáhly daňové příjmy v SO ORP Náchod 1, 3 mld. Kč. Největší daňové výtěžnosti bylo dosaženo v obcích Suchý Důl a Stárv. Naopak nejnižší daňovou výtěžnost vykazují Borová, Žernov a Bezděkov nad Metují.

Tabulka 36: Daňová výtěžnost (v tis. Kč)

Obec	Daňové příjmy* celkem 2023	Daňová výtěžnost na 1 obyv. 2023
Bezděkov nad Metují	11 893	19,15
Borová	4 107	18,67
Brzice	5 778	24,69
Bukovice	8 794	22,96
Červená Hora	4 054	21,23
Červený Kostelec	183 369	22,10

Obec	Daňové příjmy* celkem 2023	Daňová výtěžnost na 1 obyv. 2023
Česká Čermná	10 621	20,95
Česká Metuje	6 597	22,36
Česká Skalice	117 790	23,00
Dolní Radechová	14 595	19,31
Horní Radechová	10 154	19,38
Hoříčky	14 846	25,33
Hronov	128 917	21,15
Kramolna	20 637	19,29
Lhota pod Hoříčkami	5 876	21,52
Litoboř	2 551	23,19
Machov	24 478	23,16
Mezilečí	3 003	21,60
Náchod	471 644	23,54
Nový Hrádek	21 899	24,74
Police nad Metují	94 555	22,78
Říkov	5 614	22,73
Slatina nad Úpou	6 999	21,73
Stárvkov	16 307	26,01
Studnice	23 557	20,29
Suchý Důl	10 588	26,47
Velká Jesenice	16 493	22,05
Velké Petrovice	8 282	20,01
Velké Poříčí	50 343	21,26
Vestec	4 036	21,58
Vysoká Srbská	6 217	21,00
Vysokov	10 569	19,68
Zábrodí	11 784	19,94
Žďár nad Metují	13 748	21,05
Žďárky	12 003	20,73
Žernov	6 053	19,10
SO ORP Náchod	1 368 753	22,44

Zdroj: ČSÚ, 2023

Daňová výtěžnost vzrostla proti roku 2019 u všech obcí.

3.11.2 Nezaměstnanost

Jev č. 8 – Nezaměstnanost

Podíl nezaměstnaných osob

Podíl nezaměstnaných osob vyjadřuje podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let ze všech obyvatel ve stejném věku.

Na konci roku 2023 byl podíl nezaměstnaných v SO ORP 3,23 %. Nejvyšší podíl nezaměstnaných osob v roce 2023 vykazovaly Litoboř, Zábrodí, Police nad Metují a Slatina nad Úpou. Nejmenší podíl nezaměstnaných osob vykázaly obce Brzice, Bukovice a Mezilečí. Nejvíce volných pracovních míst nabízely Náchod, Česká Skalice a Police nad Metují.

Tabulka 37: Základní ukazatele nezaměstnanosti (k 31. 12. 2023)

Obec	Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce		Podíl nezaměstnaných osob (%)			Pracovní místa v evidenci úřadu práce
	celkem	dosažitelní	celkem	muži	ženy	
Bezděkov nad Metují	14	13	3,36	2,02	4,76	-
Borová	5	5	3,68	2,74	4,76	-
Brzice	1	1	0,72	1,33	-	-
Bukovice	5	3	1,20	1,54	0,83	1
Červená Hora	4	3	2,66	3,64	1,72	-
Červený Kostelec	167	156	3,14	3,00	3,28	58
Česká Čermná	8	8	2,51	3,85	1,23	3
Česká Metuje	6	5	2,69	2,97	2,35	-
Česká Skalice	93	89	2,89	2,43	3,34	167
Dolní Radechová	15	13	2,72	4,10	1,28	4
Horní Radechová	12	12	3,60	2,92	4,32	-
Hoříčky	15	12	3,24	1,52	5,23	-
Hronov	140	130	3,51	3,47	3,54	67
Kramolna	23	23	3,17	3,97	2,30	-
Lhota pod Hoříčkami	5	5	2,78	5,10	-	-
Litoboř	3	3	4,48	2,78	6,45	-
Machov	15	15	2,39	3,53	1,04	-
Mezilečí	2	1	1,27	2,50	-	-
Náchod	472	446	3,62	3,23	4,00	411
Nový Hrádek	11	9	1,62	1,08	2,16	4
Police nad Metují	103	94	3,87	3,95	3,77	120
Říkov	3	3	1,99	2,60	1,35	3
Slatina nad Úpou	9	8	3,85	4,55	3,06	-
Stárv	12	10	2,64	3,29	1,81	-
Studnice	12	11	1,45	1,33	1,57	-
Suchý Důl	6	6	2,30	1,37	3,48	-
Velká Jesenice	13	11	2,42	2,88	1,89	3
Velké Petrovice	8	8	3,11	2,16	4,24	-
Velké Poříčí	46	43	3,02	2,97	3,07	12
Vestec	3	3	2,52	-	5,17	5
Vysoká Srbská	6	6	3,47	5,49	1,22	1
Vysokov	11	10	3,12	3,07	3,17	13
Zábrodí	16	14	3,87	4,76	2,89	6
Žďár nad Metují	16	14	3,46	2,39	4,59	4
Žďárky	6	6	1,70	1,78	1,62	-
Žernov	5	5	2,55	3,96	1,05	3
SO ORP Náchod	1 291	1 204	3,23	3,09	3,37	.

Zdroj: ČSÚ, 2024

Pozn.: dosažitelní - Jedná se o uchazeče o zaměstnání ve věku 15-64, kteří mohou bezprostředně nastoupit do zaměstnání při nabídce vhodného pracovního místa.

Tabulka 38: Podíl nezaměstnaných osob (%) v období 2019 – 2023)

Obec	2019	2020	2021	2022	2023
Bezděkov nad Metují	4,35	3,75	1,84	2,63	3,36
Borová	4,35	3,76	5,26	3,76	3,68
Brzice	1,53	0,75	1,45	1,46	0,72
Bukovice	0,88	3,13	1,88	1,38	1,20
Červená Hora	3,20	2,46	5,00	1,70	2,66
Červený Kostelec	2,20	2,82	2,68	3,13	3,14
Česká Čermná	2,23	2,57	2,31	2,45	2,51
Česká Metuje	2,22	3,49	1,71	4,44	2,69
Česká Skalice	2,93	4,15	2,72	4,15	2,89
Dolní Radechová	2,58	3,61	1,82	1,47	2,72
Horní Radechová	2,94	3,19	3,30	1,77	3,60
Hoříčky	2,43	2,22	2,96	3,29	3,24
Hronov	3,47	3,62	2,93	3,44	3,51
Kramolna	1,10	2,21	1,52	2,38	3,17
Lhota pod Hoříčkami	5,03	3,08	3,02	2,72	2,78
Litoboř	-	1,52	1,64	1,56	4,48
Machov	3,09	4,06	3,92	2,99	2,39
Mezilečí	1,21	2,41	1,19	6,02	1,27
Náchod	2,70	3,68	3,48	4,01	3,62
Nový Hrádek	2,03	2,75	1,78	1,44	1,62
Police nad Metují	3,03	3,52	3,72	3,74	3,87
Říkov	1,41	3,55	2,76	1,42	1,99
Slatina nad Úpou	3,30	3,21	3,19	6,28	3,85
Stárvkov	2,24	3,51	3,57	3,93	2,64
Studnice	2,03	2,40	3,18	2,29	1,45
Suchý Důl	1,86	1,92	1,53	2,42	2,30
Velká Jesenice	2,05	4,39	3,16	3,72	2,42
Velké Petrovice	2,53	5,04	2,90	1,17	3,11
Velké Poříčí	2,25	1,98	3,04	4,58	3,02
Vestec	2,34	2,46	1,71	3,42	2,52
Vysoká Srbská	3,37	3,47	2,34	2,34	3,47
Vysokov	2,14	3,39	3,48	4,56	3,12
Zábrodí	2,16	2,97	1,90	2,24	3,87
Žďár nad Metují	3,23	3,09	2,84	2,45	3,46
Žďárky	1,91	1,37	1,66	1,67	1,70
Žernov	2,86	2,70	4,15	3,18	2,55
SO ORP Náchod	2,66	3,36	3,04	3,50	3,23
Královéhradecký kraj	2,38	3,11	2,83	3,10	3,19
Česká republika	2,87	4,02	3,49	3,72	3,73

Zdroj: ČSÚ, 2024

Mezi lety 2019–2023 došlo ve správním obvodě k růstu nezaměstnanosti z 2,66 % na 3,23 %. Tento trend kopíruje většina obcí. Ve všech sledovaných letech se nezaměstnanost správního obvodu pohybovala pod úrovní ČR, ale nad úrovní hodnoty Královéhradeckého kraje.

Jev č. 37 – Další dostupné informace o území

Míra podnikatelské aktivity

Míra podnikatelské aktivity vyjadřuje počet podnikatelů – fyzických osob připadajících na 1000 obyvatel. Čím je míra podnikatelské aktivity v obci vyšší, tím lze obec považovat za hospodářsky silnější.

V roce 2023 byla míra podnikatelské aktivity nejvyšší v Litoboři, Lhotě pod Hoříčkami a Suchém Dole. Nejmenší ve Velké Jesenici, České Metuji a Žďáru nad Metují.

Tabulka 39: Míra podnikatelské aktivity

Obec	Celkem fyzických osob 2023	Míra podnikatelské aktivity	
		2019	2023
Bezděkov nad Metují	102	190,8	164,3
Borová	52	266	236,4
Brzice	50	204,8	213,7
Bukovice	61	236	159,3
Červená Hora	35	198	183,2
Červený Kostelec	1 545	206,8	186,2
Česká Čermná	84	183,6	165,7
Česká Metuje	45	175,9	152,5
Česká Skalice	891	206,5	174,0
Dolní Radechová	169	248,7	223,5
Horní Radechová	105	242,1	200,4
Hoříčky	109	223,2	186,0
Hronov	1 121	207,6	183,9
Kramolna	253	264,6	236,4
Lhota pod Hoříčkami	67	207,2	245,4
Litoboř	29	233,6	263,6
Machov	207	217,9	195,8
Mezilečí	30	227,3	215,8
Náchod	3 663	222,6	182,8
Nový Hrádek	151	172,7	170,6
Police nad Metují	690	194,4	166,3
Říkov	41	163	166,0
Slatina nad Úpou	72	228	223,6
Stárvkov	108	170,5	172,2
Studnice	243	239,6	209,3
Suchý Důl	96	265,2	240,0
Velká Jesenice	112	182,3	149,7
Velké Petrovice	86	237,8	207,7
Velké Poříčí	418	207,7	176,5
Vestec	40	239,1	213,9
Vysoká Srbská	47	204,2	158,8
Vysokov	114	226,7	212,3
Zábrodí	136	242,7	230,1
Žďár nad Metují	103	201,1	157,7
Žďárky	102	201,2	176,2
Žernov	68	231,8	214,5
SO ORP Náchod	11 245	214	184,3

Zdroj: ČSÚ, 2024

Míra ekonomické aktivity v SO ORP proti roku 2023 poklesla. Počet fyzických osob se snížil o 1722 osob. Míra podnikatelské aktivity poklesla ve většině obcí (nejvíce v obci Bukovice), růst byl zaznamenán jen u 5 obcí (nejvíce v obci Lhota pod Hoříčkami).

3.12 REKREACE A CESTOVNÍ RUCH

V tématu jsou řešeny tyto jevy dané vyhláškou č. 500/2006 Sb. (Příloha č. 1, část A), ve znění pozdějších předpisů:

Číslo	Název jevu	Hodnota	Limit	Jev vstupuje do indikátoru RURÚ
5a	památkové rezervace a památkové zóny a jejich ochranná pásma	x	x	x
8a	nemovité národní kulturní památky a nemovité kulturní památky a jejich ochranná pásma	x		x
10	statky zapsané na Seznamu světového dědictví a jejich nárazníkové zóny (<i>jev se v území nevyskytuje</i>)	x	x	x
11	urbanistické a krajinné hodnoty	x		
13a	architektonicky nebo urbanisticky cenné stavby nebo soubory staveb, historicky významné stavby, místa nebo soubory staveb	x	x	
16	území s archeologickými nálezy	x	x	

Popis jednotlivých jevů je uveden v samostatné příloze **Kulturní hodnoty**.

Další jevy, které s tématem souvisejí a jsou zpracovány i v jiných kapitolách:

Číslo	Název jevu	Hodnota	Limit	Jev vstupuje do indikátoru RURÚ (ano/ne)
25a	velkoplošná zvláště chráněná území, jejich zóny a ochranná pásma a klidové zóny národních parků	x	x	x
27a	maloplošná zvláště chráněná území a jejich ochranná pásma	x	x	x
30	přírodní parky	x	x	x
46a	povrchové vody využívané ke koupání	x		x
47	vodní útvary povrchových a podzemních vod, vodní nádrže a jejich ochranná pásma		x	
48a	území chráněná pro akumulaci povrchových vod		x	
55	přírodní léčivé zdroje, zdroje přírodní minerální vody a jejich ochranná pásma	x	x	x
56	lázeňská místa včetně vymezení vnitřních a vnějších území lázeňského místa	x		x
106	cyklostezky, cyklotrasy, hipostezky, turistické stezky, běžecké trasy, sjezdovky	x		x

V úvodu této kapitoly je nutné nejprve objasnit pojmy rekreace, cestovní ruch a turismus.

- rekreace - krátkodobá forma odpočinku obyvatel v prostředí jiném než místo bydliště nevyžadující přenocování,
- cestovní ruch - ekvivalent slova turismus, dlouhodobější forma odpočinku obyvatel mimo místo bydliště spojená s jedním či více přenocováními.

Cestovní ruch a rekreace se v posledních desetiletích stávají stále významnějším jevem promítajícím se do území. Významně ovlivňují jak vlastní rozvoj systému osídlení tak antropogenní transformaci krajiny. V systému osídlení vytvářejí podněty především pro lokalizaci druhého bydlení, ubytovacích a obslužných kapacit.

Rozvoj rekreace je mnohdy spojován i se zásadním hospodářským rozvojem území, jeho prosperitou. Na druhé straně v mnoha případech i s negativními dopady na přírodní podmínky a životní prostředí.

Rozvoj rekreace a cestovního ruchu je založen především na využití jeho lokalizačních a infrastrukturních předpokladů.

3.12.1 Lokalizační předpoklady rekreace

Přírodní předpoklady

Přírodní podmínky území vytvářejí základní lokalizační předpoklady rekreace a cestovního ruchu. Mezi příznivé podmínky pro rekreaci lze zařadit přítomnost lesů, vodních ploch a zeleně obecně. Tyto potenciální rekreační plochy generalizují vliv celkových přírodních podmínek na současný stav a intenzitu funkčně-prostorového využití území a podávají pohled na souhrnný přírodní potenciál území pro jeho rekreační využití.

Podíl potenciálně rekreačních ploch

Největší podíl potenciálně rekreačních ploch mají obce Česká Čermná, Machov a Nový Hrádek, nejmenší potom obce Lhota pod Hoříčkami, Vestec a Litoboř.

Tabulka 40: Podíl potenciálních rekreačních ploch v roce 2023 v jednotlivých obcích SO ORP Náchod

Obec	Potenciálně rekreační plochy (ha)*	Celková výměra (ha)	Podíl potenciálně rekreačních ploch na celkové výměře v %
Bezděkov nad Metují	306,0	517,1	59,18
Borová	173,8	307,1	56,60
Brzice	688,5	1 051,1	65,50
Bukovice	135,7	243,4	55,72
Červená Hora	92,2	209,6	43,97
Červený Kostelec	1 150,3	2 407,0	47,79
Česká Čermná	810,2	892,3	90,80
Česká Metuje	469,3	969,7	48,40
Česká Skalice	1 069,9	1 736,4	61,62
Dolní Radechová	327,4	420,4	77,87
Horní Radechová	296,3	555,3	53,36
Hoříčky	239,2	665,7	35,93
Hronov	1 660,2	2 203,7	75,34
Kramolna	468,7	698,7	67,08
Lhota pod Hoříčkami	161,9	591,9	27,36
Litoboř	101,7	351,5	28,93
Machov	1 619,7	1 939,5	83,51
Mezilečí	295,5	519,8	56,85
Náchod	2 318,0	3 334,3	69,52
Nový Hrádek	928,4	1 140,2	81,43

Police nad Metují	1 397,6	2 440,7	57,26
Říkov	121,9	247,2	49,30
Slatina nad Úpou	556,7	1 010,2	55,11
Stárvov	1 270,1	1 652,7	76,85
Studnice	538,0	1 037,8	51,84
Suchý Důl	1 044,8	1 328,4	78,65
Velká Jesenice	646,1	1 472,5	43,88
Velké Petrovice	335,0	609,6	54,96
Velké Poříčí	305,7	744,8	41,05
Vestec	109,3	392,6	27,83
Vysoká Srbská	533,8	745,2	71,63
Vysokov	179,2	567,7	31,57
Zábrodí	430,2	821,7	52,35
Žďár nad Metují	515,2	815,8	63,16
Žďárky	297,1	459,8	64,61
Žernov	227,5	470,3	48,38
SO ORP Náchod	21 821,0	35 571,7	61,34

Zdroj: ČSÚ, 2024

*patří sem zahrady, ovocné sady, trvalé travnaté porosty, lesní půda a vodní plochy

Proti roku 2019 se podíl zvýšil nejvíce u obce Červená Hora (růst plochy zahrad a trvale travnatých porostů), Česká Skalice (růst plochy ovocných sadů, zahrad a trvale travnatých porostů) a Machov (růst plochy trvale travnatých porostů). U několika obcí došlo k poklesu podílu potenciálně rekreačních ploch, pokles byl ale nepatrný.

Přírodní turistické atraktivity

Mezi přírodní atraktivity patří maloplošná zvláště chráněná území, přírodní parky, vyhlídková místa, rybníky a jiné přírodní zajímavosti. Každý prvek vyskytující se v území byl hodnocen 1 bodem, resp. 2 u nadregionálně významných prvků.

Severovýchodní část území leží v Chráněné krajinné oblasti Broumovské. Za nejvýznamnější přírodní atraktivitu lze považovat národní přírodní památku Babiččino údolí (rozkládá se na území obcí Červená Hora, Česká Skalice, Slatina nad Úpou a Žernov), dále pak národní přírodní památku Polické stěny a národní přírodní rezervaci Broumovské stěny., na území se dále nachází dalších 7 přírodních památek a 4 přírodní rezervace. Významná vodní plocha se nachází v obcích Velká Jesenice a Česká Skalice (vodní nádrž Rozkoš), menší vodní plochu nalezneme v obci Zábrodí (vodní nádrž Špinka). V území se také nacházejí vyhlídková místa, skály i vodopády.

Tabulka 41: Přírodní turistické atraktivity

Obec	Přírodní turistické atraktivity	Obec	Přírodní turistické atraktivity
Bezděkov nad Metují	5	Náchod	5
Borová	1	Nový Hrádek	5
Brzice	1	Police nad Metují	7
Bukovice	3	Říkov	0
Červená Hora	6	Slatina nad Úpou	5
Červený Kostelec	4	Stárvov	4
Česká Čermná	3	Studnice	2
Česká Metuje	4	Suchý Důl	8

Obec	Přírodní turistické atraktivity	Obec	Přírodní turistické atraktivity
Česká Skalice	4	Velká Jesenice	3
Dolní Radechová	0	Velké Petrovice	3
Horní Radechová	1	Velké Poříčí	1
Hoříčky	1	Vestec	1
Hronov	6	Vysoká Srbská	3
Kramolna	1	Vysokov	1
Lhota pod Hoříčkami	1	Zábrodí	3
Litoboř	1	Žďár nad Metují	5
Machov	7	Žďárky	2
Mezilečí	1	Žernov	5

Zdroj: ÚAP 2024, mapy.cz, 2024

Kulturně – historické předpoklady

Kulturně historické předpoklady zahrnují památky, muzea a další kulturní zařízení, byly zde zahrnuty i rozhledny. Pro hodnocení bylo použito hledisko existence památky a muzeí v daném obci – za každou památku, muzeum byl přidělen 1 bod.

Za významné památky lze považovat Ratibořický zámek v České Skalici (součástí národní kulturní památky Babiččino údolí v Ratibořicích), pevnostní systém Dobrošov, zříceniny Frymburk (v Nové Hrádku) a další. Muzea se nacházejí v České Skalici (např. Muzeum B. Němcové, Staré Bělidlo), v Hronově (např. Jiráskovo muzeum) Náchodě, Polici nad Metují a Červeném Kostelci. V území nalezneme i několik rozhleden – v Horní Radechové, v Náchodě, ve Vysoké Srbské a Žernově.

Tabulka 42: Kulturně-historické předpoklady

Obec	Památky, muzea, rozhledny a jiné	Obec	Památky, muzea, rozhledny a jiné
Bezděkov nad Metují	3	Náchod	62
Borová	1	Nový Hrádek	5
Brzice	4	Police nad Metují	52
Bukovice	2	Říkov	0
Červená Hora	3	Slatina nad Úpou	6
Červený Kostelec	12	Stárkov	11
Česká Čermná	1	Studnice	6
Česká Metuje	2	Suchý Důl	11
Česká Skalice	23	Velká Jesenice	8
Dolní Radechová	0	Velké Petrovice	1
Horní Radechová	2	Velké Poříčí	4
Hoříčky	2	Vestec	2
Hronov	17	Vysoká Srbská	3
Kramolna	3	Vysokov	2
Lhota pod Hoříčkami	2	Zábrodí	0
Litoboř	3	Žďár nad Metují	6
Machov	10	Žďárky	0
Mezilečí	1	Žernov	6

Zdroj: ÚAP 2024, mapy.cz, 2024

3.12.2 Infrastrukturní předpoklady rekreace a cestovního ruchu

Infrastrukturní předpoklady jsou dále děleny na turistickou infrastrukturu a ubytovací služby.

Turistická infrastruktura

Pro hodnocení turistické infrastruktury byla zvolena tato kritéria:

Turistické trasy, cyklotrasy, naučné trasy

Bylo provedeno hodnocení napojení obcí z užšího dopravního hlediska a realizace rekreace v území, širší hledisko dopravní dostupnosti obcí je uplatněno v kapitole dopravy. Za každou trasu v území byl přidělen dané obci bod; za trasu, která prochází okrajem území 0,5 bodu.

Koupaliště

Hodnota kritéria je 2, pokud v obci je koupaliště nebo regionálně významné přírodní koupaliště, 1, pokud se v obci nachází přírodní koupaliště nebo 0, když se v dané obci nenachází žádné koupaliště.

Za významné přírodní koupaliště lze považovat vodní nádrž Rozkoš v katastru obce Česká Skalice a Velká Jesenice, další přírodní koupaliště se nachází v katastru obce Zábrodí (rybník Špinka a Brodský rybník). Koupaliště jsou v Náchodě a v Polici nad Metují.

Sportoviště, agroturistika

Hodnota kritéria je 2, pokud se jedná o sportoviště nadregionálního významu, 1 pokud v obci sportoviště místního významu nebo 0, když se v dané obci nenachází žádné sportoviště. Sportoviště se nachází ve skoro ve všech obcích – nejčastěji se jedná se o hřiště, tenisové kurty. Mezi sportoviště byla zařazena i hřiště u základních škol. V území se nacházejí jízdárny, které nabízejí projížďky na koních (např. v Brzicích, v Bukovicích). Lyžařské vleky jsou v Machově, Žďáru nad Metují, v Náchodě a v Novém Hrádku. V Machově se nacházejí skokanské můstky a lyžařský běžecký areál.

Za každý typ sportoviště v území byl přidělen dané obci 1 bod (resp. 2 u nadregionálního významu).

Tabulka 43: Turistická infrastruktura

Obec	Turistická infrastruktura		
	Turistické trasy, cyklotrasy, naučné stezky	Koupaliště	Sportoviště, agroturistika
Bezděkov nad Metují	5	0	1
Borová	3,5	0	2
Brzice	3,5	0	4
Bukovice	2	0	5
Červená Hora	3	0	1
Červený Kostelec	11	2	7
Česká Čermná	5,5	0	2

Obec	Turistická infrastruktura		
	Turistické trasy, cyklotrasy, naučné stezky	Koupaliště	Sportoviště, agroturistika
Česká Metuje	2,5	0	1
Česká Skalice	10	2	8
Dolní Radechová	2	0	1
Horní Radechová	2,5	0	3
Hoříčky	5	0	2
Hronov	12	0	8
Kramolna	4,5	0	3
Lhota pod Hoříčkami	2,5	0	3
Litoboř	2,5	0	0
Machov	10,5	0	6
Mezilečí	2,5	0	2
Náchod	16	2	9
Nový Hrádek	9,5	0	8
Police nad Metují	10,5	2	5
Říkov	0	0	2
Slatina nad Úpou	2,5	0	0
Stárvov	6,5	0	6
Studnice	6	1	3
Suchý Důl	11	0	2
Velká Jesenice	2	2	2
Velké Petrovice	5	0	2
Velké Poříčí	3,5	0	3
Vestec	3,5	0	0
Vysoká Srbská	4	0	2
Vysokov	3	0	2
Zábrodí	5,5	2	2
Žďár nad Metují	4,5	0	6
Žďárky	3,5	0	2
Žernov	6,5	0	4

Zdroj: ÚAP 2024, mapy.cz, 2024

Pozn.: Rybník Špinka je započítán i do obce Červený Kostelec, která přímo sousedí s nádrží.

* body přiděleny každé vyskytující se cyklotrase nebo turistické trase

Oproti roku 2020 byly doplněny u některých obcí cyklotrasy, turistické trasy a také sportoviště a to v řádu jednotek.

Ubytovací kapacity

Ubytovací zařízení můžeme rozdělit na dva základní typy – na hromadná ubytovací zařízení (HUZ) a objekty individuální rekreace (OIR).

Hromadná ubytovací zařízení lépe vystihují atraktivitu území pro turismus a rekreaci. Jejich rozložení v území je více variabilní a více koncentrované do nejatraktivnějších turistických oblastí, z důvodu vyššího tlaku na jejich rentabilní provoz v porovnání s objekty individuální rekreace.

Objekty individuální rekreace jsou dvojího druhu – jednak jde o chalupy (jejich původní funkcí byla funkce bydlení, až vlivem rozsáhlé migrace do měst a následného opouštění tohoto domovního fondu byla jejich funkce transformována na rekreační) a o chaty (jejich původní funkcí byla již od počátku funkce rekreační).

Nejvíce hromadných ubytovacích zařízení je v Náchodě a v České Skalici, kde je také nejvíce lůžek. Naopak 17 obcí nemá na svém území žádné hromadné ubytovací zařízení.

Největší počet objektů individuální rekreace je v obcích Nový Hrádek, Police nad Metují a Machov. Objekty individuálních rekreace se nacházejí v každé sledované obci.

Tabulka 44: Počet a kapacita hromadných ubytovacích zařízení

Obec	Hromadná ubytovací zařízení (HUZ)							Počet lůžek v HUZ
	hotel	penzion	kemp	chatová osada	turistická ubytovna	ostatní	celkem	
Bezděkov nad M.							0	0
Borová							0	0
Brzice							0	0
Bukovice							0	0
Červená Hora							0	0
Červený Kostelec	0	5	2			1	8	548
Česká Čermná							0	0
Česká Metuje					1	1	2	54
Česká Skalice	2	6	1			2	11	1 833
Dolní Radechová		2					2	41
Horní Radechová							0	0
Hořičky		2		1			3	217
Hronov		2	1		1	1	5	220
Kramolna							0	0
Lhota pod H.			1				1	15
Litoboř							0	0
Machov		2					2	37
Mezilečí		1					1	30
Náchod	10	6	1		1		18	707
Nový Hrádek		2				1	3	81
Police nad Metují	1	4		1	1		7	196
Říkov							0	0
Slatina nad Úpou							0	0
Stárv						1	1	151
Studnice							0	0
Suchý Důl		1					1	21
Velká Jesenice		1					1	24
Velké Petrovice							0	0
Velké Poříčí						1	1	110
Vestec							0	0
Vysoká Srbská				1			1	282
Vysokov							0	0
Zábrodí							0	0
Žďár nad Metují				1			1	54
Žďárky							0	0
Žernov	1						1	38
SO ORP Náchod	14	34	6	4	4	8	70	4 659

Zdroj: ČSÚ k 21. 10. 2024, ÚAP 2020, webové stránky jednotlivých ubytovacích zařízení, vyhledávací servery ceskehory.cz, firmy.cz, městónachod.cz

Pozn.: Počet lůžek v kempech – jsou započteny místa pro stany a karavany

Tabulka 45: Počet a kapacita objektů individuální rekreace

Obec	Objekty individuální rekreace (OIR)		Počet lůžek v OIR
	Domy k rekreaci*	Chaty**	
Bezděkov nad Metují	41		164
Borová	1		4
Brzice	40		160
Bukovice	15		60
Červená Hora	8		32
Červený Kostelec	138		552
Česká Čermná	30	20	200
Česká Metuje	56		224
Česká Skalice	50	30	320
Dolní Radechová	25		100
Horní Radechová	10	10	80
Hoříčky	79	20	396
Hronov	80	50	520
Kramolna	11		44
Lhota pod Hoříčkami	57		228
Litoboř	3		12
Machov	138	46	736
Mezilečí	6	1	28
Náchod	42		168
Nový Hrádek	170	63	932
Police nad Metují	137	60	788
Říkov	6		24
Slatina nad Úpou	100	50	600
Stárvov	170		680
Studnice	100	20	480
Suchý Důl	9	52	244
Velká Jesenice	25		100
Velké Petrovice	51	26	308
Velké Poříčí	20	30	200
Vestec	24		96
Vysoká Srbská	65		260
Vysokov	25	5	120
Zábrodí	41		164
Žďár nad Metují	35		140
Žďárky	49		196
Žernov	39		156
SO ORP Náchod	1 896	483	9 516

Zdroj: SLDB 2011; dotazníkové šetření 2020, 2024; vlastní výpočty

* počet zařízení v této kategorii je určen na základě předběžných výsledků SLDB 2011 (rodinné domy sloužící k rekreaci), expertním odhadem byl průměrný počet lůžek na jeden apartmán, chalupu apod. stanoven jako 4

** počet zařízení v této kategorii je určen na základě dotazníků s představiteli obcí SO ORP v roce 2020, 2024, expertním odhadem byl průměrný počet lůžek na jednu chatu stanoven jako 4

Pozn.: prázdné místo – údaj nebyl v dotazníku vyplněn, popř. daný představitel obce dotazník nevyplnil.

Od poslední aktualizace došlo k navýšení počtu hromadných ubytovacích zařízení v SO ORP (o 10), také se zvedly počty lůžek v celém ORP o 120 (největší nárůst lůžek byl zaznamenán v obci Hoříčky, pokles lůžek v obcích Police nad Metují, Hronov a Nový Hrádek).

Také byl zaznamenán vyšší počet objektů individuálních objektů o 321, zde je zvýšení počtu způsobeno spíše upřesněním počtu chalup a chat v dotaznících s představiteli jednotlivých obcí.

3.13 BEZPEČNOST A OCHRANA OBYVATEL

Bezpečnost a ochranu obyvatel lze chápat jako víceoborovou problematiku, která je v širším pojetí řešena rovněž v tématech Vodní režim a horninové prostředí (ochrana obyvatel před povodňovým ohrožením, sesuvnými a poddolovanými územími) a Kvalita životního prostředí (ochrana obyvatel před znečištěním ovzduší, před působením negativních vlivů starých ekologických zátěží a hlukovou zátěží). V užším smyslu je řešena jako zajištění bezpečnosti státu, vojenské činnosti (vojenské újezdy) a ochrana před událostmi vojenského (obrana státu při vojenském napadení) a nevojenského původu (havárie s únikem nebezpečných látek, požár apod.).

V tématu jsou řešeny tyto jevy dané vyhláškou č. 500/2006 Sb. (Příloha č. 1, Část A), ve znění pozdějších předpisů:

Číslo	Název jevu	Hodnota	Limit	Jev vstupuje do indikátoru RURÚ
107	objekty důležité pro obranu státu a jejich ochranná pásma a zájmová území		x	
108	vojenské újezdy a jejich zájmová území		x	
109	vymezené zóny havarijního plánování		x	
110a	objekty civilní a požární ochrany		x	x
112a	stavby důležité pro bezpečnost státu a vymezená území pro zajištění bezpečnosti státu		x	

Jev č. 107 – Objekty důležité pro obranu státu a jejich ochranná pásma a zájmová území

Objektem důležitým pro obranu státu se podle Zákona č. 222/1999 Sb. o zajišťování obrany České republiky rozumí pozemek nebo stavba umístěná ve vojenském újezdu včetně příslušenství, který má z politického, vojenského nebo hospodářského hlediska význam pro zajišťování obrany státu, zejména pro zabezpečení základních funkcí státu a zabezpečení ozbrojených sil, a dále:

- a) pozemky a stavby, k nimž výkon vlastnického práva státu a jiných majetkových práv státu vykonává ministerstvo nebo právnická osoba jím zřízená nebo založená;
- b) pozemky a stavby určené k ochraně obyvatel;
- c) pozemky, stavby a další objekty strategického významu, které určí vláda;
- d) pozemky a stavby, které za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu mohou mít strategický význam a které určí vláda.

Do objektů důležitých pro obranu státu z důvodu veřejného zájmu nebo z důvodu bezpečnosti fyzických osob může být statutárním orgánem nebo jím pověřenou osobou, do jehož působnosti objekty důležité pro obranu státu náleží, vstup omezen nebo zakázán.

Mezi objekty důležité pro obranu státu nacházející se v zájmovém území patří pět objektů, nacházející se v území obcí Borová, Náchod a Velká Jesenice. V okolí těchto objektů byla stanovena i ochranná pásma.

Změny oproti roku 2020: Beze změny

Jev č. 108 – Vojenské újezdy a jejich zájmová území

Vojenským újezdem se podle Zákona č. 222/1999 Sb. o zajišťování obrany České republiky rozumí vymezená část území státu určená k zajišťování obrany státu a k výcviku ozbrojených sil. Újezd tvoří územní správní jednotku. Způsob evidování nemovitostí na území újezdu a označování hranic újezdu stanoví zvláštní právní předpis.

Jev se v řešeném území nevyskytuje.

Jev č. 109 – Vymezené zóny havarijního plánování

Zóna havarijního plánování je území v okolí objektu nebo zařízení, kde je umístěna nebezpečná látka, v němž krajský úřad uplatňuje požadavky havarijního plánování formou vnějšího havarijního plánu a v němž zajišťuje veřejné projednávání stanovených dokumentů.

Zónu havarijního plánování stanoví krajský úřad v bezprostředním okolí provozovatelů zařazených do skupiny B (zákon č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi). V tomto území jsou krajským úřadem uplatňovány požadavky havarijního plánování formou havarijního plánu. Vnitřní zónu havarijního plánování obvykle tvoří areál objektu. Vnější zóna havarijního plánování je stanovena dle výše zmíněného zákona, §26–30 (Hlava IV, Díl 3 „Vnější havarijní plán a zóna havarijního plánování“).

V řešeném území je uváděno 5 takových lokalit, a to v České Skalici, Hronově a Náchodě.

Tabulka 46: Vymezené zóny havarijního plánování

Obec	Název	Zóna	Důvod
Hronov	Wikov MGI a.s., Hronov		Výron toxického plynu
Náchod	Zimní stadion Náchod	E	Výron toxického plynu
Náchod	PRIMÁTOR a.s.	E	Výron toxického plynu
Česká Skalice	SKALIČAN a.s.	E	Výron toxického plynu
Hronov	Zimní stadion Wikov aréna Hronov	E	Výron toxického plynu

Zdroj: ÚAP, 2024

Změny oproti roku 2020: Zóny uvedené v tabulce nebyly v roce 2020 uvedeny.

Jev č. 110a – Objekty civilní a požární ochrany

Objektem civilní ochrany se rozumí stavba civilní ochrany určená k ochraně obyvatelstva při mimořádných událostech. Jedná se o:

- stálý úkryt obyvatelstva, který centrálně eviduje HZS kraje,
- improvizovaný úkryt obyvatelstva v evidenci obcí a
- sklad civilní ochrany.

Objektem požární ochrany se rozumí:

- sklady a zařízení Ministerstva vnitra – generálního ředitelství HZS ČR,
- požární stanice a zařízení HZS kraje,
- objekty jednotek sboru dobrovolných hasičů
- další objekty a zařízení (např. koncové prvky varování a vyrozumění, místa poskytovatelů zdravotnických služeb podle „Traumatologického plánu“) a

e) plochy pro jímání vody k hašení požárů.

Následující tabulka zobrazuje vybavenost obcí objekty civilní ochrany.

Tabulka 47: vybavenost obcí objekty civilní ochrany

Název obce	Objekty civilní ochrany								
	Zdroj ÚAP					Zdroj dotazníky			
	Žádný	Sklad CO	Úkryt CO - stálý	Úkryt CO - impro.	Bez rozlišení	Žádný	Sklad CO	Úkryt CO - stálý	Úkryt CO - impro.
Bezděkov nad Metují	x					-	-	-	-
Borová	x					-	-	-	-
Brzice	x					-	-	-	-
Bukovice	x					x			
Červená Hora	x					-	-	-	-
Červený Kostelec	x					x			
Česká Čermná	x					x			
Česká Metuje	x					-	-	-	-
Česká Skalice	x					x			
Dolní Radechová	x					-	-	-	-
Horní Radechová	x					-	-	-	-
Hořičky	x					-	-	-	-
Hronov			x			x			
Kramolna	x					x			
Lhota pod Hoříčkami	x					x			
Litoboř	x					x			
Machov	x								x
Mezilečí	x					x			
Náchod			x	x	x	-	-	-	-
Nový Hrádek	x					-	-	-	-
Police nad Metují	x					x			
Říkov	x					x			
Slatina nad Úpou	x					x			
Stárvkov	x					-	-	-	-
Studnice	x					x			
Suchý Důl	x					x			
Velká Jesenice	x							x	
Velké Petrovice	x					x			
Velké Poříčí				x		x			
Vestec	x					x			
Vysoká Srbská	x					-	-	-	-
Vysokov	x					-	-	-	-
Zábrodí	x					-	-	-	-
Žďár nad Metují	x					x			
Žďárky	x					-	-	-	-
Žernov	x					-	-	-	-

Legenda: - obec se v dotazníkovém šetření nevyjádřila

Zdroj: ÚAP, 2020 a 2024, dotazníky

Následující tabulka zobrazuje vybavenost obcí objekty požární ochrany.

Tabulka 48: Vybavenost obcí objekty požární ochrany

Název obce	Objekty požární ochrany									
	Zdroj ÚAP					Zdroj dotazníky				
	Žádný	Objekt HZS	Objekt SDH	Požární nádrž	Systém varování obyvatel	Žádný	Objekt HZS	Objekt SDH	Požární nádrž	Systém varování obyvatel
Bezděkov nad Metují			x			-	-	-	-	-
Borová			x			-	-	-	-	-
Brzice			x			-	-	-	-	-
Bukovice			x					x	x	x
Červená Hora			x			-	-	-	-	-
Červený Kostelec			x					x		x
Česká Čermná			x							x
Česká Metuje			x					x		x
Česká Skalice			x					x		x
Dolní Radechová			x			-	-	-	-	-
Horní Radechová			x			-	-	-	-	-
Hořičky			x					x		x
Hronov			x			x				
Kramolna			x					x		
Lhota pod Hoříčkami			x					x	x	x
Litoboř			x					x		
Machov			x					x	x	x
Mezilečí			x			x				
Náchod		x	x			-	-	-	-	-
Nový Hrádek			x			-	-	-	-	-
Police nad Metují			x					x	x	x
Říkov			x					x		
Slatina nad Úpou			x							x
Stárkov			x			-	-	-	-	-
Studnice			x					x	x	x
Suchý Důl			x					x		x
Velká Jesenice			x					x	x	x
Velké Petrovice			x							x
Velké Poříčí			x				x	x		x
Vestec			x					x		x
Vysoká Srbská			x			-	-	-	-	-
Vysokov			x			-	-	-	-	-
Zábrodí			x			-	-	-	-	-
Žďár nad Metují			x					x		x
Žďárky			x			-	-	-	-	-
Žernov			x			-	-	-	-	-

Legenda: - obec se v dotazníkovém šetření nevyjádřila

Zdroj: ÚAP, 2020 a 2024, dotazníky

Změny oproti roku 2020: Doplněny tabulky na základě dotazníků na obce.

Jev č. 112a – Stavby důležité pro bezpečnost státu a vymezená území pro zajištění bezpečnosti státu

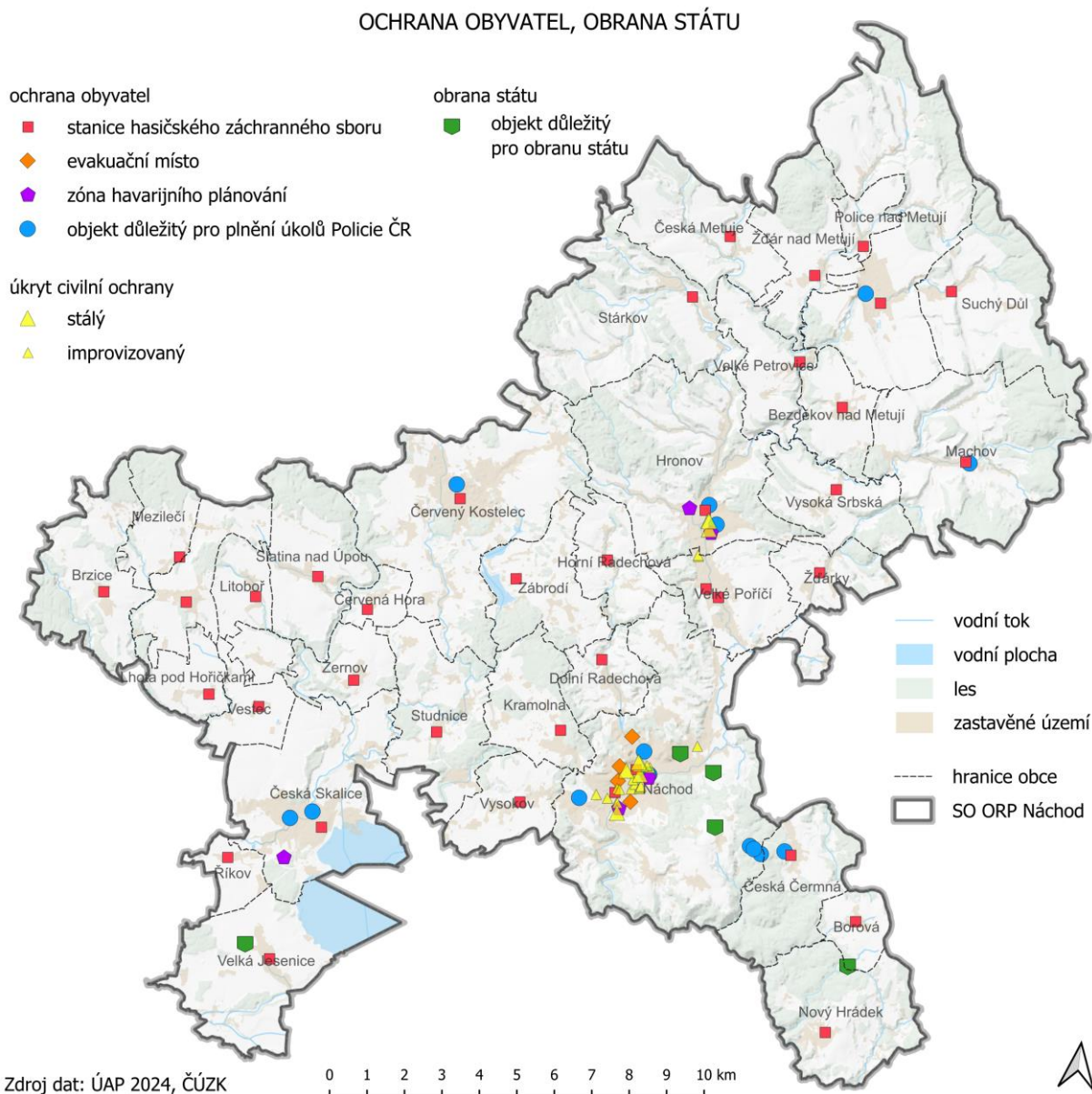
Stavby důležité pro bezpečnost státu jsou objekty určené k zajištění bezpečnosti státu před vnitřními i vnějšími vlivy. Vymezená území pro zajištění bezpečnosti státu jsou území stanovená Ministerstvem obrany nebo Ministerstvem vnitra, v nichž lze umístit a povolit stavbu jen na základě jejich závazného

stanoviska. Jev má právní podklad v zák. č. 273/2008 Sb. (o Policii České republiky) a zák. č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, § 175). Z těchto kategorií se v řešeném území vyskytují objekty důležité pro plnění úkolů Policie ČR a zájmová území Ministerstva vnitra ČR.

Na území SO ORP Náchod se nachází celkem 15 objektů důležitých pro obranu státu, a to v obcích Červený Kostelec, Česká Čermná, Česká Skalice, Hronov, Machov, Náchod a Police nad Metují.

Změny oproti roku 2020: Beze změn.

Obrázek 34: Bezpečnost a ochrana obyvatel na území SO ORP Náchod

4 ZJIŠTĚNÍ A VYHODNOCENÍ STAVU A VÝVOJE HODNOT A LIMITŮ VYUŽITÍ ÚZEMÍ

Všechny hodnoty jsou znázorněny v samostatném výkrese hodnot.

4.1.1 Kulturní hodnoty

Kulturní hodnoty dané vyhláškou č. 500/2006 Sb. (Příloha č. 1, Část A), ve znění pozdějších předpisů:

Číslo jevu	Název jevu
5a	památkové rezervace a památkové zóny a jejich ochranná pásma
8a	nemovité národní kulturní památky a nemovité kulturní památky a jejich ochranná pásma
10	statky zapsané na Seznamu světového dědictví a jejich nárazníkové zóny
11	urbanistické a krajinné hodnoty
13a	architektonicky nebo urbanisticky cenné stavby nebo soubory staveb, historicky významné stavby, místa nebo soubory staveb
16	území s archeologickými nálezy

Podrobný tabulkový přehled jevů je vzhledem k rozsahu uveden v samostatné příloze **Kulturní hodnoty**.

4.1.2 Civilizační hodnoty

Civilizační hodnoty dané vyhláškou č. 500/2006 Sb. (Příloha č. 1, Část A), ve znění pozdějších předpisů:

Číslo jevu	Název jevu
1a	plochy s rozdílným způsobem využití
11a	struktura a výška zástavby
43	investice do půdy za účelem zlepšení půdní úrodnosti
54a	stavby, objekty a zařízení na ochranu před povodněmi a území určená k řízeným rozlivům povodní
93a	pozemní komunikace, jejich kategorie a jejich ochranná pásma
94a	železniční dráhy, jejich kategorie a jejich ochranná pásma
102a	letiště a letecké stavby a jejich ochranná pásma a zájmová území
106	cyklostezky, cyklotrasy, hipostezky, turistické stezky, běžecké trasy, sjezdovky
119	naučné stezky

Všechny civilizační hodnoty jsou podrobněji popsány v jednotlivých tématech zprávy Podklady pro RURÚ, s výjimkou jevu 11a, struktura a výška zástavby.

Za civilizační hodnoty v území jsou považovány také jevy související se stavem a reprodukcí obyvatelstva a s jeho chováním ve společnosti. Jde především o sociodemografické podmínky, bydlení, občanskou vybavenost a dopravní infrastrukturu. Tyto údaje již byly také podrobně popsány v předchozích kapitolách.

4.1.3 Přírodní a krajinné hodnoty

Mezi přírodní hodnoty patří především zvláště chráněná území a všeobecná ochrana přírody a krajiny, která je vyjádřena limity využití území.

Přírodní hodnoty dané vyhláškou č. 500/2006 Sb. (Příloha č. 1, Část A), ve znění pozdějších předpisů:

Číslo jevu	Název jevu
11	urbanistické a krajinné hodnoty
17a	krajinný ráz
21	územní systém ekologické stability
23a	významné krajinné prvky
24	přechodně chráněné plochy
25a	velkoplošná zvláště chráněná území, jejich zóny a ochranná pásma a klidové zóny národních parků
27a	maloplošná zvláště chráněná území a jejich ochranná pásma
30	přírodní parky
32	památné stromy a informace o jejich ochranném pásmu
33	biosférické rezervace UNESCO, geoparky UNESCO, národní geoparky
34	NATURA 2000 - evropsky významné lokality
35	NATURA 2000 - ptačí oblasti
35a	smluvně chráněná území
36	lokality výskytu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů s národním významem
36a	mokřady dle Ramsarské úmluvy
36b	biotop vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců
37a	lesy, jejich kategorizace a vzdálenost 50 m od okraje lesa
41	bonitované půdně ekologické jednotky a třídy ochrany zemědělského půdního fondu (půdy I. a II. třídy ochrany)
44	vodní zdroje pro zásobování pitnou vodou a jejich ochranná pásma
45	chráněné oblasti přirozené akumulace vod
46a	povrchové vody využívané ke koupání
47	vodní útvary povrchových a podzemních vod, vodní nádrže a jejich ochranná pásma
55	přírodní léčivé zdroje, zdroje přírodní minerální vody a jejich ochranná pásma
56	lázeňská místa včetně vymezení vnitřních a vnějších území lázeňského místa
58	chráněná ložisková území
60	ložiska nerostných surovin

Všechny přírodní hodnoty jsou podrobně popsány v příslušných tématech zprávy Podklady pro RURÚ – Příroda a krajina, Vodní režim a horninové prostředí, Zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa.

4.2 LIMITY VYUŽITÍ ÚZEMÍ

Přehled všech limitů využití území, které se ve SO ORP Náchod vyskytují, je vzhledem k velikosti uveden v samostatné tabulce v příloze. Podrobněji jsou limity popsány v každém tématu v kapitolách Zjištění a vyhodnocení stavu a vývoje území a Hodnoty v území. V tabulce jsou uvedeny pouze limity, které jsou obsaženy v datech ÚAP 2024.

5 ZÁMĚRY NA PROVEDENÍ ZMĚN V ÚZEMÍ

Záměry z dotazníkového šetření 2024:

Tabulka je vzhledem k velikosti uvedena v samostatné příloze ve formátu XLS (stav k 23. 10. 2024. – vyplnilo 17 obcí).

Záměry z územních plánů:

Součástí výkresu záměrů jsou zastavitelné plochy (plochy pro bydlení, občanskou vybavenost, technickou infrastrukturu, rekreaci, dopravu, veřejných prostranství, plochy smíšené výrobní a obytné), plochy přestavby a plochy změn v krajině. Data byla převzata z platných ÚP (2024) a byla vytvořena jedna souvislá vrstva jevu č. 1b zastavitelné plochy, plochy přestavby a plochy změn v krajině.

Územní rezervy z ÚP:

- plochy dopravy v obci Česká Skalice, Police nad Metují, Machov, Vysokov
- plochy bydlení (Česká Skalice, Police nad Metují, Machov, Velká Jesenice, Vysoká Srbská, Zábrodí)
- plochy výroby (Česká Skalice, Police nad Metují, Machov, Vysokov, Zábrodí)
- plochy občanského vybavení (Česká Skalice, Vysokov)
- plochy rekreace (Česká Skalice)
- plochy smíšené obytné (Česká Skalice, Horní Radechová, Police nad Metují)
- plochy technické infrastruktury (Vysokov, Kramolna)

Záměry oborové (z dat ÚAP 2024):

Dopravní infrastruktura

Návrh:

- silnice II/614 – v prostoru Červeného Kostelce
- silnice II/303 – v prostoru Police nad Metují (rozšíření o stoupací pruh na „Pasa“)
- silnice II/303 – v úseku mezi Náchodem a Velkým Poříčím (s novým napojením na silnici I/33)
- silnice II/303 – v prostoru Hronova
- silnice I/33 – v prostoru Náchoda (ZÚR)
- silnice I/33 – v prostoru Jaroměř, Dolan a České Skalice (ZÚR)
- silnice I/14 – z prostoru Vysokova po Červený Kostelec (ZÚR)
- silnice I/14 Vysokov - Vrchoviny
- optimalizace trati č. 032 Jaroměř – Náchod v rozsahu tzv. Vysokovské spojky
-

Výhled:

- silnice II/303 – v prostoru Pěkova
- silnice II/285 – v prostoru obce Nahořany (ZÚR)
- silnice II/303 – v prostoru Hronova (ZÚR)
- silnice II/303 – v prostoru Pěkova (ZÚR)
- přetrasována silnice II/304
- přeřazení silnice I/33 do II. a III. třídy
- modernizace, elektrizace celostátní železniční trati č. 032 v úseku Jaroměř-Náchod

Technická infrastruktura

Návrh

- MVE Česká Skalice
- el. stanice VN kompaktní a zděná v obci Náchod, Dolní Radechová, Studnice
- el. stanice VN stožárová stanice v obci Náchod, Česká Metuje, Hronov, Police nad Metují, Velké Petrovice, Vestec, Zábrodí, Žďár nad Metují, Žernov
- el. vedení NN v obci Bezděkov nad Metují, Borová, Brzice, Bukovice, Červená Hora, Červený Kostelec, Česká Čermná, Česká Metuje, Česká Skalice, Dolní Radechová, Horní Radechová, Hoříčky, Hronov, Kramolna, Lhota pod Hoříčkami, Litoboř, Machov, Náchod, Nový Hrádek, Police nad Metují, Říkov, Slatina nad Úpou, Stárkov, Studnice, Suchý Důl, Velká Jesenice, Velké Petrovice, Velké Poříčí, Vestec, Vysoká Srbská, Vysokov, Zábrodí, Žďár nad Metují, Žďárky, Žernov
- el. vedení VN v obci Červený Kostelec, Česká Metuje, Česká Skalice, Dolní Radechová, Hoříčky, Kramolna, Lhota pod Hoříčkami, Náchod, Police nad Metují, Stárkov, Studnice, Suchý Důl, Velká Jesenice, Velké Petrovice, Velké Poříčí, Vestec, Vysokov, Zábrodí, Žďár nad Metují, Žernov
- el. vedení VVN v obci Náchod
- vedení plynovodu NTL v obci Náchod, Česká Skalice
- vedení plynovodu STL v obci Červený Kostelec, Česká Skalice, Dolní Radechová, Hronov, Kramolna, Lhota pod Hoříčkami, Náchod, Police nad Metují, Studnice, Velké Poříčí, Vysokov, Žďárky
- vedení plynovodu VTL v obci Česká Skalice, Vysokov
- vedení plynovodu VTL v obci Česká Skalice, Říkov (ZÚR)
- vedení plynovodu VVTL v obci Dolní Radechová, Kramolna, Náchod, Studnice, Vysokov
- VTL/STL regulační stanice Česká Skalice (ZÚR)
- projekt regulační/měřicí stanice VTL Česká Skalice
- dálkový vodovodní řad Trutnov – Červený Kostelec – Velké Poříčí (ZÚR)
- vodovod v obci Česká Skalice, Velká Jesenice, Kramolna, Bezděkov nad Metují, Žďár nad Metují
- zemní vodojem obec Stárkov, Studnice
- kanalizace v obci Česká Skalice, Velká Jesenice, Vysokov, Říkov, Hronov, Kramolna

Výhled:

- propojovací plynovod VTL s tlakem nad 40 bar v obci Náchod, Dolní Radechová, Kramolna, Studnice (ZÚR)

Přírodní hodnoty**Návrh:**

- přírodní rezervace Peklo (přes obce Náchod, Česká Čermná a Nový Hrádek)

Vodní režim**Návrh:**

- Velké Poříčí - úprava toku Metuje
- SO05 Průleh "Na Ostrově" ve Velkém Poříčí
- Suchý polder (5x), ochranný příkop Horní Radechová